

2023

Pedagógiai program

A PEDAGÓGIAI PROGRAM KÉSZÜLT 2021-BEN

- **NÉV ÉS MŰKÖDÉSI TERÜLET VÁLTOZÁS MIATT MÓDOSÍTVÁ 2023. 09. 01.**
- **MÓDOSÍTVÁ, FELÜLVIZSGÁLVA 2023. 12. 30.**
- **MÓDOSÍTVÁ, FELÜLVIZSGÁLVA 2024. 06. 11.**

**Jászapáti Gróf Széchenyi
István Katolikus Általános
Iskola és Gimnázium**

BEVEZETŐ

„Mert a bölcsesség legbiztosabb kezdete a tanulás utáni vágy;
tanulni akarni annyi, mint szeretni a bölcsességet.”

(Bölcs 6,17)

Tartalomjegyzék

1	AZ INTÉZMÉNY KÜLDETÉSNYILATKOZATA.....	8
1.1	A katolikus intézmények küldetése	8
1.1.1	A katolikus intézmény küldetése a társadalomban	8
1.1.2	A katolikus intézmény küldetése a pedagógus felé	8
1.1.3	A katolikus intézmény küldetése a gyermek felé	8
2	A PEDAGÓGIAI PROGRAM CÉLJA, FELADATA	9
2.1	Jogsabályi háttér	9
2.2	Az iskolánkban folyó pedagógiai tevékenység	9
2.3	Intézményünk feladatai.....	10
3	AZ INTÉZMÉNYI NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI	11
3.1	A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	11
3.2	Az egészségfejlesztés iskola feladatai	13
3.3	A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	13
3.3.1	A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok:	15
3.3.2	Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai:	15
3.3.3	A diák-önkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai:	16
3.3.4	A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai:	16
3.4	A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai	16
3.5	A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység	17
3.5.1	Integrált nevelés-oktatás	17
3.5.2	Az integrációról	17
3.5.3	Az integráció szükségessége, célja, időkerete, személyi és tárgyi feltételei.....	18
3.6	Sajátos nevelési igényű gyermek.....	19
3.6.1	A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlődéséhez szükséges fejlesztési program.....	19
3.7	Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló	20
3.7.1	Megvalósítási stratégia.....	20
3.7.2	A program elemei	21
3.7.3	A kompetencia alapú oktatás	21
3.8	Az autizmus spektrum zavarral küzdő gyermek.....	22
3.8.1	Típusos erősségek, amelyekre az autista gyermekeknél építeni lehet	22
3.8.2	Típusos nehézségek és kognitív problémák, amelyekkel számolni kell a fejlesztés során:.....	23
3.8.3	A speciális célokhoz kapcsolódó feladatrendszer	23

3.8.4	A gyermekkel kapcsolatos gondozási feladatok ellátása	24
3.8.5	Személyi feltételek	24
3.8.6	Tárgyi feltételek	25
3.9	A fejlődés egyéb pszichés zavarával küzdő gyermek	26
3.9.1	A fejlesztés alapelvei	27
3.9.2	A fejlesztés kiemelt céljai, feladatai specifikus tanulási zavarok esetén	27
3.10	A tehetséges fiatalok gondozása	32
3.10.1	Tehetségfejlesztő programok a gimnáziumban	32
3.10.2	Tehetségfejlesztés	35
3.10.3	Tehetség tanácsadás	35
3.10.4	Tehetségpontok hálózatában történő együttműködés	35
3.10.5	Pedagógiai és pszichológiai módszerek, eszközök a tehetségfejlesztő programok megvalósításához	36
3.10.6	Feladataink a tehetségnevelés megvalósításában	37
3.10.7	Fejlesztési irányok	37
3.11	Tehetséggondozás az általános iskolában	37
3.11.1	Tehetségfejlesztési módszerek és területek	38
4	AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATBAN VALÓ TANULÓI RÉSZVÉTEL RENDJE	39
5	KAPCSOLATTARTÁS	40
5.1	Kapcsolattartás az iskola partnereivel	40
5.2	A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák:	41
5.3	A szülők közösségét érintő együttműködési formák:	41
6	A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGA VIZSGASZABÁLYZATA	42
6.1	A vizsgaszabályzat hatálya, célja	42
6.2	A vizsgaszabályzat célja	42
6.3	A vizsgaszabályzat hatálya	42
6.4	A nyolcosztályos gimnázium vizsgaszabályai	43
6.5	Az értékelés rendje	43
6.6	Az emelt szintű érettségire való felkészítés tantárgyi értékelése	44
6.7	A tanulói magatartás és szorgalom értékelése	44
6.7.1	A tanulók magatartásának minősítései	45
6.7.2	A tanulók szorgalmának minősítése	46
6.8	A vizsgatárgyak részei és követelményei	46
7	A TANULÓK FELVÉTELÉNEK, ÁTVÉTELÉNEK RENDJE	53

7.1	A felvétel feltételei	53
7.1.1	A felvétel alapfeltételei	53
7.1.2	Általános feltételek	53
7.1.3	Túljelentkezés	53
7.2	Felvétel az általános iskola első osztályába.....	53
7.2.1	A felvétel feltételei.....	54
7.3	Felvétel másik iskolából az általános iskola bármelyik évfolyamára.....	54
7.3.1	A felvételi eljárás folyamata	54
7.4	Felvétel a nyolcosztályos gimnáziumba	54
7.5	Felvétel a gimnázium IX. évfolyamára	55
8	HELYI TANTERV – ÁLTALÁNOS ISKOLA	56
8.1	Általános iskola alsó tagozata.....	56
8.1.1	Kulcskompetenciák.....	56
8.1.2	Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása.....	60
8.1.3	A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása	60
8.1.4	A tanulói teljesítmény értékelésének, minősítésének formája.....	64
	Az értékelés alapelvei:.....	64
8.1.5	Az első évfolyam szöveges értékelésének módja és gyakorisága	65
8.1.6	Cél, feladat és követelményrendszerünk.....	66
8.2	Általános iskola felső tagozata	92
8.2.1	A választott kerettanterv megnevezése általános iskola 5-8. évfolyamig	92
8.2.2	A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása	93
9	HELYI TANTERV - GIMNÁZIUM.....	95
9.1	Honvédelmi nevelés	95
	A kialakítandó magatartásformákhoz kapcsolódó pedagógiai tevékenység	96
9.2	A választott kerettanterv megnevezése nyolcosztályos gimnáziumban	99
9.3	A választott kerettanterv megnevezése 4 évfolyamos gimnázium nyelvi előkészítő évfolyamánál	100
9.4	Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei, a tankönyvek térítésmentes igénybevételének biztosítása.....	101
9.5	A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása	101
9.6	Mindennapos testnevelés	103
9.7	A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai	104
9.8	Felkészítés az érettségi vizsgákra	105
9.9	Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái	107

9.10	A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei	109
9.11	Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei.....	110
9.12	A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	113

1 AZ INTÉZMÉNY KÜLDETÉSNYILATKOZATA

1.1 A KATOLIKUS INTÉZMÉNYEK KÜLDETÉSE

1.1.1 A katolikus intézmény küldetése a társadalomban

Az Egyház Krisztustól kapott feladata az emberek Isten felé vezetése, üdvösségre segítése. Bár az Egyház 2000 éves, ezt a feladatot minden embernél újra kell kezdenie. Az Egyház küldetése, hogy hirdesse az evangéliumot, vagyis kinyilvánítsa mindenki előtt az üdvösség örömhírét. Jézus Krisztus evangéliumában egészen kifejezetten megvan az az igény, hogy belegyökerezzék a hívek lelkébe és életébe. Éppen ez a célja a katolikus iskolai nevelésnek is. A katolikus közoktatás tudatosan arra kötelezi el magát, hogy az egész ember kifejlesztésén munkálkodjék, hiszen Krisztusban, a tökéletes emberben, minden emberi érték teljesen kibontakozik, és egymásba fonódik. Ez adja a katolikus iskolák legsajátosabb katolikus jellegét, és ebben gyökerezik az a kötelessége, hogy tisztelje az emberi értékeket, érvényre juttatva azt az autonómiát, amely megilleti őket, s közben betöltve saját küldetését, amely minden ember szolgálatára kötelezi.¹ Korunk nélkülözi a stabil értékrendet. Az egyházi intézmény a krisztusi tanítás fényében felismerve az ember alapvető küldetését, az egészséges személyiség és a hit alapjait egyszerre kívánja megvetni. A családokkal való kapcsolattartás folyamán a remélhetőleg egyre több embert segíthet az igaz értékek megtalálására. Éppen ezért a katolikus intézmény nyitott mindazon családok számára, akik elfogadják a katolikus szellemiséget. Más felekezetből érkező családoknál tiszteletben tartja saját vallási szokásaikat.

1.1.2 A katolikus intézmény küldetése a pedagógus felé

Az Egyházban a katolikus közoktatás szerepe egyre nagyobb. „A nevelés eszközei közül a krisztushívőknek különösen nagyra kell értékelniük az iskolát, óvodát, amelyek kiemelkedő segítséget nyújtanak a szülőknek nevelési feladatuk teljesítésében.”²

1 Katolikus Iskolák Magyarországon, 7,8,14. oldal

2 Egyházi Törvénykönyv (CIC. 796.1. kánon)

A katolikus iskolában az oktatásnak és a nevelésnek meg kell felelnie a katolikus tanítás elveinek; az oktatóknak pedig ki kell tűnniük helyes tanításukkal és becsületes életükkel.³ Hangsúlyozni kell, hogy intézményeink nem csupán keresztény intézmények, hanem azon belül katolikus lelkiséggel és szellemiséggel rendelkeznek. Van, kell, hogy legyen katolikus pedagógia is!

1.1.3 A katolikus intézmény küldetése a gyermek felé

A Teremtő szellemi, lelki, testi értékeket helyezett el a gyermekben, amelyeket a neveléssel kell felszínre hozniuk azoknak, akik a gyermekért felelősek. A gyermeket sem a szülő, sem a pedagógus nem formálhatja, saját képére és hasonlatosságára”, hanem a mennyei Atya vele kapcsolatos szándékát kell kifürkésznie, és megvalósulásában segíteni.

2 A PEDAGÓGIAI PROGRAM CÉLJA, FELADATA

A nevelő és oktató munka az iskolában pedagógiai program szerint folyik. A pedagógiai programot a nevelőtestület fogadja el és a fenntartó hagyja jóvá. A pedagógiai programot nyilvánosságra kell hozni.

2.1 JOGSZABÁLYI HÁTTÉR

A pedagógiai program tartalma a következő jogszabályokban foglaltak figyelembe vételével került meghatározásra:

- nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. Törvény
- 20/2012. (VIII. 31.) a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló EMMI rendelet
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet a NAT kiadásáról
- 100/1997. évi kormányrendelet az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról
- 51/2012. évi EMMI rendelet a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről Egyházi törvénykönyv.

2.2 AZ ISKOLÁNKBAN FOLYÓ PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG

Az iskolában folyó pedagógiai tevékenység minden területének a színvonalas oktatást kell szolgáltatnia korszerű ismeretek közvetítésével és a személyiség harmonikus fejlesztésével, ide értve a közösségfejlesztő feladatok teljesítését is. Mindenekelőtt olyan alapvető, tudományosan igényes ismereteket kívánunk közvetíteni, amelyek egy-egy műveltségterület illetve szaktárgy legfontosabb kérdéseit felölelik, természetesen az életkori sajátosságoktól függően bővülő ismertanyaggal. Az ismeretek közvetítésével, a képességek fejlesztésével, a készségek kialakításával a tanulás, mint tevékenység megszerettetésével is szolgálni kívánjuk a személyiségfejlesztést.

Ennek érdekében:

- kiemelt feladatunknak tartjuk a tanulók személyiségének keresztény szellemű formálását, ezért rendszeres kapcsolatot tartunk a tanulók szüleivel, a családokkal
- biztosítjuk, hogy az iskola életéről, tevékenységéről, eredményeiről minél többet megismerhessenek a szülők és városunk érdeklődő polgárai
- ápoljuk és bővítjük kapcsolatainkat a város intézményeivel, munkáltatóival
- nevelőink fontos feladata, hogy képviseltesék magukat a városi rendezvényeken, ill. ezeknek a megszervezésében, lebonyolításában részt vegyenek.

2.3 INTÉZMÉNYÜNK FELADATAI

- Az általános műveltséget kiterjesztő és elmélyítő, a magasabb műveltség megszerzését megalapozó nevelő-oktató tevékenység folyik. Alapfeladata az érettségi vizsgára, nyelvvizsgára és a munkába állásra, illetve a felsőfokú tanulmányok megkezdésére való felkészítés.
- Tantárgyi és tantárgyközi tartalmak révén elsajátítható tudást közvetít, tovább fejleszti a kommunikációs és tanulási képességeket, nevel az anyanyelv igényes használatára, a természeti és épített környezet védelmére, az egészséges életmód értékeinek elfogadására, a fenntartható fejlődés és a fogyasztás egyensúlyát célzó szemléletre, kialakítja az élethosszig tartó tanulás igényét, készségét, képességét. Felkészít arra, hogy a tudás átalakuló, változó és bővülő elemeit is megismertesse.
- Feladata a nemzeti és az európai identitástudat tovább építése, intellektuális, érzelmi és testi érésük egyensúlyának biztosítása.
- Az általános iskolai nevelés célja az alapvető készségek és képességek elsajátítása.
- A gimnáziumi oktatás és nevelés egyik alapvető célja, hogy a tanulókat összefüggésekben és rendszerben való gondolkodásra nevelje, tegye képessé őket az információk szerzésére, szűrésére és feldolgozására, az információs korban való eligazodásra. Ösztönözze az önálló véleményalkotást, az alternatívák felismerését, majd a döntést.
- Az iskola arculatával, programjával, helyi sajátosságaival, a tanulás szervezésének változatos módjaival biztosítja, hogy diákjai érdeklődésüknek, képességeiknek, eredményeiknek és pályaválasztási szándékuknak megfelelően tanulhassanak.
- A képzési folyamatban figyelembe kell venni a tanulók életkori sajátosságait (optimalizált terhelés), személyre szóló fejlesztésre törekszik, számít a tanuló érzelmi intelligenciájára, képzeletére és kreativitására és ezeket tudatosan fejleszti is. Erősíti bennük az önbecsülést, a minőségi munkára törekvést.
- Fontos a felelős társadalmi magatartás kialakítása, állampolgári szerepre való felkészítés, jogok és kötelességek összetartozásának tudatosítása.
- Nélkülözhetetlen az esztétikai nevelés fejlesztése. A magatartás, az életvitel, a szociális képességek területén lényeges az önmagukért és a társas, illetve természeti-társadalmi környezetért érzett erkölcsi felelősség fejlesztése (másik ember megbecsülése, cselekvő hazafiság nyitottság más népek kultúrája és hagyományai iránt).
- A gimnázium készítse fel tanulóit arra, hogy az iskolából egy folyamatosan változó világba lépnek, amelyben találkoznak a magyar társadalom demokratikus létmódjával, az európai integrációs folyamattal, a kultúráváltás és a globalizáció jelenségeivel és kihívásaival.

3 AZ INTÉZMÉNYI NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI

Nevelő-oktató munkánk eljárásainak, eszközeinek igazodnia kell a tanulók életkori sajátosságaihoz, értelmi fejlettségéhez, képességeihez, a pedagógusok személyiségéhez, felkészültségéhez.

Az eljárások, eszközök alkalmazásának egyetlen törvénye van: a módszerek, eljárások kombinációja. Kiemelten kezeljük az iskola értékelési rendszerét, a dicséretet, osztályzást, jutalmazást, stb.

Napjaink pedagógiai gyakorlata, tapasztalata, valamint a nevelés kiemelt szerepe a nevelő-oktató munka során megkívánja, hogy a módszereket a nevelés folyamatában betöltött szerepük alapján csoportosítsuk. Ennek alapján az alábbi csoportosítás végezhető el:

- A meggyőzés módszerei (az oktatás, példakép állítás, önbírálat, beszélgetés, tudatosítás, stb.).
- A tevékenység megszervezésének módszerei (követelés, ellenőrzés, értékelés, játékos módszerek, gyakorlás, stb.).
- A magatartásra ható, ösztönző módszerek (ígéret, biztatás, elismerés, dicséret stb.).
- A jutalmazás
- A büntetés
- A nevelés sikerét veszélyeztető körülmények kizárását célzó módszerek (felügyelet, ellenőrzés, figyelmeztetés, elmarasztalás, tilalom, stb.).

3.1 A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK

A személyiségfejlesztés alapja a szeretetparancs hármassága: szeretni Istent, szeretni embertársaimat, mint saját magamat. Akiben ezek a tulajdonságok megerősödnek, fogékony lesz a szeretetre, az igazra, a jóra és a szépre.

A legfőbb általános emberi értékek keresztény hitünkben gyökereznek, és Jézus életében mutatkoznak meg a legteljesebben. Ezért a diákok elé példaként Jézust, az őt követő szenteket és a ma körülöttünk élő szentéletű embereket kell állítanunk.

- A tanulók erkölcsi nevelése: katolikus, keresztény erkölcsi értékrend megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása.
- A tanulók értelmi nevelése: az önálló ismeretszerzés képességének fejlesztése, a világ megismerésére való törekvés igényének fejlesztése, az alkalmazási kompetenciák kialakítása, erősítése
- A tanulók közösségi (társas kapcsolatokra felkészítő) nevelése: az együttlét szabályainak megismertetése, társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, együttműködési készség kialakítása, kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása. Szelídség, az alázat, a türelem; mértékletesség; a bűnbánatra való készség; a belső csendre, elmélyülésre való

igény; hűség Istenhez és embertársainkhoz; felelősség magunk, mások és a teremtett világ iránt.

- A tanulók érzelmi nevelése: az élő és élettelen környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek kialakítása.
- A tanulók akarat nevelése: önismeret, a tanulók saját személyiségének kibontakoztatására vonatkozó igény felébresztése, a kitartás, a szorgalom, a céltudatosság és elkötelezettség kialakítása.
- A tanulók nemzeti nevelése: szülőhely és a haza múltjának és jelenének megismertetése, a nemzeti hagyományok, s nemzeti kultúra megismertetése, emlékeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése, a hazaszeretet érzésének elmélyítése, az anyanyelv ápolásának igénye
- A tanulók állampolgári nevelése: alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése, az érdeklődés felkeltése a társadalmi problémák iránt, részvétel az iskolai és helyi közéletben.
- A tanulók munkára nevelése: a munka fontosságának tudatosítása, a tanulók önellátásra és környezetük rendben tartására irányuló tevékenységek gyakoroltatása.
- A tanulók testi nevelése: a testi képességek fejlesztése, egészséges, edzett személyiség kialakítása, az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása, az egészséges életmód iránti igény fejlesztése.

Elvárásaink tanítványainktól a következők:

- Részvétel a vallásuknak megfelelő (katolikus, református) egyházi programokban.
- Tiszteletteljes, szép beszéd tanárral, társakkal egyaránt.
- Mindenki testi, lelki egészségének megőrzése, biztosítása.
- Alapos, rendszeres és pontos munka.
- A rájuk bízott feladatok lelkiismeretes elvégzése.
- A házirend betartása.

Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Az egészségfejlesztés egyik legfontosabb színtere az iskola, de a közvélemény, valamint a tömegtájékoztatási eszközök is elvárják, hogy az iskola vállaljon főszerepet az egészségnevelésben. Ennek többféle oka van, szakmai szempontból azonban mindenképpen léteznek különböző elvi megfontolások, melyek az iskolákat elsődleges fontosságúvá teszik az egészségvédelmi munkában.

Ezen elvi megfontolások a következőkben foglalhatók össze:

1. Minden korosztály hosszú éveken át látogatja az iskolákat.
2. Az iskolák tanulói személyiségfejlődésük, az értékek elsajátítása szempontjából még olyan fejlődési periódusban vannak, amelynek során érdemi hatást lehet elérni a későbbi életideál, preferenciák kialakításában.
3. Az iskola gyerekekre gyakorolt hatása többretegű, komplex kommunikációs üzenetként fogható fel. Egyrészt létezik egy nyíltan megfogalmazott tananyag, másrészt ezzel összefüggésben vagy ettől függetlenül, illetve ezt gyengítő módon hat az ún. „rejtett tanterv”, az a nehezen felfejthető szövet, mely az iskolai mindennapok hozadéka, s melyben az iskola tárgyi

környezete, az emberi viszonylatok minősége egyaránt tükröződik. Ilyen értelemben az iskola az egészségtámogató magatartásmódok kialakulásának folyamatában a szocializáció kitüntetett színtere.

4. Az iskola, mint társadalmi intézmény nem szociális vákuumban, hanem más társadalmi intézményekkel és szervekkel állandó kölcsönhatásban létezik. Így például egy egészségfejlesztési programhoz való csatlakozás hatást gyakorol az iskolának a szűkebb és tágabb környezetével való viszonyára, a környezet viselkedésére.

Mindezeket figyelembe véve, az iskola a családi környezet mellett a szocializációnak azt a színterét jelenti, amelyben mód nyílik az egészségesebb életvitel készségeinek, magatartásmintáinak kialakítására és begyakorlására.

3.2 AZ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉS ISKOLA FELADATAI

Az egészségfejlesztés alapelve, célja:

- Segítse a gyermekeket a testi és a lelki egészség harmóniájának megteremtésében, az egészséges életmód kialakításában és megtartásában.
- Fejlessze az életvezetési képességeket.
- Fejlessze a gyermekek, tanulók felelősségérzetét egészségük megőrzéséért.
- Készítse fel a tanulókat a stressz-hatások feldolgozására.
- Segítse elő a környezeti- és egészség-tudatosság erősödését.
- Valósítsa meg a mindennapi testedzést.
- Terjedjen ki a mentálhigiénés nevelésre is.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Az *elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása* tanítási órákon belül (osztályfőnöki, biológia és testnevelés óra) és délutáni csoportfoglalkozásokon valósul meg.

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja:

- Az élet megmentése, és megakadályozni az egészségi állapot további rosszabbodását.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának formái:

- elméleti oktatás
- gyakorlati oktatás

3.3 A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK

„Az iskola épp azzal válik katolikussá, hogy – bár más-más fokon – az iskolai közösség minden tagja osztozik a keresztény világlátásban, s ezt ki is jelentik. Így ebben az iskolában az evangéliumi elvek válnak nevelési eszménnyé, belső ösztönzővé és egyúttal végső céllá.”
(Kat.Isk. 34.)

Iskolánkban a közösségfejlesztés fő területi a:

- tanórák,
- hittanórák, lelki napok,
- tanórán kívüli foglalkozások,
- diák-önkormányzati munka és
- szabadidős tevékenységek.

Mind az öt terület sajátos foglalkoztatási formát követel, mások az egyes területek feladatai, céljai, abban azonban megegyeznek, hogy valamennyiben tevékenyen hozzájárulnak:

- az egyén (tanuló) közösségi magatartásának kialakításához,
- véleményalkotó, véleménynyilvánító képességének fejlődéséhez,
- a közösségi szokások normák elfogadásához (etikai értékrend),
- a másság elfogadásához,
- az együtt érző magatartás kialakulásához,
- a harmonikus embertársi kapcsolatok fejlesztéséhez.

Éppen ezért, mert valamennyi terület feladata azonos és mivel az iskola nem egymástól függetlenül fejleszti a tanulók személyiségét, hanem közösen, egymást erősítve a tanulók egyéni képességeit, beállítódását figyelembe véve, kiemelten fontos, hogy megjelöljük azokat a legfontosabb, a közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatokat, amelyeket az iskola valamennyi dolgozójának figyelembe kell vennie mindennapi munkája során.

Külön ki kell emelni, hogy a közösségfejlesztés során nemcsak a pedagógusoknak van feladatuk, hanem az iskolában foglalkoztatott valamennyi dolgozónak, az iskolát segítő szervezetek vezetőinek is, hiszen megjelenésükkel, viselkedésükkel, beszédstílusukkal, társas kapcsolataikkal példaként állnak a diákok előtt.

Törekedjünk arra, hogy minden tanuló:

- ismerje meg a társas együttélés alapvető szabályait, amelyek a közösségben való harmonikus kapcsolatok kialakításához elengedhetetlenek,
- megismerje népünk kulturális örökségének jellemző sajátosságait, nemzeti kultúránk nagy múltú értékeit,
- legyen nyitott, megértő a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások; a másság iránt, becsülje meg ezeket,
- váljon érzékeny környezete állapota iránt,
- kapcsolódjon be közvetlen környezete értékeinek megőrzésébe, gyarapításába,
- életmódjában a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzésére törekvés váljon meghatározóvá,
- tanulóink tudjanak társaikkal és a felnőttekkel is adott témáról, anyanyelven szabatosan kommunikálni,
- az önálló, felnőtt életében képes legyen életmódjára vonatkozóan helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani, másoknak segítséget nyújtani,
- ismerje meg a környezet leggyakoribb, egészséget, testi épséget veszélyeztető tényezőit és ezek elkerülésének módjait,
- legyen képes önellenőrzésre, egymás segítésére és segítő szándékú ellenőrzésére,
- tevékenysége erősítse a közösséghez való kötődést és ez tevékenységében is nyilvánuljon meg.

3.3.1 A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok:

- hagyományőrző tevékenységek
- nemzeti ünnepeink iskolai megünneplése
- az iskola múltjának megismertetése (iskolamúzeum)
- városunk helytörténeti és néprajzi értékeinek megismerése
- Makó Pál Tudományos Diáknapok megszervezése
- diákétkeztetés
- tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások,
- az iskola sportegyesületének működtetése, melynek tagja az intézmény minden tanulója
- mindennapi testedzés biztosítása, felkészítés a versenyzésre
- a tanulók egyéni képességeinek fejlesztésére (művészeti, technikai, szaktárgyi)
- versenyek, vetélkedők, bemutatók
- iskolai kiállítások oktatást segítő szerepe
- múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozások
- szabadidős foglalkozások: túrák, kirándulások, táborok, színház- és múzeumlátogatások, filharmónia
- klubdélutánok, táncos rendezvények
- iskolai könyvtár
- az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata, sportlétesítmények, számítógépterem (felügyelet)

A személyiségük fejlődését segítik az egyetemes, multikulturális és a magyar kulturális értékek (emberre, társadalomra, művészetekre, tudományra, technikára vonatkozó) minél magasabb színvonalú átadásával.

3.3.2 Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai:

- a lelkigyakorlatok, zárandoklatok mélyítsék el a katolikus vallás és hit megélését,
- a pedagógus építsen ki jó kapcsolatot az adott korosztállyal, szüleikkel, plébániával, egyházi személyiségekkel, külső szakemberekkel,
- fejlessze a csoportokban végzett közös munka során az önismeretet, az önfegyelmet, az együttműködést,
- segítsük olyan csoportok kialakítását, amelyek az emberi kapcsolatok hitbeli, pozitív irányú elmélyítésével hatnak az egész személyiség fejlesztésére,
- elegendő lehetőség a közösségi cselekvések kialakítására, fejlesztésére (példamutatással, helyes cselekvések bemutatásával, bírálat, önbírálat segítségével),
- különböző változatos munkaformákkal (csoportmunka, differenciált, egyéni munka, kísérlet, verseny) az együvé tartozás, az egymásért való felelősség érzésének erősítése neveljük a tanulókat az önellenőrzésre, egymás segítésére és ellenőrzésére,
- törekedni kell olyan pedagógus közösség kialakítására, amely összehangolt követeléseivel és nevelési eljárásaival az egyes osztályokat vezetni, tevékenységüket koordinálni tudja,

3.3.3 A diák-önkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai:

A diákönkormányzat működtetése, munkájának segítése a tanulók és a tanulóközösségek érdekeinek képviselőjére, a tanulók tanórán kívüli tevékenységének segítésére szolgál.

3.3.4 A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai:

A túrák, kirándulások, táborok, színház- és múzeumlátogatások, filharmónia előadások szervezése közösségépítő és erősítő.

3.4 A PEDAGÓGUSOK HELYI FELADATAI, AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza. A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg.

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- érettségi, különbözeti, felvételi, osztályozó vizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepségek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepségeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok elkészítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztályterem rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízza meg minden tanév szeptemberétől, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: digitális napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.

3.5 A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG

3.5.1 Integrált nevelés-oktatás

Intézményünk speciális feladatként vállalja a sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, tanulási és a magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, valamint az autizmus spektrumzavar egyes eseteivel küzdő gyermekek integrált általános iskolai és középiskolai oktatását. A helyi pedagógiai programnál alapul vesszük, hogy ezek a gyerekek minden más gyermekkel közös emberi tulajdonságokkal rendelkeznek, hogy ugyanabban a kultúrában, emberi közösségben, társadalomban élnek. Ezért iskolai kereteinken belül 38 fontos feladat a sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel küzdő tanulók speciális igényeinek figyelembevétele, egyéni képességeikhez igazodó, legeredményesebb fejlődésük elősegítése, a minél teljesebb társadalmi beilleszkedés lehetőségeinek megteremtése.

3.5.2 Az integrációról

A kifejezés általános értelemben egységesülést, beilleszkedést vagy hozzácsatolást jelent. Több formája, célja, módja létezik. Társadalmi, gazdasági, regionális, politikai. Ebben az esetben az iskolai oktatásban megvalósuló integrációról beszélünk. Integráció = együttnevelés. Azt jelenti, hogy a tanulási zavarral vagy beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel küzdő

gyermeknek tudnak-e együtt nevelkedni úgy, hogy ún. integrált intézményben a nap jelentős részét együtt töltik normál fejlődésű társaikkal. Az integráció nagyon divatosá vált a mai szóhasználatban. A kifejezés lényegi tartalma az, hogy különböző gyerekek együttesen vannak jelen úgy, hogy az együttlét folyamatára az együttműködés és az önálló érdekek megtartása is jellemző. Tehát nem beolvadásról, összeolvadásról, azaz nem asszimilációról van szó. Mivel ez vállalt pedagógiai tevékenység, fontos megemlíteni, hogy csak azok a gyerekek kerülhetnek integrált intézménybe, akiről a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság vagy a pedagógiai szakszolgálat szakvéleményében kimondja, hogy integrálható. Az integráció, mint pedagógiai feladat azt jelenti, hogy megkísérli az érintett gyerekek tanulását és életét egyaránt didaktikai és módszertani eszközökkel felügyelni, védelmezni, segíteni.

3.5.3 Az integráció szükségessége, célja, időkerete, személyi és tárgyi feltételei

A gyermeknek, tanulónak joga, hogy személyes adottságának megfelelő megkülönböztetett ellátásban - különleges gondozásban, rehabilitációs célú ellátásban - részesüljön életkorától függetlenül, s a pedagógiai szakszolgálat intézményéhez forduljon segítségért. Kiemelt figyelmet és különleges bánásmódot igénylők: a sajátos nevelési igényű tanulók, valamint a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és a súlyos betegségük miatt intézményes oktatásban részt venni nem képes tanulók. A rehabilitációs, rehabilitációs fejlesztés az iskolai nevelésben, oktatásban részesülő sajátos nevelési igényű gyermekek számára szervezett fejlesztő tevékenység, amely az ő sajátos igényüktől függő eljárások, módszerek és terápiák alkalmazásával valósul meg.

Célja:

- a károsodásból eredő sérült funkciók helyreállítása
- a meglévő funkciók bevonásával a lemaradások csökkentése
- a másodlagos hátrányok kialakulásának kiküszöbölése
- az egyéni sikereket és a társadalmi beilleszkedést segítő egyéni tulajdonságok, funkciók fejlesztése.

A fejlesztő foglalkozás kizárólag a kötelező tanórákon túl szervezhető. Óraszám az évfolyamra meghatározott heti tanórák számának 15-50%-a lehet. A fejlesztési órakeret megállapítása tekintetében a tanuló állapota a mérvadó. Általában javasolt kerete: heti 3 óra.

Személyi feltételei:

A sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása speciális szakképzettséggel rendelkező gyógypedagógus, valamint logopédus feladata.

A beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel küzdő tanulókkal fejlesztőpedagógus foglalkozik. Intézményünkben logopédus végzettségű fejlesztőpedagógust alkalmazunk.

Tárgyi feltételei:

- fejlesztőszoba
- speciális tankönyvcsaládok
- speciális módszerek, terápiák, programok
- fejlesztőjátékok (szobai, de szabadtéri is).

3.6 SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEK

Iskolánk nagy gondot fordít a sajátos nevelési igényű gyermekek integrált oktatására, nevelésére. A nevelési céljaink és támaszra szoruló embertársaink iránti kötelezettségünk miatt mindig szívesen fogadjuk a mozgásukban vagy érzékelésükben korlátozott gyermekeket. A jogszabály biztosít lehetőséget arra, hogy a sajátos nevelési igényű növendékeink integráltan, ép társaikkal együtt vegyenek részt az iskolai oktatásban. Az integrált oktatás társadalmi feltételeit a fogyatékosok társadalmi elfogadása, az integráció szemléletének kiterjesztése teremtheti meg. A fogyatékoság szűrése, a sajátos nevelési igény megállapítása a jogszabályban rögzített munkamegosztás alapján tanítási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottságok, valamint a nevelési tanácsadó feladata. A vizsgálat szakvéleménnyel zárul, amely megállapítja a fogyatékoság tényét. A törvényi szabályozásnak megfelelően a sajátos nevelési igényű növendékeink a szakértői bizottság vagy a nevelési tanácsadó ajánlása alapján az utánuk kapott emelt normatíva terhére jogosultak pedagógiai és egészségügyi célú óra igénybevételére, melyet megfelelő szakirányú végzettségű gyógypedagógus végez, illetve lehetőség van az érettségi tárgyakból szaktanár által megtartott plusz óra igénybevételére is. Ezek a gyermekek a program szerint biztosított lehetőségek igénybevételén túl iskolánk szellemiségének megfelelően számíthatnak a tanárok és diáktársak önkéntes segítő munkájára.

3.6.1 A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlődéséhez szükséges fejlesztési program

Ennek érdekében a Szakértői Bizottság és a Pedagógiai Szakszolgálat szakértői véleménye alapján biztosítjuk:

- a sajátos nevelési igény típusának és súlyosságának megfelelő szakemberek foglalkoztatását,
- a neveléshez és oktatáshoz szükséges tankönyveket és segédleteket,
- speciális technikai eszközöket,
- tanuló számára előírt szakmai szolgáltatásokat,
- egészségügyi, habilitációs és rehabilitációs tanórai foglalkozásokat,
- a fejlesztő foglalkozáshoz szükséges időkeretet,
- rendszeres kapcsolattartást a sajátos nevelési igényűeknek megfelelő szakmai segítséget nyújtó intézményekkel, szakértői bizottságokkal.

Az SNI gyermekek integrált oktatásában, nevelésében a fejlesztő foglalkozásokon és a tanítási órákon túl a szaktanároknak és az osztályfőnököknek külön figyelmet kell fordítaniuk:

- az osztályközösségbe való könnyebb beilleszkedés segítésére
- a többi tanulóval való együtt haladás, tanulás segítésére
- a tananyag differenciált feldolgozására
- egyéni tanulási mód, stílus figyelembevételére
- fokozott tanári irányításra

- fejlesztő pedagógusok szakmai véleményére
- szabadidős, kulturális tevékenységek, közösségi rendezvényekben való aktív részvétel segítésére.

A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztéséhez minden esetben külön a fogyatékoság típusának és fokának megfelelő egyéni fejlesztési terv készül. A fejlesztés eredményét a fejlesztő pedagógus évente legalább egy alkalommal rögzíti. A fejlesztő foglalkozások nyilvántartása egyéni fejlődési lapon történik. A tanév végén a szakemberek és a szaktanárok összegzik a fejlesztés és az előmenetel eredményeit és ez alapján határozzák meg a következő tanév egyéni fejlesztését, tovább haladását.

3.7 BEILLESZKEDÉSI, TANULÁSI, MAGATARTÁSI NEHÉZSÉGGEL KÜZDŐ GYERMEK, TANULÓ

3.7.1 Megvalósítási stratégia

3.7.1.1 Tünetek, tünetcsoportok megállapítása

- Agresszív (a környezet felé forduló magatartászavar: rendbontás, nyugtalanság, hazudozás, bántalmazás, stb...)
- A szociális fejlődés zavarai (kapcsolatteremtés, alkalmazkodás, beilleszkedési problémái)
- Regresszív (önmagára vonatkoztatva: visszahúzódó, passzív, szorongó, félnk, érzékeny, autoagresszív)
- Szorongások, félelmek, önértékelési zavarok, tic
- A kognitív, motoros, figyelmi funkciók zavarai, teljesítményromlás, észlelési elégtelenség.

3.7.1.2 A magatartási rendellenesség okainak feltárása

- Környezeti (családi, iskolai okok)
- Organikus (idegrendszeri: szakember segítségének igénybevétele)
- A lefolyás dinamikájának vizsgálata:
- Akut (azonnali, közvetlen segítséget igényel)
- Krónikus (hosszabb távú célokhoz feladatok kijelölése, azok rendszeres értékelése, újabb célok, feladatok kitűzése)

3.7.1.3 A megoldás lehetőségei:

- Kisebbségi fokú (a pedagógus maga megoldja)
- Középsúlyos (pszichopedagógiára van szükség)
- Súlyos (a pszichiátria hatáskörébe tartozik)

3.7.2 A program elemei

Azon gyermekek számára, akik beilleszkedési- és magatartászavarral küzdenek, külön program keretében kompenzáló, korrekciós lehetőségeket biztosítunk. A magatartászavaros és nehezen nevelhető gyerekek az érzelmi-akarati sérültek közé tartoznak, akiknél az érzelmi, akarati élet zavart szenved.

- Az általános iskola - középiskola közti könnyű, zökkenőmentes átmenet biztosítása
- Egyéni bánásmód alkalmazása a magatartási nehézségekkel küzdő tanulóknál (játékosság, pozitív megerősítés dominanciája)
- Rugalmas óravezetés a tanulók igényeinek megfelelően (szünetek, lazító gyakorlatok közbeiktatása)
- A tanóra és szabadidős tevékenységek arányos elosztása az egyenletes terhelés érdekében a nap folyamán.

Szakemberek segítségének igénybevétele (gyermekvédelmi felelős, fejlesztő pedagógus, stb...)

- A szülők bevonása, a problémák közös megbeszélése, megoldása.
- A negatív személyiségtulajdonságok visszaszorítása
- A pozitív személyiségtulajdonságok kialakítása
- Társas- közösségi tevékenységek megszervezése
- Önismeretre nevelés
- A fejlődés értékelése, új célok meghatározása
- Csoportmunkában, differenciált tevékenykedtetés
- Mentálhigiénés konfliktuskezelési program kidolgozása és alkalmazása.

3.7.3 A kompetencia alapú oktatás

Implementációja változatos tevékenységformákkal segíti a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének biztosítását, illetve megvalósulását a következőképpen:

- Differenciált tanulásszervezés
- Kooperatív technikák alkalmazása
- Projekt-módszer elterjesztése
- Tevékenységközpontú pedagógiák
- Individuális tanulás előtérbe helyezése.
- Az alapozó időszak elnyújtása.
- Fejlesztő értékelés bevezetése
- Inkluzivitás (befogadó iskola, esélyegyenlőség)
- A tapasztalatszerzés lehetőségeinek kitérítése IKT eszközhasználatával.

3.8 AZ AUTIZMUS SPEKTRUM ZAVARRAL KÜZDŐ GYERMEK

Az autizmus spektrum zavarok meghatározó jellegzetessége a társas viselkedést, a kölcsönösséget igénylő kommunikációt és a rugalmas viselkedésszervezést megalapozó kognitív készségek minőségi károsodása, amely jellegzetes viselkedési tünetekben nyilvánul meg. Az állapot háttérében az idegrendszer fejlődési zavara áll. Az autizmus spektrum zavarral küzdő gyermekekre jellemző a kölcsönösséget igénylő társas helyzetek megértésének és azokban való részvételének zavara, a beszéd szintjéhez képest károsodott kölcsönös kommunikáció, a rugalmatlan, sztereotip viselkedés, a viselkedésszervezés és kivitelezés zavara és az egyenetlen képességprofil. Autizmus spektrum zavar minden értelmi szinten előfordul, ami azt jelenti, hogy jelen lehet átlagos (vagy átlag feletti) intelligencia mellett épp úgy, mint értelmi sérüléssel együtt járva. A fejlődési zavar átlagos, vagy átlag feletti intelligencia esetében is jelentősen befolyásolja, áthatja a gyermeki fejlődést, megváltoztatja a megismerés folyamatát és a társas viselkedés fejlődését, ezért sérülés-specifikus fejlesztésre minden érintett gyermeknek joga és szüksége van. Autizmusban a beszédfejlődés gyakran megkésik, súlyos esetekben nem alakul ki beszélt nyelv. A központi probléma azonban nem a nyelv hiánya, vagy megkésített fejlődése, hanem a funkcionális, kölcsönös kommunikáció sérülése. Az alapvető problémák közé tartozhat a nyelvhasználat színvonalától függetlenül, hogy hiányozhat a kommunikáció és a beszéd hasznának, hatalmának megértése, vagyis hiányozhat annak megértése, hogy mások érzéseit, gondolatait, tetteit kommunikáció útján befolyásolni lehet.

Az esetleges korai speciális terápia hiányában az iskolai fejlesztés kommunikációs eszköztár kialakítás céljai, a viselkedésproblémák, viselkedés- és gondolkodási készségek fejlesztése. A jó értelmi képességekkel rendelkező, jól beszélő autizmus spektrum zavarral küzdő kisgyermek számára is a kommunikációs, szociális és kognitív rehabilitációs terápia az iskolai nevelés elsődleges feladata. Ennek érdekében az iskolai nevelés, illetve ideálisan a szülővel való együttműködés eredményeképpen az egész iskolában töltött idő – különösen a természetes élethelyzetek – használandóak a fejlesztésre. Az iskolai fejlesztés alapja minden esetben pszichológiai képességmérés. A fejlődési szint és szociális alkalmazkodás követése egyéni felméréssel történik, speciális eszközök és módszerek használatával, egyéni fejlesztési helyzetben megalapozva. A gyermekek szükségleteinek megfelelő fejlesztéséhez az iskolai környezet megfelelő kialakítása, és a speciális módszerekben képzett szakember vagy fejlesztő asszisztens jelenléte szükséges.

3.8.1 *Típusos erősségek, amelyekre az autista gyermekeknél építeni lehet*

- a megfelelő szintű vizuális információt általában értik
- a tanult rutinokhoz, szabályokhoz való alkalmazkodás
- jó mechanikus memória
- megfelelő környezetben, érdeklődésének megfelelő témánál a kiemelkedő koncentráció, kitartás
- egyes, nem szociális tartalmú területeken relatíve jó képesség (pl.: memoriter, zene)

3.8.2 Típusos nehézségek és kognitív problémák, amelyekkel számolni kell a fejlesztés során:

- szenzoros információfeldolgozás zavarai
- figyelemzavar
- utánzási képesség sérülése
- percepciós, vizio motoros koordinációs problémák
- analízis, szintézis műveleteinek problémája
- lényegkiemelés, problémamegoldó gondolkodás sérülése
- általánosítás, a tanultak új helyzetben való alkalmazásának problémája
- a feladat céljának nem értése
- a szimbolikus gondolkodás fogyatékosága
- énkép, én-tudat fejlődésének zavara
- valóság téves értelmezése, felfogása
- realitás, fantázia összetévesztése
- szóbeli utasítások félreértése, különösen a többértelmű, elvont kifejezések, többtagú utasítások esetén
- képességek, ismeretek kreatív alkalmazásának hiánya
- gyermekközösségekben áldozattá, bűnbakká válás, más esetben szociálisan inadekvát viszonyulás kortársakhoz
- strukturálatlan időben passzivitás, reaktív viselkedésproblémák
- félelmek, fóbiák gyakran más által megszokott hétköznapi tárgyaktól, hangoktól.

3.8.3 A speciális célokhoz kapcsolódó feladatrendszer

3.8.3.1 Kommunikációs és szociális viselkedés:

- szociális kapcsolatteremtés elemeinek tanítása
- metakommunikáció megértésének használatának fejlesztése
- ismerős személyek felismerése nevének megtanítása
- egyszerű rutinok megtanítása, köszönés, segítségkérés
- az információcsere szabályainak tanítása, a kommunikációs interakció kezdeményezése, fenntartása
- elemi kooperáció felnőttel, gyerekekkel
- önmagáról való tudás tanítása, önfelismerés
- beszéd vagy ennek hiányában alternatív, vizuális eszközzel történő kommunikáció használatának tanítása, metakommunikáció értésére használatára való tanítás
- tanítási helyzetben szükséges elemi szociális viselkedés kialakítása
- pedagógus segítségének elfogadása
- a csoport életének elemi szabályainak, szokásainak elsajátítása
- utánzási készség fejlesztése
- augmentatív kommunikációs eszközök használatának tanítása mindennapi élethelyzetekben, a protetikusan környezet részeként.

3.8.3.2 Fejlődési funkció elmaradások, korai elemi készségek:

- alapvető önkiszolgálási készségek kialakítása, rágás, étkezés, öltözködés, tisztálkodás

3.8.3.3 Korai kognitív funkciók

- szociális kognitív készségek fejlesztése
- egyszerű aktivitásformák kialakítása egyszerűbb keretek között
- általánosítás képességének fejlesztése
- az elsajátított képességek önálló használatának tanítása
- képességek alkalmazása más, elsősorban otthoni környezetben

3.8.3.4 Viselkedésproblémák kezelése, megelőzése, alternatív viselkedések kialakítása

- csoportba való beilleszkedés kialakítása
- iskolán kívüli környezethez való adaptív viselkedés kialakítása szülői együttműködéssel

3.8.4 A gyermekkel kapcsolatos gondozási feladatok ellátása

Az ide tartozó feladatok megegyeznek az általános gondozási feladatokkal. A fenti célok és feladatok megvalósítása érdekében az iskolai nevelés, a célzott gyógypedagógiai fejlesztés, valamint a szülőkkel való szoros együttműködés eredményeképpen a gyermek egész ében töltött idejét, ezen belül különösen a természetes élethelyzeteket ki kell használni a fejlesztésre. A szülők szerepe, befolyása felelőssége az inkluzív iskolában kifejezetten nagy. Elsősorban az egyéni igényekhez szabott optimális, támogató környezetet kell biztosítaniuk. Nagy szerepet játszanak abban, hogy a beilleszkedés sikeres legyen, kapcsolatot tartanak az osztálytanítóval és a gyógypedagógussal.

A pedagógusok feladata, hogy ismertesse a gyermektársakkal a fogyatékoság mibenlétét, a segítségnyújtás lehetőségeit. Meg kell találni azt az egyensúlyt, hogy az autista tanuló pont annyi segítséget kapjon, amennyire szüksége van: se többet, se kevesebbet.

3.8.5 Személyi feltételek

Képzettség:

- az autizmussal élő gyermekek iskolai fejlesztéséhez autizmus területén speciálisan képzett szakember (lehetőleg gyógypedagógus, vagy fejlesztő asszisztens) jelenléte szükséges
- az intézmény minden munkatársa szerezzon legalább elemi ismereteket az autizmussal élő gyermekekkel való kommunikációról, együttműködésről

Létszám:

- Az integráló iskolai osztály és a segítők létszámától, képzettségétől függően helyben érdemes mérlegelni, hogy hány sajátos nevelési igényű gyermek befogadása lehetséges.
- Autizmusban súlyosan érintett, viselkedésproblémákat mutató gyermek mellett általában nem javasolt további sajátos nevelési igényű gyermek elhelyezése a csoportban.

3.8.6 Tárgyi feltételek

A már meghatározott alapvető tárgyi feltételeken túl nem mindig elégedhetünk meg – autisztikus gyermek esetében- azokkal a biztonsági óvintézkedésekkel, amelyeket tipikusan fejlődő iskolások számára dolgoztak ki. Gyermekenként személyre szabottan szükséges végiggondolni a veszélyforrásokat, (pl.: mérgező anyagok, szenzoros érzékenység vagy túl magas ingerküszöb stb.)

Protetikus környezet kialakítása

Az önálló tevékenykedéshez a gyermekeknek feltétlenül ismerniük kell a választ a következő egyszerű kérdésekre: Mit csináljak? Hol? Mikor? Meddig? Hogyan? Miért? Ezeknek a kérdéseknek a megválaszolásában ad vizuális információt a protetikus (támogató, segítő) környezet, amely a következő elemekből áll:

Tér strukturálása

- Teremtünk kell egy olyan közeget, amely a lehető legnagyobb mértékben alkalmazkodik az adott gyermek egyéni szükségletéhez. Minden tevékenységnek adott helye van, és az egyes helyszínekhez különböző viselkedési szabályok tartoznak. Az egyes terek funkciói világosan elkülönülnek egymástól. Szükség esetén biztosítani kell a térelválasztóval való elkülönítést is.

Napirend

- A napirend képek, fotók segítségével összeállított naptár-, mint vizuális segédeszköz. Megmondja, megmutatja, hogy MIT? HOL? MIKOR? MILYEN SORRENDEN? kell és lehet tenni. Az előre jelzet időtartam is egyénre szabott.

Tevékenységszervezés

- Gyakran tapasztalható jelenség, hogy az autizmussal élő gyermekeknél a végrehajtó működések zavara megnehezíti, hogy a gyermek kortársaihoz hasonlóan átgondolja a tevékenységek logikus sorrendjét, a szükséges eszközök megkeresését, előkészítését. Ebben tud segíteni a folyamatábra, amely logikus sorrendben egyenként, egymást követően lerajzolja az adott tevékenység lépéseit, ha kell, akkor a hozzá szükséges eszközöket is. A gyermeknek csak követnie kell a folyamatábrákat.

Egyéb vizuális segítségek:

- szociális történetek - ezek olyan egyénre szabott képes, rajzos információhordozók, melyek érthetővé és elsajátíthatóvá teszik a kommunikáció szerves részét képező gesztusokat és kifejezéseket, segít érthetővé és „olvashatóvá” tenni bizonyos szociális tartalmakat.
- én-könyv - az eseményekhez kapcsolódó, saját és mások érzelmeinek felismerését, beazonosítását szolgáló egyénre szabott kép vagy rajzgyűjtemény.

A szükséges eszközök listája:

- A beszédet nem, vagy nehezen érthetően használó gyermek számára alternatív kommunikációs eszközök - BOARDMAKER c. szoftver

- vizuális, egyénre szabott információhordozók – napirendek, folyamatábrák, fényképsorozatok – ezek elkészítéséhez fényképezőgép, számítógép, nyomtató, lamináló gép, fólia.

Mivel a különféle vizuális segítőeszközök a gyermek fejlődésével változnak, anyagi keretet kell biztosítani az eszközök megújításához.

3.9 A FEJLŐDÉS EGYÉB PSZICHÉS ZAVARÁVAL KÜZDŐ GYERMEK

A sajátos nevelési igényű gyerekek e csoportját a különböző súlyosságú és komplexitású – az ismeretelsajátítást, a tanulást, az önirányítás képességeinek fejlődését nehezítő – részképesség-zavarok, vagy azok halmozott előfordulása jellemzi. Az érintett gyermekek az átlagnál nehezebben viselik el a várakozás és a kivárás okozta feszültségeket, a váratlan zajokat. Aktivációs szintjük erősebben ingadozik, nyugtalanabbak. Fokozottabban igénylik a tevékenységet meghatározó állandó kereteket, szabályokat, valamint a pozitív visszajelzést, a sikeres teljesítmények megerősítését, a dicséretet. A kognitív, az emocionális-szociális képességek eltérő fejlődése a sikeres beilleszkedést, az iskolai felkészülési folyamatot késleltetheti.

Az iskolai nevelés és fejlesztés során kiemelt feladat: a gyermek szakértői bizottsági véleményében foglaltakra alapozva a részképesség-zavarok egyéni fejlesztési terv szerinti korrekciója és kompenzálása tudományosan megalapozott szakmai módszerek alkalmazásával. A fejlesztés szakmai teamben, és a szülő aktív bevonásával történjen.

További feladat megelőzni a teljesítménykudarcokra épülő másodlagos zavarok, inadaptív viselkedés kialakulását, és megalapozni az eredményes iskolai előmenetelhez szükséges készségeket. Az egyéni fejlesztési terv célkitűzéseinek megvalósulását időszakosan, az ütemezési fázis befejezését követően ellenőrizni kell, és amennyiben szükséges, a fejlesztés további menetét erre alapozva kell meghatározni. Fontos, hogy a befogadó pedagógusok rendelkezzenek azokkal az ismeretekkel, melyek az adott fogyatékosági típust jellemzik. Mivel a többségi iskolák pedagógusai képzésük során alig-alig szerezhettek ilyen jellegű tudást, lényeges, hogy konzultáljanak a gyermeket segítő gyógypedagógussal, valamint továbbképzéseken vegyenek részt. Alapvető tényező továbbá, hogy a befogadó pedagógusok legyenek jártasak a differenciált tanulásszervezésben. A differenciálás az a folyamat, melynek során a pedagógus a tanulási folyamatot az egyes gyermekek egyéni szükségleteihez rendeli. Ezáltal tudja a tanulóhoz igazítani a tananyag tartalmát, szintjét, a tanulás ütemét, az alkalmazott módszereket, az ellenőrzés, értékelés, számonkérés típusát stb.

Tanulási és viselkedési problémájuk specifikus tanulási zavarok, azaz

- diszlexia,
- diszortográfia,
- diszkalkulia,
- diszgráfia és
- diszpraxia, mint a motoros képességek fejlődési zavara, valamint ezek maradványtüneteinek fennállása,

- a fentiek együttjárása miatt a kevert specifikus tanulási zavarok;
- hiperaktivitás és figyelemzavar;
- továbbá – a szocio-adaptív folyamatok zavarai, autizmus, az érzelmi kontroll, ön, vagy mások felé irányuló agresszió, a szorongás, az én-szabályozás gyengeségét mutató magatartásjellemzők, az alkalmazkodóképesség, a célirányos viselkedés, az önszervezés, valamint a metakogníció eltérő fejlődésében mutatkozik meg.

3.9.1 A fejlesztés alapelvei

A pszichés fejlődési zavar miatt sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztése a szakértői bizottság szakértői véleményére épülő egyéni fejlesztési terv alapján, egyéni sajátosságaik, szükségleteik figyelembevételével, a szülővel és a tanulóval történő megbeszélést követően történik.

- Az iskolai oktatásban érvényesíteni kell a tanuló fejlődését, előrehaladását segítő számonkérési, értékelési formákat;
- indokolt esetben, a szakértői bizottság javaslata alapján – az egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből – az értékelés és minősítés alól mentesítés adható.
- Kiemelt figyelemben részesüljenek a bármely területen tehetségesnek bizonyuló tanulók tehetségük gondozása, amely támogatja a pályaeorientáció folyamatát is.
- A pszichés fejlődési zavar miatt sajátos nevelési igényű tanulók oktatása intenzív terápiás céllal szervezett időszakos különnevelés keretében (pl. logopédiai osztályban, tagozaton), valamint a többi tanulóval együtt, integrált nevelés, oktatás keretében történhet.

Az iskolai nevelés, oktatás során kiemelt feladat:

- a tantervi előírásoknak megfelelő sikeres továbbhaladás biztosítása.
- a pozitív énkép és önértékelés kialakítása.

3.9.2 A fejlesztés kiemelt céljai, feladatai specifikus tanulási zavarok esetén

Az iskolai nevelés-oktatás során kiemelt feladat a tantervi előírásoknak megfelelő sikeres továbbhaladás biztosítása, vagyis a tananyag-feldolgozásnál a pedagógusnak figyelembe kell vennie a tantárgyi tartalmaknak a tanulói sajátosságokhoz való illesztését, az esetleges adaptálás lehetőségeit, tekintetbe véve azon tananyagrészeket, amelyek egyéni vagy kiscsoportos korrepetálással, fokozatos felzárkóztatással, kompetenciafejlesztéssel és az így irányított otthoni gyakorlással az osztályfoknak megfelelő ismeretszerzés és -alkalmazás a tanulónál eredményesnek bizonyul. A pozitív énkép és önértékelés kialakítása érdekében a tanulóval szemben támasztott elvárások egyértelműek és már a tanulási folyamat elején ismertek legyenek! Ehhez az elváráshoz kell igazodniuk azoknak az alkalmazott mérési és felmérési stratégiáknak, amelyek a várt és a mért mutatók összhangja esetén a sikeres pedagógiai munka eszközei.

Az alapelvek megvalósítása érdekében feladat:

- az optimális és támogató tanulási környezet kialakítása az előzetesen felmért szükségletek alapján;

- előzetes tudás felmérése;
- érdeklődés, motivációs bázis felmérése;
- énhatékonyosság erősítése az osztálytermi és egyéni munkán keresztül is;
- módszertani sokrétűség megvalósítása;
- differenciálás megvalósítása:
 - a feladatok megoldásához hosszabb időszavakat, tágabb kereteket kell megjelölni ott, ahol erre szükség van;
 - a feladatok tartalmát, a nevelési-oktatási célt szem előtt tartva, a tanuló egyéni szükségleteihez, képességstruktúrájához és teherbírásához szükséges igazítani;
 - az iskolák segítő megkülönböztetéssel, egyénileg is támogassák a tanulókat, elsősorban az önmagukhoz mért fejlődésüket értékelve;
 - ehhez szükséges a személyre szabott értékelés, fejlesztő értékelés;
- a különbözőségeket az iskola az emberi viselkedés komplex környezeti hatások szerint alakuló sokféleségére utaló jellegzetességnek, az agyi érés, fejlődés változatos megnyilvánulásának (neurodiverzitás) tekintse;
- a gyógypedagógus, valamint az adott iskolában különböző tantárgyakat tanító pedagógusok tudásmegosztásra épülő, szakmailag egymást támogató tevékenysége.

A pszichés fejlődési zavar körébe tartozó jelenségeket, így az iskolai tanulási és viselkedési problémák kialakulását különböző tényezők idézhetik elő.

Diszlexia – az olvasási képesség zavara, a specifikus tanulási zavarok leggyakoribb formája, amely önmagában és más jelenségekkel kombinálódva fordulhat elő.

A fejlesztés célja:

A fejlesztőmunka specifikus olvasászavar esetén alakítsa ki a tanuló mindenkori osztályfokának megfelelő értő olvasás készségét, segítse az olvasás eszközzé válását az ismeretek megszerzésében.

A fejlesztés feladatai:

- a betűbiztonság és az összeolvasási készség, a fonológiai tudatosság,
- a rövid távú emlékezet,
- az auditív, vizuális és mozgáskoordináció fejlesztése,
- a testséma biztonságának kialakítása,
- az olvasás, írás tanítása (szükség esetén újratanítása) lassított tempójú, nyújtott ütemű, hangoztató-elemző, szótagoló, a homogén gátlás elvét figyelembe vevő analízáló-szintetizáló módszerrel,
- az olvasási készség folyamatos gondozása a tanuló egész iskolai pályafutása alatt,
- a kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során,
- az élő idegen nyelv oktatása speciális módszerekkel, auditív megközelítéssel,

- az olvasásképtelenség esetében a tanulás segítése a szövegek auditív tolmácsolásával, gépi írással, szövegszerkesztő használatának megtanításával és alkalmazásával,
- speciális olvasástanítási program alkalmazása,
- az olvasási kedv felébresztése, a motiváció erősítése.

Diszortográfia – a helyesírási képesség zavara, nagy gyakorisággal társul diszgráfiával, de az együttjárástól függetlenül egyik önálló megjelenési formája a specifikus tanulási zavaroknak.

A fejlesztés célja:

A fejlesztőmunka specifikus helyesírászavar esetén alakítsa ki a tanuló mindenkori osztályfokának megfelelő helyesírási készségét, segítse elő az anyanyelvi kompetencia kialakulását, az írott nyelv használatának korosztályi szintű alkalmazását.

A fejlesztés feladata:

- a fonológiai tudatosság és beszédészlelési képesség,
- a rövidtávú emlékezet fejlesztése,
- a spontán és tollbamondás utáni írás színvonalának javítása,
- a figyelem és az önértékelési képesség fejlesztése.

Diszgráfia – az írás grafomotoros jellemzőinek zavara

A fejlesztés célja:

A specifikus írászavar javításának feladata az iskolás korban, hogy a tanuló a mindenkori osztályfokának megfelelő íráskészséggel rendelkezzen, képes legyen azt a kommunikáció egyik formájaként használni ismeretszerzés, tudásgyarapítás és társas kapcsolatok létesítésének céljára.

A fejlesztés feladatai:

- a mozgáskoordináció fejlesztése különös tekintettel a manipulációs mozgásokra,
- a testséma biztonságának kialakítása,
- a vizuomotoros koordináció fejlesztése,
- az írásmozgás alapformáinak gyakorlása, különböző technikák alkalmazása (ráírás, másolás, önálló íráskivitelezés),
- a ritmus, a nyomás, és a sebesség optimális egyensúlyának megteremtése,
- sikertudat kialakítása.

Diszkalkulia – a számolási képesség specifikus zavara

A specifikus számolási zavar a különböző számtani műveletek, matematikai jelek, kifejezések, szabályok megértésének, a számjegy, számkép felismerésének, egyeztetésének, grafikus ábrázolásának, a számok sorrendiségének, számneveket szimbolizáló vizuális alakzatok azonosításának nehézsége.

A fejlesztés célja:

A specifikus számolási zavar esetén a fejlesztő munka feladata iskolás korban, hogy a tanuló a mindenkori osztályfokának megfelelő matematikai készséggel rendelkezzen, képes legyen a matematikai kompetencia megszerzésére, a számolási-matematikai műveletek használatára, az ismeretszerzés, a tudásgyarapítás és a hétköznapi gyakorlat színterein. A

számolás elkülönülten szerveződő képességrendszer, amelynek számos kapcsolata van a beszéd, az olvasás és az írás rendszereivel, ezért a számolási zavarok a specifikus tanulási zavarok és nyelvi zavarok különböző megjelenési formáival együtt járhatnak. A diszkalkuliás tanulóknál általában hiányzik a matematikai érdeklődés, elmaradásaik vannak a matematikai nyelv használatában, a matematikai relációk verbális kifejezésében.

A fejlesztés feladatai:

- a számosság és a számok iránti érdeklődés felkeltése, megerősítése,
- matematikai törvények és szabályok készségszintű ismerete és alkalmazása,
- a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a nyelvhasználat összehangolt fejlesztése,
- a vizuális-téri képességrendszer fejlesztése,
- a matematikai relációk nyelvi megalapozása, a matematika-nyelv tudatosítása,
- a sorozatalkotási képesség, a szeriális észlelés fejlesztése,
- segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése,
- a fogalmak, így a szám- és műveletfogalom kialakításakor a manipuláció előtérbe helyezése, a megfigyelés és a megértés érdekében a matematikai eszközök használata, a képi, vizuális megerősítés,
- a fokozott mennyiségű gyakorlás során az egyéni sajátosságokhoz igazított, megjegyzést segítő technikák, eljárások alkalmazása,
- a diszkalkulia reedukáció speciális terápiás programjainak felhasználása,
- az önértékelés fejlesztése, sikerélmény biztosítása.

Hiperaktivitás és figyelemzavarok

A pszichés fejlődés zavarainak egyik alcsoportját alkotják azok a sajátos nevelési igényű tanulók, akik nagyfokú impulzivitással, a célirányos, tartós figyelem zavarával küzdenek. A hiperaktivitás és/vagy figyelemzavar megállapítása többlépcsős diagnosztikus folyamat eredménye, szülői és tanári kérdőívek kitöltését, közvetlen megfigyelést, speciális differenciáldiagnosztikai vizsgálatok elvégzését követően.

A fejlesztés feladatai

- team munka keretében gyógypedagógiai, pszichológiai, szakorvosi együttműködés,
- speciális figyelem-tréning,
- a figyelem tartósságát biztosító környezeti feltételek megteremtése,
- fokozott egyéni bánásmód,
- az önszervezési képesség, az önkontroll fejlesztése,
- feladatok idői struktúrájának megtervezése és kivitelezése,
- motiválás, sikerélmény biztosítása.

A pszichés fejlődés zavarai körébe tartoznak továbbá a szocio-adaptív folyamatok zavarainak következtében kialakuló viselkedésszervezési problémák, amelyek az érzelmi kontroll, ön,- vagy mások felé irányuló agresszió, a szorongás, az én-szabályozás gyengeségében az alkalmazkodóképesség, a célirányos viselkedés, az önszervezés, valamint a metakogníció eltérő fejlődésében mutatkozik meg. Minthogy a magatartásjellemzőkben hasonlóság figyelhető meg, szükséges hangsúlyozni, hogy ezeknek hátterében elsődlegesen idegrendszer működési zavar, az ún. végrehajtó funkciók zavara és nem környezeti ártalom húzódik meg.

A fejlesztés célja:

- a közösségi szabályokhoz alkalmazkodó, szervezett viselkedés kialakítása, a szélsőséges megnyilvánulások leépítése, az önkontroll, az érzelmi egyensúly megteremtése.

A fejlesztés feladata a fejlesztési cél alá rendelt szempontok figyelembevételével történik.

Eszközei lehetnek:

- kognitív viselkedésterápiás eljárások alkalmazása,
- pszichoterápia,
- a figyelem és egyéb kognitív képességek fejlesztése,
- a mindennapi tevékenységek végzéséhez, iskolai elvárások teljesítéséhez igazított idői keretek rendszeres alkalmazása,
- önértékelési képesség fejlesztése,
- sikerélmény biztosítása, pozitív megerősítés, jutalmazási technikák bevonása,
- Együttműködés a családdal és más szakemberekkel,
- A fejlődés segítése gyakori pozitív visszajelzésekkel, a sikerélmény biztosítása.

Az iskolai fejlesztés pedagógiai szakaszai

A tanulók iskolai fejlesztésének pedagógiai szakaszai nem térnek el a NAT-ban rögzítettektől.

Pedagógiai cél:

A másság elfogadására nevelés. A rehabilitációra irányuló, egyénre szabott fejlesztés révén a gyerekek képességeinek maximális kibontakoztatása, önálló életvitelre történő nevelés. A gyermeket eljuttatni egyéni teljesítőképessége csúcsára.

Első helyen szerepel a tanulók képességfejlesztése, a habilitás, a rehabilitáció, az általános műveltség alapozása az életkoruknak és egyéni képességeiknek megfelelően.

Céljaink között kiemelt helyen szerepel:

- a képességfejlesztés a kedvező létszámú összevont csoportokban,
- differenciált, szükségletekhez igazodó segítségnyújtás a képességek fejlesztése során,
- hiányosan működő képességek korrekciója, terápiás eljárások alkalmazása a magatartási zavart mutató tanulók esetében,
- személyiség gazdagítása az önel fogadással, mások elfogadásával, a toleráns magatartással,
- általános emberi értékek, társadalmi normák elsajátítása,
- lehetőséget biztosítunk adott esetben a tehetség kibontakoztatására.

3.10 A TEHETSÉGES FIATALOK GONDOZÁSA

A tehetség kibontakoztatásának elősegítése Istentől ránk szabott feladat. Ezért kiemelt fontosságú a tehetségek felismerése és fejlesztése.

Minden pedagógus feladata, hogy felhívja a figyelmet tehetséges tanítványainkra azért, hogy megfelelően gondoskodhassunk fejlesztésükről. E tevékenység kiterjed az iskolai nevelésre, a tanórai és tanórán kívüli területekre egyaránt. Ez a legszorosabb együttműködést tételezi fel a családdal és a tehetség-fejlesztéssel foglalkozó intézményekkel és szakemberekkel.

A tehetséggondozást és a tanulók felzárkóztatását nagyon fontos feladatunknak tartjuk, mivel iskolánkban együtt tanulnak a tehetségesek és a jó, a közepes, illetve a gyenge képességű diákok.

A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek célja az iskolai oktatásban a tehetségek felismerése és folyamatos fejlesztése, ez a tehetséges fiatalnak kitörési, érvényesülési esélyt jelenthet. A tehetségek ma már egy ország versenyképességét meghatározó kulcstényezői. Ebből következik, hogy a tehetségekkel való külön foglalkozás nemzeti ügy: minden tehetség érték. Intézményünk tanulói összetétele igen heterogén: vannak rendezett körülmények közül érkezők, és vannak sok szempontból hátrányos helyzetű tanulóink. Képességeik is igen széles skálán mozognak, függetlenül attól, honnan érkeznek, ez teszi szükségessé a differenciálást, mind a felzárkóztatást, mind a tehetséggondozást tanítási gyakorlatunkban. A tehetséges gyermekeket segítenünk kell abban, hogy felismerjék ezt a képességüket. Érzékennyé kell tenni őket az iránt, hogy milyen különleges igényekkel találkozhatnak a tehetség produktív felhasználása során. A tehetséges tanulók készségeit olyan képességekké kell fejleszteni, amelyek révén olyan személyekké válnak, akik önállóan, kreatívan és önmaguk megelégedésére keresik az új ismereteket, akik számára a tanulás öröm és izgalom. Alkalmassak lesznek a többi ember elfogadására, tiszteletére képességeiktől függetlenül.

3.10.1 Tehetségfejlesztő programok a gimnáziumban

Alapelvek:

- A hosszú távú szemlélet
- Az értékörzés elve
- A sokszínűség elve
- Az esélyteremtés elve
- A folyamatosság és átjárhatóság elve
- A kiválasztás-kiválasztódás és önfejlesztés elve
- Továbbképzések szervezése a tehetséggondozás érdekében
- Kapcsolattartás felsőfokú intézményekkel a célok megvalósítása érdekében (Eger)

Tevékenységi körök

Tehetségazonosítás: A tehetséges tanulók felkutatása, felismerése a tanulók megfigyelése során kialakult tanári vélemények, a gyermek tanulmányi és egyéb teljesítményeinek (diagnosztikus és szummatív értékelések eredményei, országos kompetenciamérés eredményei, stb.), valamint a tanulók érdeklődésének, tanulmányi és más versenyeken elért eredményeinek és a pszichológiai vizsgálatok eredményeinek figyelembevételével.

A tehetségazonosítás lépései és módszerei

- a tanulók megfigyelése a tanítási órák és a tanórán kívüli tevékenységek közben
- tanári értékelések, szülők, kortársak véleményei
- a tanulók tanulási eredményeinek, tanulmányi és egyéb versenyeken elért eredményeinek, valamint az országos méréseken elért eredményeinek figyelemmel kísérése
- diákok önértékelése

Tehetségterületek

A tehetség mibenlétének meghatározásakor, a tehetséges személyek fejlesztése során mindig kulcsfontosságú kérdés, hogy milyen területről is van szó, amelyen valamely tehetség megnyilvánul.

A tehetségigéreték kiválasztásában meghatározó tényező, hogy mely tantárgyi területek iránt mutatnak érdeklődést.

Tehetségterületeink:

- Idegennyelv
- Történelem
- Matematika
- Fizika
- Biológia
- Kémia
- Testnevelés
- Digitális kultúra

Tehetségeszközök

- Idegennyelv:
 - emelt óraszámú képzés
 - felkészítés közép- és felsőfokú nyelvvizsgára
 - felkészítés emelt szintű érettségire
 - pályaorientáció: felkészítés felsőfokú tanulmányokra
 - felkészítés előrehozott érettségi vizsgára
 - emelt szintű fakultációs felkészítés
 - versenyfelkészítés

Történelem, Matematika Fizika:

- felkészítés emelt szintű érettségire
- pályaorientáció: felkészítés felsőfokú tanulmányokra
- emelt szintű fakultációs felkészítés
- versenyfelkészítés
- felkészítés emelt szintű érettségire
- pályaorientáció: felkészítés felsőfokú tanulmányokra
- közép és emelt szintű fakultációs felkészítés

- versenyfelkészítés
- felkészítés emelt szintű érettségire: gyakorlati rész
- pályaorientáció: felkészítés felsőfokú tanulmányokra
- emelt szintű fakultációs felkészítés

Biológia, Kémia:

- versenyfelkészítés
- felkészítés emelt szintű érettségire
- pályaorientáció: felkészítés felsőfokú tanulmányokra
- emelt szintű fakultációs felkészítés
- versenyfelkészítés
- felkészítés emelt szintű érettségire
- pályaorientáció: felkészítés felsőfokú tanulmányokra
- emelt szintű fakultációs felkészítés

Digitális kultúra:

- felkészítés emelt szintű érettségire
- pályaorientáció: felkészítés felsőfokú tanulmányokra
- emelt szintű fakultációs felkészítés
- versenyfelkészítés, versenyeken való részvétel
- tehetséggondozás
- gamifikáció
- élmény informatika oktatás
- digitális kompetenciák fejlesztése
- kooperatív együttműködés
- összetett projekt feladatok megoldása

Testnevelés:

- versenyfelkészítés
- felkészítés emelt szintű érettségire

Pályaorientáció:

- felkészítés felsőfokú tanulmányokra

Kiemelt kompetenciák

- anyanyelvi kommunikáció: beszéd, olvasás, szövegalkotás, szövegértés, érvelés
- idegennyelvi kommunikáció: beszéd, olvasás, szövegalkotás, szövegértés
- gondolkodási, logikai kompetencia: matematikai, természettudományi és technológiai kompetenciák, komplex problémamegoldás
- személyes és társas kompetencia: szocializáció, kooperativitás, önismeret, stresszkezelés
- digitális kompetencia: innováció, munkavállalói kompetenciák, „élethosszig tartó tanulás”,

- gamifikáció
- tanulás kompetencia: tanulási technikák és stratégiák, kreativitás
- kulturális kompetencia: kritikai gondolkodás és elemzőkészség

3.10.2 Tehetségfejlesztés

A tudás akkor maradandó, ha motivált cselekvés eredményeként jön létre, vagyis a tudás megszerzése élményt jelent a gyermeknek. Ezért nagyon fontosnak tartjuk a megfelelő fejlesztő környezet kialakítását, az élményszerű tanítást.

Ennek eszközei:

- drámajátékok alkalmazása tanórákon
- kompetencia alapú oktatás, készségfejlesztés
- motiváló, inspiráló órák tartása
- változatos tanítási módszerek alkalmazása: csoportmunka, projektek, páros munka, egyéb
- kooperatív módszerek
- kritikai gondolkodás fejlesztése
- tehetségsegítő programok: széles programválaszték kidolgozása, az életkori sajátosságok és egyéni tulajdonságok figyelembevételével
- egyénre szabott fejlesztési tervek készítése
- dúsítás, gazdagítás: a környezet által biztosított programok lehetőségeinek kihasználása

3.10.3 Tehetség tanácsadás

- Segítségnyújtás az adott tehetségterületen való további fejlődési lehetőségek vagy fejlesztő feladatok megtalálásában, a versenyek, mentorok stb. kiválasztásában vagy az eredményes tanulási módszerek kialakításában.
- Pályaorientációs tanácsadás szakemberek bevonásával
- Megoldások, módszerek keresése a tehetség kibontakozása során fellépő konfliktushelyzetek kezelésére
- A városi és térségi intézményekkel együttműködve pszichológiai tanácsadás, konzultáció biztosítása

3.10.4 Tehetségi pontok hálózatában történő együttműködés

A térségi és regionális hatókörű tehetségi pontokkal, valamint a tehetségsegítésben jártas szakemberekkel minél intenzívebb és eredményesebb kapcsolatrendszer kiépítése és fenntartása kiemelkedő diákjaink tehetségének fejlesztése és kibontakoztatása érdekében.

3.10.5 Pedagógiai és pszichológiai módszerek, eszközök a tehetségfejlesztő programok megvalósításához

A tehetséges diákok adottságainak kibontakozását segítő módszerek:

- a gazdagítás
- gyorsítás,
- differenciálás
- tehetség-tanácsadás.

Gazdagítás

Célja: a kötelező tananyagon túl plusz ismeretek átadása, többlet foglalkozások biztosítása

A leggyakrabban használt gazdagítási modellek:

A „tartalmi gazdagítás” azt jelenti, hogy a tananyagot a tanulóra érzékenyen szerkesztjük meg, figyelembe véve érdeklődésüket, szükségleteiket. Ennek szerepe a többletinformáció közvetítése.

A „feldolgozási képességek gazdagítása” a kreatív és kritikus gondolkodás fejlesztését jelenti.

„A mélységben történő gazdagítás” során több lehetőséget kínálunk a tehetséges gyerekek számára tudásuk és képességeik alkalmazására.

A „tempóban történő gazdagítás” a tehetséges gyerekek átlagnál gyorsabb munkájára épül: ugyanannyi idő alatt többlet képesek feldolgozni társaiknál, így kiegészítő elemeket is bevonhatunk a tanulási folyamatba.

Ez már túlmutat a gazdagítás szűkebb értelmezésén, s a gyorsítás jellemzőit is magában hordozza.

Differenciált tanulásszervezési formák

individuális tanulás:

Valamennyi gyermek számára biztosítja az egyéni haladást, figyelembe véve a tanuló sajátosságait. Egyénre szabott elsajátítási, készség- és képességfejlesztési utakat biztosít az ennek megfelelő eszközrendszerrel.

kooperatív tanulás:

A tanulási tartalom elsajátítása és a készség- és képességfejlesztés csoportos formában történik. A tanulók aktívan együttműködnek a siker érdekében. A tanulási képességek és a szociális készségek a kooperatív tanulási módszerrel egyszerre fejleszthetők. Leghatékonyabb más tanulásszervezési módokkal vegyesen alkalmazva.

projekt módszer:

A projekt a gyerekek érdeklődésére épít, ami kizárja, hogy csak a tankönyvet tanítsuk, lapozzuk és évekig központi vagy irányító tanmenet alapján dolgozzuk fel. A projekt komplex fejlesztési lehetőség, amely tartalmazza az önálló tanulást, a kutatást, az önálló ismeretszerzést és a nagyfokú integrációt.

3.10.6 Feladataink a tehetségnevelés megvalósításában

- Tehetséges, innovatív, képzett, problémamegoldásra érzékeny pedagógusok biztosítása.
- A tehetség definiálása, annak felismerése, fejlesztése, gondozása a szülőkkel együttműködve
- A tanuló önálló, önmaga által szervezett tanulásának biztosítása
- Hatékony tanulási stratégia megtanítása
- Bátórítás a tapasztalatszerzésre, az elmélkedésre, kérdések megfogalmazására
- Kooperatív technikák alkalmazásával együttműködés kialakítása másokkal
- Bátórítás, támogatás a tanulói vezető szerep elfogadására
- Lehetőségek biztosítása a megmérettetésre
- Egyéni foglalkozás biztosítása a tehetséges gyerekek nevelésére, fejlesztésére
- A tehetséges, motivált tanulók felkészítése a felsőoktatásban a számukra legadekvátabb szakterületen való sikeres tanulmányokra
- Szabadidős programok szervezése a motiváció erősítésére
- Tehetségnevelő programok személyi, tárgyi, szervezeti, versenyeztetési és finanszírozási feltételeinek megteremtése
- Személyiségfejlesztés és pályaorientáció

3.10.7 Fejlesztési irányok

- A tehetséggondozás elméleti ismereteinek beépítése a gyakorlatba
- A tehetséggondozás intézményi gyakorlatának tökéletesítése
- Speciális és emelt óraszámú képzéseink
- Differenciált kiscsoportos tevékenységek
- Fakultációk
- Egyéni feladatvállalás
- Versenyeztetés, versenyfelkészítés

3.11 TEHETSÉGGONDOZÁS AZ ÁLTALÁNOS ISKOLÁBAN

"Mindenki értékes valamiben. Ennek jegyében célunk, hogy tanulóink számára a szilárd alapműveltség, a korszerű alapismeretek nyújtása mellett széleskörű lehetőséget biztosítsunk arra, hogy képességeik, készségeik kibontakoztatása révén, személyiségük sokoldalú fejlesztésével, tehetségük felismerésével, hátrányaik, lemaradásaik kompenzálásával sikeres felnőttként eredményes életutat járjanak be, boldogulni tudó emberekké váljanak." Ezt a célt a Pedagógiai Programban rögzített Nevelési Program a kulcskompetenciák fejlesztésén keresztül kívánja elérni. Az elérendő célok között tehetséggondozás szempontjából először az alapkészségek és a tanulási képességek fejlesztését kell kiemelnünk, mert ezek elérésére már most több olyan módszert alkalmazunk, amelyek segíthetik a tehetséggondozás továbbfejlesztését iskolánkban.

Ilyenek az egyéni képességeket is előtérbe helyező tanulásszervezési eljárások alkalmazása, különféle fejlesztőprogramok és mérések.

Tanulásszervezési módszerek: a projekttanítás, a kooperatív technika, a drámapedagógia alkalmazása.

Kiemelendő célunk a valós élethelyzetekhez alkalmazkodó tudás megszerzése. Ennek érdekében feladatként fogalmaztuk meg a tehetséggondozást.

A személyiségfejlesztés színterei között a tanórai foglalkozások; a tanórán kívüli intellektuális, művészeti és sportfoglalkozások; az osztály és iskolaszintű közösségi rendezvények, események; a különféle táborok, kirándulások, túrák; a napközis szabadidő és tanulásidő; az iskolai élet egyéb színterei és végül az iskolán kívül tartott programok, foglalkozások szerepelnek.

A tehetséggondozással kapcsolatos közösségi feladatokat a következőképpen határozzuk meg:

"Olyan támogató, megerősítő iskolai és iskolán belüli különböző közösségi attitűd biztosítása, ahol elfogadják és elismerik a tehetségből adódó másságot."

A tehetségfejlesztésünk további célja az ismeretek és az elsajátítási folyamat kötelező tananyagon túllépő kiszélesítése. Céljaink szerint mindez mélységben történő, tartalmi, feldolgozási képességek gazdagításával, és végül "a tempóban történő gazdagítással" történhet. A "tempóban történő gazdagítás" eszköze elsősorban a differenciált képesség szerinti csoportbontás, feladatadás.

3.11.1 Tehetségfejlesztési módszerek és területek

A. Tanórákon:

- egyéni tanulási utak kijelölése
- tanórai differenciálás különféle formái
- csoportszerveződés – csoportbontás
- egyéni haladási ütem
- kiselőadások
- beszámolók
- különböző önálló alkotások, munkák elkészítésének elősegítése
- hagyományostól eltérő tanulásszervezési módszerek (projektek, témanap, témahét, drámapedagógiai módszerek, kooperatív technikák stb.)

B. Tanórán kívül:

- versenyekre felkészítés, versenyeztetés
- tanórán kívüli foglalkozások szervezése, a lehetőség biztosítása: művészeti foglalkozás, sportfoglalkozás, nyelvi foglalkozás, egyéni foglalkozás, táborok
- iskolai programok a bemutatkozás, szereplés lehetőségére
- az iskolai könyvtár és informatika terem lehetőségeinek biztosítása
- hagyományostól eltérő tanulásszervezési módszerek (projektek, témanap, témahét, drámapedagógiai módszerek, kooperatív technikák stb.)

A Tehetségpont működését helyi szinten tervezzük. Az intézményünkbe járó gyerekek tehetségének felismerését, fejlesztését tűztük ki célul, elsősorban idegen nyelvi, matematikai logikai, informatikai, művészeti és sport területen.

Építeni szeretnénk iskolánk pedagógusaira, sok éves tapasztalataikra, hozzáértésükre.

A település intézményeit, civil szervezeteit és a szülői közösséget is szeretnénk bevonni tevékenységünkbe.

Legfontosabb meglévő és tervezett együttműködések:

Az óvodákkal folyamatosan tartjuk a kapcsolatot (drámafoglalkozás, ismerkedés az iskolával).

A Rácz Aladár Zeneiskolával és a Jásztánc alapítvánnyal valamint a Viganó Alapfokú művészeti iskolával (zene, tánc, képzőművészet) szoros együttműködésben dolgozunk.

A városi sportegyesületekkel szoros kapcsolattartás.

A Városi Könyvtárral szoros együttműködést tartunk fenn.

Jó kapcsolatainkat tovább ápoljuk a város, egyházmegye iskoláival, Tehetségpontjaival.

Nyitottak vagyunk szakmai konzultációkra, partnereink számának bővítésére is.

Kiemelten kívánunk foglalkozni a nyelvi, matematikai logikai és informatikai tehetséggondozással, de fontosnak tartjuk a sport, művészet szerepét is.

Tanórai, tanórán kívüli és szabadidős tevékenységek során végezzük:

- egyéni képességek, tehetség felismerése
- az önképzés igényének kialakítása
- a tehetséggondozás lehetőségeinek feltárása
- középiskolába készülők felkészítése
- tanulási stratégiák fejlesztése.

A szakkörökön, tehetségműhely keretén belül a kiemelkedő nyelvi, matematikai logikai gondolkodással, sport és művészeti tehetséggel rendelkező gyermekekkel kívánunk foglalkozni. A tanulók számára egyéni tanácsadást, beszélgetést biztosítunk.

4 AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATBAN VALÓ TANULÓI RÉSZVÉTEL RENDJE

A tanulók az iskolai döntési folyamatokban a Diákönkormányzaton keresztül vesznek részt.

A tanulók és a tanulóközösségek érdekeik képviselőjére, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítésére az iskolában diákönkormányzat működik, melynek működését a nevelőtestület segíti.

Az iskolai diákönkormányzat tevékenységét az osztályokban megválasztott küldöttekből álló diákönkormányzati vezetőség irányítja. Minden megválasztott képviselő 1 szavazattal rendelkezik.

A diákönkormányzat SZMSZ-ét a választó tanulóközösség fogadja el, és a nevelőtestület hagyja jóvá. Az SZMSZ jóváhagyása csak akkor tagadható meg, ha az jogszabálysértő vagy ellentétes az iskola SZMSZ-ével, házirendjével. Az SZMSZ jóváhagyásáról a nevelőtestületnek a jóváhagyásra történő betérjesztést követő harminc napon belül nyilatkoznia kell. Az SZMSZ-t

vagy annak módosítását jóváhagyottnak kell tekinteni, ha a nevelőtestület harminc napon belül nem nyilatkozik.

A diákönkormányzat véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet a nevelési-oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos néhány kérdésben.

A diákönkormányzat tevékenységét az iskola igazgatója által megbízott nevelő segíti.

A diákönkormányzat a nevelőtestület véleményének kikérésével dönt

- saját működéséről,
- diákönkormányzat működéséhez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról,
- hatáskörei gyakorlásáról,
- egy tanítás nélküli munkanap programjáról.

A diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:

- az iskolai SZMSZ-ben meghatározott ügyekben,
- a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározásában
- a házirend elfogadása előtt,
- az adatkezelési szabályzat megalkotásában,
- az ifjúságpolitikai pénzeszközök felhasználásában.

Azokban az ügyekben, amelyekben a diákönkormányzat véleményének kikérése kötelező, a diákönkormányzat képviselőjét a tárgyalásra meg kell hívni.

A diákönkormányzat feladatainak ellátásához térítésmentesen használhatja az iskola, a kollégium helyiségeit, berendezéseit, ha ezzel nem akadályozza az iskola, a kollégium működését.

A diákönkormányzat szervezésével és működésével kapcsolatos iratokat 5 évig meg kell őrizni.

A diákközgyűlés összehívását az iskolai diákönkormányzat vezetője kezdeményezi, a tanév helyi rendjében meghatározottak szerint. A diákközgyűlés napirendi pontjait a közgyűlés megrendezése előtt tizenöt nappal nyilvánosságra kell hozni.

5 KAPCSOLATTARTÁS

5.1 KAPCSOLATTARTÁS AZ ISKOLA PARTNEREIVEL

Az eredményesebb működés elősegítése érdekében az intézmény a szakmai szervezetekkel, társintézményekkel, a gyakorlati képzést biztosító gazdálkodó szervezetekkel, a fenntartó Egri Érsekség irodájával, annak Oktatási-és Gazdasági Osztályával rendszeresen kapcsolatot tart. Szakmai és továbbképzési ügyekben a Katolikus Pedagógiai Szervezési és Továbbképzési Intézettel, a helyi önkormányzattal, a Kormányhivatallal, a médiával folyamatosan kapcsolatot tart. A sajtóban és a többi médiában tett nyilatkozatoknak összhangban kell állnia a Magyar

Katolikus Egyház Etikai Kódexével. Előzetes média megkeresés esetén az igazgató kötelessége egyeztetni az esetleges nyilatkozat tartalmáról és lehetőségéről.

Intézményünk közreműködik a tanulók veszélyeztetettségének megelőzésében és megszüntetésében. Ennek során folyamatosan együttműködik az intézmény a Nevelési Tanácsadóval, a Családsegítő és Gyermekejóléti Szolgálattal.

5.2 A TANULÓK KÖZÖSSÉGÉT ÉRINTŐ KAPCSOLATTARTÁSI FORMÁK:

A tanulók rendszeres tájékoztatását az iskolában elhelyezett hirdetőtáblák és a Kréta elektronikus napló erre a célra szolgáló felületei szolgálják, amelyekre ki kell tenni minden olyan nevelőtestületi döntést, amely érinti a tanulókat.

A tanulói vélemények nyilvánosságra hozatala céljából tanulói hirdetőtáblát kell működtetni. A hirdetőtáblára felkerülő hirdetményekről a diákönkormányzat dönt.

Az iskola tájékoztató eszköze az iskolarádió, melynek működése a diákönkormányzat feladata. Az iskolarádió programját a diákönkormányzat határozza meg azzal a megkötéssel, hogy az iskola vezetősége részére időt kell biztosítani a napi iskolai hírek közzélése céljából.

Az iskola igazgatójának titkárságán bármelyik tanuló, bármelyik tanítási napon leadhatja a kérdéseit, amelyekre a tanuló írásban kap választ. Szóban is előadhatja a problémáját, ha az igazgató vagy helyettese szabadidővel rendelkeznek, illetve a fogadóórán.

5.3 A SZÜLŐK KÖZÖSSÉGÉT ÉRINTŐ EGYÜTTMŰKÖDÉSI FORMÁK:

A köznevelési törvényben előírtaknak megfelelően az iskola a tanév során

- szóbeli tájékoztatást tart az éves munkatervben rögzített, az általános munkaidőn túli időpontban (szülői értekezletek, fogadóórák),
- rendszeres írásbeli tájékoztatást ad az Interneten keresztül a szülőknek.
- Az osztályok szülői közössége számára a szülői értekezletet az osztályfőnök tartja. A szülők a tanév rendjéről, feladatairól a tanév eleji szülői értekezleten kapnak tájékoztatást. Az iskola honlapján megtalálható az aktuális órarend, a tanév rendje és a fogadóórák időpontja.
- Az intézmény új osztályközösségeinek szeptemberben képzési típusonként az igazgató összevont szülőértekezletet tart, ahol bemutatja az osztályban tanító pedagógusokat.
- Az iskola tanévenként legalább kétféle szülői értekezletet tart.
- Rendkívüli szülői értekezletet az osztályfőnök és a szülői munkaközösség elnöke hívhat össze a felmerült problémák megoldására.
- Az iskola valamennyi pedagógusa félévenként meghatározott időpontban tart szülői fogadóórát, amiről a szülőket a honlapon és az e-naplóban tájékoztatjuk.

6 A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGA VIZSGASZABÁLYZATA

6.1 A VIZSGASZABÁLYZAT HATÁLYA, CÉLJA

A vizsgák fontos célja, hogy a tanulás hatékonyabbá tétele mellett a követelményekkel való összehasonlítást is szolgálja. A folyamat egy-egy szakaszának eredményét témazáró vizsga, összefüggő, nagyobb egységek esetén tantárgyi vizsga segítségével mérhetjük. Magáról a folyamatról ez nem ad képet, nem mutatja meg, hogy az egyes témák feldolgozása, készségek kialakítása miért nem sikeres, csak a követelményszintnek való megfelelést vizsgálja. A vizsgák belső- és külső szervezésűek.

A nyolcosztályos gimnáziumi képzésben előírt belső vizsgák célja, hogy a tanuló fokozatosan készüljön fel a sorsdöntő érettségi vizsgákra, továbbá a tanulmányi versenyekre.

6.2 A VIZSGASZABÁLYZAT CÉLJA

A tanuló szokja meg a bizottság előtt történő megmérettetést, a vizsga helyzetet! A vizsga körülményei ünnepélyesek. A vizsga a tananyag áttekintő megértését és ismétlését is hatékonyan szolgálja.

6.3 A VIZSGASZABÁLYZAT HATÁLYA

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett *tanulmányok alatti vizsgákra*, azaz:

- a nyolcosztályos gimnáziumi képzésben résztvevő tanulók belső vizsgáira,
- osztályozó vizsgákra,
- különbözeti vizsgákra,
- javítóvizsgákra vonatkozik.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki nyolcosztályos gimnáziumi képzésben vesz részt
- aki osztályozó vizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára utasít,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít.

Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira

- akik átvételüket kérik az intézménybe, és ennek feltételeként az intézmény igazgatója különbözeti vizsga letételét írja elő.

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

6.4 A NYOLCOSZTÁLYOS GIMNÁZIUM VIZSGASZABÁLYAI

A nyolcosztályos gimnáziumi képzésben előírt belső vizsgák célja, hogy a tanuló szokja meg a bizottság előtt történő megmérettetést, a vizsgahelyzetet! A vizsga körülményei ünnepélyesek. A vizsga a tananyag áttekintő megértését és ismétlését is hatékonyan szolgálja.

A vizsgákkal kapcsolatos alapelveink:

1. Évente legfeljebb három vizsga lehet.
2. A vizsgák időrendben egyre nehezedők: a nyolc éves tagozat első négy évében inkább bemutatkozó, szereplő jellegűek, számítva a szülők aktív részvételére. Egy vizsgatárgy nem felelet, hanem időben elhúzódó, többszöri feladatból áll (szereplés, projekt munka, versenyeken való részvétel).
3. A 11. évfolyamon az érettségi vizsgához hasonló körülmények között, az adott év anyagára korlátozódó tananyagból, de érettségi típusú feladatok megoldásával vizsgáznak a tanulók.
4. A vizsga a szaktanárral előre leegyeztetett tananyagrészből történik, átfogó, összegző jellegű a számonkérés.
5. A vizsga értékelése az év végi osztályzatban témazáró jeggyel egyenértékű.
6. A belső vizsgák időpontja a külső vizsgákhoz alkalmazkodik. Az összefoglaló jelleg miatt év végén tartjuk.
7. A vizsgák nyilvánosak.

A vizsgatárgyak évfolyamonként:

évfolyam	1 vizsgatárgy	2 vizsgatárgy	3. vizsgatárgy
5.	matematika	magyar	rajz gyakorlati
6.	latin nyelv	természetismeret	ének-zene gyakorlati
7.	történelem	informatika	hittegy gyakorlati
8.	matematika	első idegen nyelv	testnevelés gyakorlati
9.	fizika	kémia	
10.	történelem	biológia	második idegen nyelv
11.	matematika	magyar	első idegen nyelv

Nem előírt vizsgára kerül sor, ha a tanulónak a tanulmányai folytatásához, továbbhaladásához érdemjegyet szükséges szereznie. E célból évente két vizsgaidőszakot jelölünk ki – az I. és II. félév lezárása előtti időszakban -, melynek pontos idejét az aktuális tanév rendjében rögzítjük. A vizsga legalább háromtagú bizottság előtti történik. A bizottság tagja a szaktanár, és még legalább egy az adott tárgyat tanító tanár, valamint lehetőség szerint az iskolavezetés 1 tagja/képviselője. A vizsgákról jegyzőkönyv készül, a szerzett osztályzatot az osztályfőnök bevezeti a bizonyítványba és a törzslapra.

6.5 AZ ÉRTÉKELÉS RENDJE

Az írásbeli beszámoltatások követelményei, formái, rendje, korlátai:

Formái	Rendje	Korlátai	Követelményei a tárgyi ismereteken túl
írásbeli felelet	alkalmanként	nincsenek	olvashatóság
témazáró	a tárgykör lezárása után	napi 3 (előzetes egyeztetés alapján)	olvashatóság, nyelvhelyesség, külalak
félévzáró dolgozat	félévenként	napi 2	olvashatóság,

			nyelvhelyesség, külalak
vizsgaszituációs helyzetben történő írásbeli beszámoltatás	a 10-12. évfolyam II. félévében 1 alkalommal*	napi 1	az írásbeli érettségi vizsga előírásainak megfelelően évfolyamra lebontva

*kötelező és választható érettségi tárgyak esetében

A szóbeli beszámoltatások követelményei, formái, rendje, korlátai:

Formái	Rendje	Korlátai	Követelményei a tárgyi ismereteken túl
felelet	tanítási óránként	korlátlan	a tanulók kommunikációs készségének és képességének a fejlesztése, megfelelő szakszavak használata
kiselőadás	alkalmanként	tárgykörnek megfelelően	
vizsgaszituációs helyzetben történő szóbeli beszámoltatás	a 10-12. évfolyam II. félévében egy alkalommal*	nincs, illetve megjelölt napokon	az érettségi vizsgakövetelmények előírásainak megfelelően évfolyamra lebontva

* kötelező és választható érettségi tantárgyak esetében

Azok a tanulók, aki a tanulási képességeket vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság véleményével rendelkeznek, a szakértői vélemény javaslata alapján kérhetőek számon.

A többieknél a számonkérések száma és rendszeressége

- a heti kettőnél több óraszámot jelentő tantárgy esetén havonta 1 jegyet kötelező adni
- heti 2 óránál kevesebb óraszám esetén 3 jegyet kötelező adni, félévenként és tantárgyanként,
- a szóbeli kifejezőkészség fejlesztése érdekében biztosítjuk, hogy tanítványaink félévente legalább 1-2 alkalommal kapjanak lehetőséget tudásuk szóbeli bemutatására.
- az értékelés, visszajelzés folyamatosságára törekszünk, az érdemjegy mellett rövid indoklásban is tájékoztatjuk a tanulót az érdemjegy tartalmáról.

6.6 AZ EMELT SZINTŰ ÉRETTSÉGIRE VALÓ FELKÉSZÍTÉS TANTÁRGYI ÉRTÉKELÉSE

A félévi és év végi osztályzatba (1 dolgozati jegy értékeként) történik a beszámítása. Emelt szintű felkészítésre kapott érdemjegy a végső osztályzat kialakításába beleszámít.

6.7 A TANULÓI MAGATARTÁS ÉS SZORGALOM ÉRTÉKELÉSE

A magatartás osztályzata a tanulók életkori sajátosságaihoz igazodóan értékeli az iskolai és iskolán kívüli fegyelmességét, viselkedést. Értékeli a közösséghez és annak tagjaihoz való viszonyulást, a katolikus hitből fakadó és elvárható erkölcsös viselkedési normák betartását, a házirend betartását, saját és mások iránt érzett felelősséget, az iskola vagyontárgyainak

megóvását, a munkához való viszonyt, az önállóságot, és a közösségért végzett munkát, a tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokon, rendezvényeken mutatott magatartást, tevékenységeket.

A tanulók szorgalmának értékelése során iskolánk célja, hogy tanulóink legjobb képességeiket kibontakoztassák, és adottságaiknak megfelelően a legnagyobb képzettségre és tudásra tegyenek szert. Ehhez elengedhetetlen a tanuló megfelelő hozzáállása. A szorgalom minősítése az egyéni képességeket is mérlegelve fejezi ki a tanulmányi munkához való viszonyt, a kötelességtudatot, rendszerességet, a pontosságot, a házi feladatok elkészítését, a felszerelés mindenkori meglétét.

A minősítés módja:

Az osztályfőnök az általa összegyűjtött információk alapján a félévi, illetve az év végi osztályozó értekezleten javaslatot tesz az egyes tanulók minősítési fokozatára.

A minősítések kialakításában az osztályfőnök támaszkodik az osztályban tanító tanárok, az osztályban tanuló diákok véleményére, és a minősítéseket megvitatja az osztályközösséggel. A végleges minősítés a nevelőtestület döntése alapján alakul ki.

A szorgalom és a magatartás minősítése csak indokolt esetben különbözhet 1-nél több fokozattal egymástól.

A tanév végén az egész tanévben mutatott magatartást és az egész éves szorgalmat értékeljük.

Az osztályfőnök minden tanév első napján ismerteti a tanulókkal (lediktálja a füzetbe, kirakja az osztály falújságjára,) a magatartás és a szorgalom értékelésének alapelveit, az egyes minősítések feltételeit, a követelményekről a szülőket a tanév első szülői értekezletén tájékoztatja.

A tanuló magatartását, félévkor és tanév végén a példás (5),

jó (4), változó (3), rossz (2) osztályzatok valamelyikével minősítjük.

6.7.1 A tanulók magatartásának minősítései

Példás a magatartása a tanulónak, ha:

- nincs a tanulónak igazolatlan mulasztása
- a tanulmányi kötelezettségének rendszeres munkával eleget tesz, az iskola házirendjének és egyéb szabályzatainak rendelkezéseit, előírásait következetesen megtartja
- viselkedése fegyelmezett, kulturált, emellett segítőkész
- diáktársai, szülei, tanárai, az iskola felnőtt dolgozói iránt tiszteletet tanúsít, magatartása erkölcsös
- tevékenyen részt vállal a közösségi feladatok végrehajtásában vagy számottevő tanulmányi, kulturális, illetve sporteredménnyel gazdagította az iskola hírnevét
- Fegyelmező intézkedésben (maximum osztályfőnöki figyelmeztetéstől kezdődően) részesült tanuló az adott félévben példás minősítést nem kaphat.

Jó magatartási fokozat illeti meg a tanulót, ha:

- az iskola házirendjét, elvárásait megtartja

- az órán fegyelmezetten viselkedik
- rendszeren elvégzi iskolai kötelességét, de más munkában nem vesz részt
- igazolatlan mulasztása nincs
- maximum osztályfőnöki intése van

Változó magatartású a tanuló, ha:

- magatartásával zavarja a tanár és társai munkáját
- igazgatói intése vagy annál magasabb szintű fegyelmi büntetése van
- gyakran hiányos a felszerelése
- igazolatlan mulasztása 3-10 óra között van

Rossz magatartási fokozatot kell adni annak a tanulónak, aki:

- rendszeresen zavarja az órai munkát, a közösség munkáját hátráltatja
- igazgatói vagy nevelőtestületi fegyelmi büntetése van
- felszereléseit rendszeresen otthon felejt, és
- fegyelmezetlenségével rossz példát mutat társainak
- igazolatlan mulasztása a 10 órát meghaladja

6.7.2 A tanulók szorgalmának minősítése

Példás a minősítése annak a tanulónak, aki erejéhez, képességeihez mértén pontosan, alaposan, törekvően, kötelességtudattal és egyenletes színvonalon végzi a munkáját.

Jó szorgalmi fokozatot kap az a tanuló, akinek munkáját kisebb lazaságok, egyenetlenségek ellenére általában a kötelességtudat, rendszeresség jellemzi.

Változó szorgalmi fokozatot kell adni annak a tanulónak, akinek a tanórákra való felkészülése rendszertelen, tanulmányi munkája hullámzó, aki képességei alatt teljesít, és egy vagy egynél több tantárgyból elégtelen minősítést kap.

Hanyag minősítést kell kapnia annak a tanulónak, aki tanulmányi kötelezettségeinek következetesen nem tesz eleget, érdektelenség, közöny jellemzi, vagy egynél több tantárgyból elégtelen minősítést kap.

6.8 A VIZSGATÁRGYAK RÉSZEI ÉS KÖVETELMÉNYEI

Magyar nyelv és irodalom

5-8. osztály

Magyar nyelv

Írásbeli rész:

- Helyesírási feladatlap

- Szövegértési feladatlap (60 perc)

Szóbeli rész:

- nyelvtani témakörhöz kapcsolódó feladatmegoldás és elméleti kérdés kifejtése, fogalommagyarázat
- felkészülési idő (30 perc)

Magyar irodalom

Írásbeli rész

Szövegalkotás (60 perc)

Választható címek:

A tanév során tanult irodalmi művekhez kapcsoló fogalmazás különböző műfajokban az évfolyamtól függően (levél, leírás, jellemzés, riport...)

Szóbeli rész:

Adott témakörökből

- tételhúzás
- felkészülés szöveggyűjtemény felhasználásával (30 perc)
- vázlatírás
- önálló szóbeli felelet
- memoriter

9-12. osztály

Magyar nyelv

Írásbeli rész:

Szövegértési feladatlap (60 perc)

Szóbeli rész:

- tételhúzás nyelvtani témakörhöz (elméleti tétel+ ahhoz kapcsolódó feladat)
- felkészülési idő (30perc)
- önálló tételkifejtés

Magyar irodalom

Írásbeli rész

Szövegalkotás (60 perc)

Választható címek:

- értekezés
- egy mű elemzése (szöveggyűjtemény és helyesírási szótár használható)

- két mű összehasonlítása (szöveggyűjtemény és helyesírási szótár használható)

Szóbeli rész:

Adott témakörökből

- tételhúzás
- felkészülés szöveggyűjtemény felhasználásával (30 perc)
- vázlatírás
- önálló szóbeli felelet

Megjegyzés:

Ha a tanuló magyar nyelvből és irodalomból egyaránt vizsgázik, a nyelvi minősítés kialakításához nem szükséges szövegértési feladatsor, ugyanis a szövegalkotási feladatra nyelvi jegyet is tudunk adni, ami – az érettségihez hasonlóan – több részjegyből tevődik össze: helyesírás, szerkesztés, nyelvi minőség.

Történelem

Tanév végén az elégtelenre lezárt tanulók szaktanáraiktól kapjanak segítséget a vizsgára való felkészüléshez.

Írásbeli: 5 (3 magyar, 2 egyetemes tört.) rövid választ igénylő feladat 45 perc

Szóbeli: A tanár által előre kijelölt témakörökből való húzás után 30 perc felkészülés, majd 8—10 perces felelet. max. 20 pont)

5-9 . évf. max. 10 témakör

10.évf. 15 témakör

11.évf. 20 témakör

Idegennyelv

Angol nyelv

Június: A szaktanárok a diákok számára kijelölik az írásbeli- és szóbeli vizsga tételeit.

Augusztus: A szaktanárok összeállítják az írásbeli vizsgát.

A vizsga napján:

- írásbeli vizsga 45 perc
- az írásbeli vizsga után a szaktanárok kijavítják az írásbeliket
- az írásbeli vizsgának minimum 10%-nak kell lennie, hogy a szóbeli vizsgára mehessen a vizsgázó

- a 10%-ot el nem érő diákok vizsgálja elégtelen
- a szóbeli vizsga 10-kor kezdődik
- a szaktanárok által összeállított tételekből húz a vizsgázó, amelyet a kihúzás után azonnal elkezdi mondani
- a szóbeli vizsga időtartama 10 perc
- miután az összes vizsgázó levizsgázott, a vizsgabizottság összegzi az eredményeket
- 0 - 24% 1
- 25 - 39% 2
- 40 - 59% 3
- 60 - 79% 4
- 80 - 100% 5
- Az eredmények megszületése után a vizsgabizottság tájékoztatja a vizsgázókat az eredményekről

OSZTÁLYOZÓ VIZSGA

- a szaktanárok összeállítják az írásbeli-és szóbeli vizsgák tételeit
- az írásbeli vizsga időtartama 45 perc, értékelése ugyanúgy zajlik, mint a pótvizsgáé

Német nyelv

A javítóvizsga két részből áll.

Írásbeli (45 perc)

1. feladat: szövegértés az adott évfolyam elvárható tudásszintjének megfelelően. Adatok kigyűjtése a szövegből, igaz-hamis állítások a szöveggel kapcsolatban. Munkaidő: 30 perc
Segédeszköz nem használható.
2. feladat: nyelvhelyességi feladat feleletválasztós teszt, hiányos szöveg kiegészítése megadott igék megfelelő alakjával, megadott kifejezések adott szövegbe helyezése. Munkaidő: 15 perc
Segédeszköz nem használható.

A szóbelire bocsátás feltétele min. 20% teljesítése az írásbelin.

Szóbeli

1. feladat: rövid, egyszerű hétköznapi szituáció előadása a kérdező tanárral mint partnerrel. (3 perc)
2. feladat: témakifejtés ismert, a tanév során tanult témában (5 perc)

Matematika

A vizsga két részből áll:

- Írásbeli vizsga (45 perc): minden esetben szükséges,
- Szóbeli vizsga: csak akkor, ha az írásbeli vizsga eredménye nem éri el a 25%-ot, ez esetben a szóbeli feleléssel adunk lehetőséget a javításra.

Az írásbeli vizsga feladatsorát az osztályban tanító szaktanár állítja össze, az értékelési és osztályozási útmutatóval összhangban. A dolgozat csak feladatokat tartalmaz, elméleti kérdéseket nem. Az osztályozásnál a következő teljesítmény határokat vesszük figyelembe:

- Jeles: 80 % feletti teljesítménynél
- Jó: 60 % feletti teljesítménynél
- Közepes: 40 % feletti teljesítménynél
- Elégséges: 25 % vagy a feletti teljesítménynél
- Elégtelen: 25 % alatti teljesítménynél

Ha betegség miatt kell osztályozó vizsgát tenni, az év közben megírt témazárók eredményét figyelembe vesszük az értékelésnél.

A szóbeli vizsgán (ha sor kerül rá) egyszerű feladatok megoldása és elméleti kérdések szerepelnek.

Fizika

A vizsga két részből áll:

- Írásbeli vizsga (45 perc): minden esetben szükséges,
- Szóbeli vizsga: csak akkor, ha az írásbeli vizsga eredménye nem éri el a 25%-ot, ez esetben szóbeli feleléssel adunk lehetőséget a javításra.

Biológia – Földrajz - Természetismeret

A vizsga két részből áll:

- Írásbeli vizsga (45 perc): minden esetben szükséges,
- Szóbeli vizsga: csak akkor, ha az írásbeli vizsga eredménye nem éri el a 35%-ot, ez esetben szóbeli feleléssel adunk lehetőséget a javításra.

Az írásbeli vizsga feladatsorát az osztályban tanító szaktanár állítja össze, az értékelési és osztályozási útmutatóval. Az osztályozásnál a következő teljesítmény határokat vesszük figyelembe:

- Jeles: 85 % feletti teljesítménynél
- Jó: 70 % feletti teljesítménynél
- Közepes: 50 % feletti teljesítménynél
- Elégséges: 35 % vagy a feletti teljesítménynél
- Elégtelen: 35 % alatti teljesítménynél

Ha betegség miatt kell osztályozó vizsgát tenni, az év közben megírt témazárók eredményét figyelembe vesszük az értékelésnél.

Kémia

A javítóvizsgáztatás az érettségi szabályzattal való összhang érdekében két részből áll.

Első része az **írásbeli** (45 perc) vizsga, amely tartalmaz egy esettanulmányt, egy táblázatos feladatot és egy egyszerű számítási feladatot, vagy egy egyszerű választásos feladatot, egy négyféle asszociációs feladatot és egy egyszerű számítási feladatot.

A második része a **szóbeli** vizsga, amely elméleti témakörök előadása és egy kísérlet elemzéséből áll.

Értékelés:

Az írásbeli százaléknak és a szóbeli százaléknak az átlaga.

Határok:	0 – 25%-ig	1 (elégtelen)
	25 – 40%-ig	2 (elégséges)
	40 – 60%-ig	3 (közepes)
	60 – 80%-ig	4 (jó)
	80 – 100%-ig	5 (jeles)

Testnevelés

A vizsgára bocsátott tanuló gyakorlati vizsgán vesz részt.

A gyakorlati vizsga követelményeit az adott tanév tanmenetének megfelelően állítja össze a vizsgáztató tanár.

Tartalom:

- Két fizikai állapotot felmérő próba:

Pl.- fekvőtámaszban karhajlítás és nyújtás,

- helyből távolugrás,
- hasizom gyakorlat,
- hátizom gyakorlat,
- Cooper-teszt.
- Egy tanult atlétikai ügyességi szám technikai bemutatása
- ugrások, dobások.
- Két tornaszeren a tanult elemek bemutatása.
- Két labdajáték tanult technikai elemeinek bemutatása.

Értékelés:

A bemutatott gyakorlatokat a vizsgáztató tanár 1-5-ig pontozza. A maximálisan megszerezhető pontok száma 35 pont. Megfelelt az a tanuló, aki az elérhető pontok számának minimum 20%-át elérte.

Ének–zene

Szóbeli vizsga:

Feladatok:

- Az adott évfolyam dal anyagából egy népdal éneklése emlékezetből legalább két versszakkal.
- Az adott évfolyam zeneirodalmi anyagából egy műdal vagy szemelvény éneklése kottakép segítségével.
- 5-7. évfolyamokban ritmikai és szolmizációs készség vizsgálata könnyebb népdalok vagy szemelvényeken keresztül.
- 8-10. évfolyam zeneirodalmi anyagából mutasson be egy zenetörténeti korszakot, jellemző műfajokat és formákat, valamint neves zeneszerzők munkásságát.
- Évfolyamához mértén helyesen használja a zeneelméleti fogalmakat az előző három feladathoz kapcsolódó kérdésekhez.

Informatika

Az osztályozó vizsgát tevő tanuló számára a vizsgáztató tanár **gyakorlati** feladatsort állít össze az aktuális évfolyam(ok) témaköreiből:

- A feladatmegoldás időtartama 45 perc.
- A feladatsor a gyakorlati tudás mérésére legyen alkalmas, a tanult programok alkalmazására támaszkodjon.
- A szóbeli vizsgán elméleti és további gyakorlati jellegű kérdések alapján döntenek el a tanárok az érdemjegyet.
- A kérdéseket a vizsgáztató tanár fogalmazza meg, tételhúzás nincs (felkészülési idő 20 perc).
- A végső jegyben a gyakorlat 2/3-ad, a szóbeli 1/3-ad részben számít.

Rajz és műalkotások elemzése

Írásbeli feladatlap egy rajz és egy művészettörténeti feladattal. (kb. 40 perc) Javítás azonnal, ha szükséges szóbeli kérdések.

Mozgókép és médiaismeret:

Írásbeli feladatlap (kb. 45 perc)

- egy médiaszöveg megértése, elemzése
- fogalomismeret
- tömegmédiával kapcsolatos kérdések

7 A TANULÓK FELVÉTELÉNEK, ÁTVÉTELÉNEK RENDJE

A felvételre vonatkozó jogszabályok:

-2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről

-20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról.

A beiskolázást az igazgató a Köznevelési Törvényben megfogalmazottak alapján végzi, az iskolát nem köti a településen körzethatár.

A tanulók felvételéről illetve elutasításáról az igazgató dönt. Az elutasító döntés ellen az igazgatónál lehet fellebbezni. A fellebbezést az iskola igazgatójához kell benyújtani - az elutasítás kézhezvétele utáni 8 napon belül.

A felvétel alapvető szempontja, hogy a szülő és gyermeke elfogadják az intézmény pedagógiai programját, és eltökéltek legyenek annak megvalósításában.

Plébánosi (lelkészi) ajánlás, illetve a gyermek keresztségéről szóló igazolás bekérhető.

7.1 A felvétel feltételei

7.1.1 A felvétel alapfeltételei

A szülő a gyermekét keresztény szellemisségben kívánja nevelni, és ebben hajlandó együttműködni az iskolával.

A szülő az iskola sajátosságainak megismerése után, azokat magára és gyermekére nézve kötelezőnek fogadja el, aminek tudomásulvételét a beiratkozáskor egy szándéknyilatkozat aláírásával erősíti meg.

7.1.2 Általános feltételek

A törvény adta lehetőséggel élve, a felvétel során a keresztény családok gyermekei elsőbbséget élveznek az előre meghatározott létszám kereten belül. Plébánosi, (lelkészi) vélemény bekérhető. Az iskola más településekről is fogadhat diákokat.

7.1.3 Túljelentkezés

Túljelentkezés esetén előnyben részesülnek azok a tanulók:

- akik hitüket megvalló keresztény családból jönnek;
- akik Jászapáti lakhellyel rendelkeznek
- akiket egyházközségük, gyülekezetük plébánosa, lelkésze ajánl;
- akiknek testvére az intézmény tanulója.

7.2 Felvétel az általános iskola első osztályába

A következő tanév első osztályosainak felvételére az államilag meghatározott tanév rendje szerint tavasszal kerül sor.

7.2.1 A felvétel feltételei

- Részvétel az iskola által szervezett legalább 5 előkészítő kurzuson.
- Alkalmasság az idegen nyelv első évfolyamtól történő tanulására.
- Az iskolaérettség igazolása
- A szülő a gyermekét keresztény szellemiségben kívánja nevelni, és ebben hajlandó együttműködni az iskolával. (elsőáldozás, bérmálkozás, részvétel a vasárnapi szentmisén)
- A szülő az iskola sajátosságainak (lásd. Pedagógiai program) megismerése után, azokat magára és gyermekére nézve kötelezőnek fogadja el, aminek tudomásul vételét a felvételt megelőző személyes beszélgetést követően egy szándéknyilatkozat aláírásával erősíti meg.
- A törvény adta lehetőséggel élve, a felvétel során a keresztény családok gyermekei elsőbbséget élveznek. Plébánosi, (lelkészi) vélemény bekérhető.

A család vallási elkötelezettségéről, nevelési elveiről a beiratkozást megelőzően - lehetőség szerint - mindkét szülővel történő személyes elbeszélgetés során győződünk meg és ezt követően döntünk a gyermek felvételéről. A beszélgetés előtt a szülők egy jelentkezési lapot töltenek ki.

Az iskola más településekről is fogadhat diákokat.

7.3 Felvétel másik iskolából az általános iskola bármelyik évfolyamára

7.3.1 A felvételi eljárás folyamata

A tanuló szülei írásban kérvényezik az intézmény igazgatójánál az iskolába történő felvételt, mellékelve a bizonyítványának másolatát, kulturális, sport és egyéb eredmények igazolását, lelkészi, plébánosi véleményt, és a bármilyen okból készült szakvéleményt.

A kérvény alapján a család (a szülő és a diák) felvételi beszélgetésen vesz részt, előre egyeztetett időpontban, ahol be kell mutatni az ellenőrzőt vagy az elektronikus naplóból kinyomtatott jegyeit. A felvételi beszélgetésen részt vesz az igazgató vagy az igazgatóhelyettes, és az osztályfőnök.

Cél: kölcsönös lehetőség teremtése a családnak és az iskolának is egymás nevelési elveinek és értékrendjének, valamint a gyermek idegen nyelvi előképzettségének megismerése, hogy mindkét fél részéről felelős döntés születhessen.

A felvételt meg kell, hogy előzze, hogy a szülők tájékozódhassanak az iskola alapelveiről és jellegzetességeiről. Ezt segíti az alapidokumentumok átadása és egy általános szóbeli tájékoztató, amelyen való részvétel előfeltétele a beiratkozásnak.

A felvételi beszélgetést követő 5 munkanapon belül az iskola értesíti a szülőket, hogy gyermekük felvételt nyert-e az iskolába.

7.4 Felvétel a nyolcosztályos gimnáziumba

Iskolánkba központi írásbeli felvételi vizsga megírásával lehet jelentkezni a gimnázium nyolcosztályos képzésére. Az általános iskola 4. osztályát nálunk végző diákok mindegyike megírja a központi írásbeli vizsgát a külső intézményekből jelentkezőkkel együtt. Az elért eredményeik és az iskolai teljesítményük alapján dönt az iskola igazgatója, a helyettes, az osztályfőnök arról, hogy az általános iskola 4. osztályát nálunk végző diákok közül ki

folytathatja tanulmányait nyolcosztályos gimnáziumban és ki általános iskolában. A külső intézményekből jelentkezők esetében a felvételi eredményeik alapján határoz az intézmény a felvételtől.

7.5 Felvétel a gimnázium IX. évfolyamára

A négy/öt évfolyamos gimnáziumi osztályainkba jelentkezők számára a magyar nyelvből és matematikából tartott központi írásbeli vizsgát követően hitéleti beszélgetésen kell részt vennie szüleiével együtt.

A felvételi vizsgákat az oktatásért felelős miniszter által kiadott, az aktuális tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben foglaltaknak megfelelően szervezzük, melyet minden év október végén a felvételi tájékoztatónkban hozzuk nyilvánosságra.

A felvételi eljárás különös szabálya

A középfokú iskolákba történő jelentkezés rendje és a felvételi eljárás szabályai

A [nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény](#)

31. § (2) bekezdése;

38. § (9) bekezdése

47. § (1) – (2) bekezdései;

50 – 51. §;

79. § (6) és (7) bekezdései;

92. § (9) – (10) bekezdései.

A [nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. \(VIII. 31.\) EMMI rendelet](#)

7. § (1) és (3) bekezdései;

22. § (5) bekezdése;

23. § (3), (4), (6), (7), (9) és (10) bekezdései

26 – 45. §;

46. §;

83. § (3);

136. § (2);

137. § (3);

180 – 182. §;

8 HELYI TANTERV – ÁLTALÁNOS ISKOLA

8.1 ÁLTALÁNOS ISKOLA ALSÓ TAGOZATA

A. Az iskola általános bemeneti céljai

Az iskolánk a keresztény értékeket valló, vagy azok iránt nyitott, azokat elfogadó családok gyermekeit várja, azokat, akik elfogadják a tízparancsolat alapjain nyugvó erkölcsi rendet, és fontos számukra a hit, a család, a hazaszeretet.

Nem áll módunkban felvenni szakértői vélemény alapján kis létszámú osztályba javasolt gyermekeket.

B. Az általános iskola kimeneti céljai

A tanuló rendelkezék a katolikus hit alapjainak ismeretével. Az iskolának átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. A megszerzett ismeretek alapján segíteni kell, hogy a tanulók tudatos szemléletű és a gyakorlatban előhívható magatartási mintájává váljon a teremtett világ védelme, az egyéni életük biztonságát is szem előtt tartva. A legfontosabb pályák, foglalkozási ágak tartalmának, s a hozzájuk vezető utak megmutatása mellett, be kell mutatni az emberi alkotásokban megtestesülő használati, esztétikai, formai és etikai értékeket. Az egyéni adottságok, képességek megismerésén alapuló önismeret hozzájárul, hogy a tanulók érdeklődésüknek megfelelő területen ismerkedjenek adott pályákkal. A pályaaorientáció tanórai és tanórán kívüli tevékenységek összehangolásával, tudatos szervezésével valósulhat meg eredményesen. Végző cél a sikeres középiskolai tanulmányokra való felkészítés.

8.1.1 Kulcskompetenciák

1. Anyanyelvi kommunikáció

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás a hagyományos és az infokommunikációs társadalom műfajainak megfelelő információszerzésben és információátadásban is), valamint a helyes, öntudatos és alkotó nyelvhasználatot az oktatásban és képzésben, a társadalmi és kulturális tevékenységek során, a családi és társas életben, a munkában, és a szabadidős tevékenységekben, a társas valóság formálásában.

Általános iskola alsó tagozatban:

A tanuló törekszik a mások számára érthető és kifejező beszédre. Figyelemmel tud követni szóbeli történetmondást, magyarázatot. Fel tudja idézni, el tudja mondani mindennapi élményeit, olvasmányainak tartalmát. Részt vesz a beszélgetésben és vitában, meg tud fogalmazni saját

véleményt. Egyéni sajátosságainak megfelelően képes szövegek értő olvasására, illetve fokozatosan kialakul a kézírása. Megismeri és alkalmazza az anyaggyűjtés és elrendezés szabályainak alapjait. Ismer és alkalmaz néhány alapvető helyesírási szabályt. Képes a korosztályának szóló irodalmi és ismeretterjesztő művek megértésére és értelmezésére.

2. Idegen nyelvi kommunikáció

A tanulóban felébred a nyelvek és a nyelvtanulás iránti érdeklődés. Felfedezi, hogy más országokban más szokások vannak, más nyelvet beszélnek az emberek, ez a felfedezés nyitottabbá teszi más kultúrák befogadására. Egyszerű idegen nyelvi szóbeli kommunikációval próbálkozik. Idegen nyelvi tevékenységei a korosztályának megfelelő dalokhoz, versekhez, mondókákhoz és jelenetekhez kötődnek.

3. Matematikai kompetencia

A matematikai kompetencia kialakításához elengedhetetlen az olyan meghatározó bázisképességek fejlesztése, mint a matematikai gondolkodás, az elvonatkoztatás és a logikus következtetés. E kompetencia összetevőit alkotják azok a készségek is, amelyekre támaszkodva a mindennapi problémák megoldása során a matematikai ismereteket és módszereket alkalmazzuk. A matematikai kompetencia kialakulásában, hasonlóan más területekhez, az ismeretek és a készség szintű tevékenységek egyaránt fontos szerepet töltenek be, különösen fontos az alapvető törvényszerűségek nyomon követése: az egyes elméleti modellek igazolása a mindennapi életből merített empirikus tapasztalatok útján; valamint a matematikai eszköztudás szerepének kiemelése a természettudományi és műszaki életpályára való szocializálás terén.

Általános iskola alsó tagozatban:

A tanuló képes érzékelni a tárgyak egymáshoz viszonyított helyzetét, méretét, képes a térben és a síkban tájékozódni. Gyakorlati tapasztalatait felhasználva felfedezi a mennyiségek közötti kapcsolatokat, képes a tapasztalatok megfogalmazására. El tud végezni egyszerű méréseket, az eredményeket a tanult mértékegységekkel le tudja írni. Képes a megtanult matematikai algoritmusok felidézésére és használatára gyakorlati tevékenységek során. Tud fejben számolni 100-as számkörben. El tudja dönteni egyszerű állítások igazságértékét, felismer egyszerű logikai kapcsolatokat.

4. Természettudományos és technikai kompetencia

A természettudományos kompetencia az ismereteknek és készségeknek azt a rendszerét jelöli, amelynek megfelelő szintje lehetővé teszi, hogy megfelelő ismeretek és módszerek felhasználásával leírjuk és magyarázzuk a természet jelenségeit és folyamatait, bizonyos feltételek mellett előre jelezve azok várható kimenetelét is. Segít abban, hogy megismerjük, illetve megértsük természetes és mesterséges környezetünket, és ennek megfelelően irányítsuk cselekedeteinket. A természettudományos nevelés és oktatás terén a témaanyagok gyakorlatközpontú, a tanulók életkori sajátosságaihoz adekvát módon illeszkedő megközelítése hozzájárul a motiváció hatásosabb felkeltéséhez, valamint a természettudományi és műszaki életpályára történő szocializációhoz. Mind a tehetséggondozás, mind a felzárkóztatás és a

fejlesztés területén kiemelt fontosságú a komplex eszközök használata, a módszertan és az oktatásszervezési formák változatossága, így a természettudományos gondolkodás tanórán kívüli környezetben történő fejlesztése. A technikai kompetencia ennek a tudásnak az alkotóalkalmazása az emberi vágyak és szükségletek kielégítése érdekében. A természettudományos és technikai kompetencia magában foglalja a fenntarthatóság, azaz a természettel hosszú távon is összhangban álló társadalom feltételeinek ismeretét, és az annak formálásáért viselt egyéni és közösségi felelősség elfogadását. Szükséges az ismeretek, képességek, attitűdök területén a rendszerszemléletű gondolkodás az alkalmazhatóság praktikumának vonatkozásában, a kulturális sokszínűség megismerése, ismerete, a nemzetiségek és a nyelvi- vallási etnikumok szerepének értékelése. Legyen képes betekinteni a jelen főbb kutatási tevékenységeibe.

Általános iskola alsó tagozatban:

Kialakul a tanuló érdeklődése a szűkebb környezet jelenségeinek, folyamatainak megismerése iránt. Képpé válik a természeti világ alapvető jelenségeinek felismerésére, egyszerű törvényszerűségek meglátására. Képes arra, hogy egyszerű megfigyeléseket, kísérleteket végezzen el pontos utasítások alapján. Tud egyszerű technikai eszközöket megfelelő módon használni. Konkrét példákban felismeri az emberi tevékenység környezetre gyakorolt hatását, a káros következményeket. Felismeri a közvetlen környezet védelmének fontosságát, és törekszik a helyes magatartásminták követésére.

5. Digitális kompetencia

A digitális kompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak (Információs és Kommunikációs Technológia, a továbbiakban: IKT) és a technológiák által hozzáférhetővé tett, közvetített tartalmak magabiztos, kritikus és etikus használatát a társas kapcsolatok, a munka, a kommunikáció és a szabadidő terén. Ez a következő készségeken, tevékenységeken alapul: az információ felismerése (azonosítása), visszakeresése, értékelése, tárolása, előállítás, bemutatása és cseréje; digitális tartalomalkotás és –megosztás, továbbá kommunikáció, együttműködés az interneten keresztül.

Általános iskola alsó tagozatban:

Kialakul és fejlődik a tanulóban az IKT-eszközök használata iránti érdeklődés. Képpé válik az IKT-eszközök irányított használatára (pl. képek, információk keresése, rövid szöveg létrehozása, továbbítása)

6. Szociális és állampolgári kompetencia

A személyes, értékalapú, személyek és kultúrák közötti párbeszédre nyitott szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel, valamint a közösségi beilleszkedés feltételei. A közjó iránti elkötelezettség és tevékenység felöleli a magatartás minden olyan formáját, amelynek révén az ember hatékony és építő módon vehet részt az egyre sokszínűbb társadalmi és szakmai életben, továbbá – ha szükséges – képes a konfliktusok megoldására. Az állampolgári kompetencia lehetővé teszi, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudást felhasználva aktívan vegyünk részt a közügyekben. Különös hangsúlyt kap a

nemzeti öntudat helyes értelmezése, mely a más népekkel, elsősorban a vallási-nyelvi etnikumokkal, nemzetiségekkel is toleráns és tárgyilagos megítélésen alapuló magatartást magába foglalja. A tanulóban tudatosodjon, hogy az etikailag vállalhatatlan, megalkuvó magatartás soha el nem évülő bűn nemzetünk és emberségünk ellen.

Általános iskola alsó tagozatban:

Kialakul a tanulóban a társakkal történő közös feladatmegoldás képessége, tud irányítással együttműködni velük. Nyitott társai megismerésére, igyekszik megérteni őket. Elfogadja a közösségben való normaalapú viselkedés szabályait. Megjelenik az egyre táguló környezet megismerése iránti igénye, amely hozzájárul a szülőföldhöz, a hazához való kötődés kialakulásához.

7. Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

A kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia segíti az embert, hogy igyekezzék megismerni tágabb környezetét és ismeretei birtokában képes legyen a kínálkozó lehetőségek megragadására. Ez tudást, kreativitást, újjáításra való törekvést és kockázatvállalást jelent, valamint azt, hogy az egyén céljai érdekében terveket készít és valósít meg. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek, készségeknek és magatartásformáknak, amelyekre a mindennapi életben, a társadalomban és a munkahelyen szükség van.

Általános iskola alsó tagozatban:

A tanuló motivált a kitűzött célok elérésében, vállalja az ezeket elősegítő feladatokat (pl. háziállatok, növények ápolása). Felismeri és megérti, hogy a feladatok megoldásához többféle út is vezethet, egyszerű élethelyzetekben képes ezeket segítséggel megtervezni. Megérti, hogy felelős a vállalt feladatok teljesítéséért, belátja mulasztásai közvetlen következményeit, képes előre látni cselekedetei egyes kockázatait.

8. Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség magában foglalja az esztétikai megismerést, illetve az elképzelések, képzetek, élmények és érzések kreatív kifejezésének elismerését, befogadását mind a hagyományos művészetek nyelvén, mind a média segítségével, különösen az irodalomban, a zenében, a táncban, a drámában, a bábjátékban, a vizuális művészetekben, a tárgyak, épületek, terek kultúrájában, a modern művészeti kifejezőeszközök, a fotó és a mozgókép segítségével. A művészi-alkotói szabadság korlátjaként jelenik meg mások jogai, a nemzet és az emberiség elleni, azzal megalkuvó vagy tevőlegesen közösséget vállaló magatartás elítélése és etikai alapú megítélése, különösképpen a XX. századi totális diktatúrákkal kapcsolatban.

Általános iskola alsó tagozatban:

A tanulóban fejlődik az emocionális érzékenysége. Képes versek, mesék befogadását, elmondását segítő, a ritmusérzékét és a mozgáskultúrát fejlesztő játékokra és gyakorlatokra, ritmikus és énekes rögtönzésekre, szerepjátékokra. Tanári segítséggel képes csoportos

improvizációval kapcsolatos élmények szóbeli megfogalmazására, történetek, versek, átélt, elképzelt vagy hallott események zenei, vizuális vagy dramatikus megjelenítésére.

9. A hatékony, önálló tanulás

A hatékony, önálló tanulás azt jelenti, hogy az ember képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást. Felismeri szükségleteit és lehetőségeit, ismeri a tanulás folyamatát. Ez egyrészt új ismeretek szerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készíteti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását, a képességek együttesére támaszkodó készségeit a legkülönbözőbb helyzetekben alkalmazza tanulási és képzési folyamataiban, otthon, valamint a munkában egyaránt. A motiváció és a magabiztosság e kompetencia elengedhetetlen eleme.

Általános iskola alsó tagozatban:

A tanuló a korosztályának megfelelő szinten képes önállóan írni, olvasni, számolni. A tanulás iránti attitűdje pozitív. Egyre gyakorlottabb figyelme összpontosításában. Tanári segítséggel képes saját tanulását megszervezni, segítséggel képes csoportmunkában aktívan részt venni, a sok pozitív visszajelzés hatására ezt egyre magabiztosabban teszi. Segítséggel felismeri szükségleteit, gyakorlatot szerez teljesítményének és képességeinek reális értékelésében. Képes kisebb segítséggel – vagy anélkül – házi feladatai elvégzésére.

8.1.2 Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése a következők mentén történik:
- A környezet, a körülöttünk lévő világ egyes jelenségeinek empirikus tapasztalatok útján való értékelése.
- A környezeti nevelés terén törekszünk a tanórán kívüli környezetben történő megvalósítás bővítésére, a lehetőségek maximális kihasználására (napközis időkeret, iskolán kívüli programok, erdei iskola, tanulmányi kirándulások, pályázati programok stb.).
- A tanulókat fizikailag aktív, egészségtudatos életmódra, az egészségmegőrzés érdekeit szem előtt tartó életvezetésre szocializáljuk a foglalkozások során.
- A stressz- és feszültségoldás háttérismereteinek és technikáinak elsajátíttatása a mindennapokban.

8.1.3 A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A stressz- és feszültségoldás különféle lehetőségeinek kimerítése a mindennapi nevelési és más közösségi szituációkban komoly eszköz a problémakezelés és a konfliktuskezelés terén éppúgy, mint az interperszonális kapcsolatokban. A motoros fejlesztés eszközei a differenciálás és a motiváció fontos eszközei valamennyi képesség- és készségfejlesztési területen mind a tanórai, mind az egyéb foglalkozások során. A belépő első idegen nyelv oktatása vonatkozásában a távlati koncepciót arra kell alapozni, hogy a 12. évfolyam végéig – az érettségi vizsga idejére –

legalább a B1 szintet elérjék a tanulók a nyelvtudás terén. - Alapvető fontosságú a környezeti nevelés tanórán kívüli megvalósítása, a tanulókat fizikailag aktív, egészségtudatos életmódra, az egészségmegőrzés érdekeit szem előtt tartó életvezetésre való szocializálása, mely minden foglalkozásban helyet kap. Kulcsfontosságú a stressz- és feszültségoldás háttérismereteinek és technikáinak elsajátíttatása a mindennapokban

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

Fejlesztő gyakorlatok

"Egy gyermek akkor iskolaérett, ha testileg-lelkileg olyan fejlett, hogy az iskolai tanulás nemcsak hogy nincs ártalmára, hanem fejlesztően hat rá."

Az eredményes iskolai tanulás alapvető feltétele a tanuló iskolaérettsége. A fejlődésnek megfelelő feltételei vannak, biológiai és pszichikus téren egyaránt. Ezek a feltételek egyrészt örökletes, illetve veleszületett vagy szerzett adottságok, másrészt a környezetnek a gyermekekre gyakorolt helyes, céltudatos nevelői ráhatásai. Sokféle készség, képesség szükséges már az általános iskola első osztályában is ahhoz, hogy a pedagógus oktató-nevelő munkája eredményes legyen. A pszichikusan iskolaérett gyermekekre mindenekelőtt az akaratlagos folyamatok dominanciája jellemző. Az ismeretlen tananyag elsajátítása is akaratlagos figyelmet és emlékezetet igényel. A szándékos emlékezet az egész személyiségfejlődést alapjaiban befolyásolja:

- az érdeklődés a környezet iránt, ez bizonyos fokig kapcsolatban van a figyelem és a megfigyelőképesség fejlődésével, illetve fejlettségével
- a gondolkodás terén analízisre és szintézisre való képesség a jellemző
- a beszéd megfelelő fejlettsége, mely fontos szerepet játszik az ismeretszerzésben és mások megértésében

A felsoroltakon kívül a már meglévő tapasztalatok, alapismeretek és a gyakorlati készségek nagymértékben fokozzák az iskolára való alkalmasságot. (Ide tartoznak a gyermek saját magára, természeti és társadalmi környezetére vonatkozó tapasztalatai, alapismeretek, az ábrázoló készség, megfelelő kezűgyesség és mozgásbeli ügyesség.) Az egészséges, kiegyensúlyozott felnőttkor alapja a gyermekkor, éppen ezért nagyon fontos a zavarok korai felismerése. Az általános iskolában folyó összetett munka egyik fontos része azoknak a gyerekeknek az oktatása, nevelése, akiknek fejlődése eltérően alakult a korai gyermekkorban. Fontos és lényeges feladatai vannak ebben a folyamatban a szociálpedagógusnak a káros tényezők konkrét vizsgálatával, és ennek ismeretében a lehetséges és szükséges speciális módszerekkel a káros hatások kiküszöbölésére, ill. csökkentésére.

Fontos: - a személyiséget károsító környezeti tényezők felismerése - ingerszegény környezet, elhanyagoltság, rossz családi körülmény, helytelen nevelési eljárás stb.

- A gyermek és a felnőtt környezet közötti kontaktus, a gyermeknek a társaihoz való viszonyulása, megnyilvánulása - mindezek utalnak az érzelmi kiegyensúlyozottságra is, amit feladathelyzetben, szünetekben és spontán tevékenység végzése közben figyelhetünk meg a gyermekeknél. Ezeken kívül fontos felmérni a vizuo-perceptuo-motoros, az akusztikus- és nyelvi

képességeket, az emlékezet, a szerialitás, a téri tájékozódás szintjét, valamint a test finom- és nagymozgásait. A felmérésekhez segítséget nyújtanak a különböző vizsgálsorok és programok (pl. Porkolábné Balogh Katalin: Mozgásfejlesztő program; Brigitte Sindelar: "De jó, már én is tudom"- programcsomag; Goodenough-féle vizsgáló eljárás; Meixner Ildikó: Én is tudok olvasni stb.), és ily módon megismerhető a várható, vagy a már kialakult tanulási zavar háttere. Megtudható, hogy a gyermek mely részképesség-gyengeségek miatt igényel fejlesztő foglalkozást. Minél hamarabb sikerül felfedeznünk a problémákat, megelőzhetjük, hogy az elsődleges tünetekre rakódjanak a várható következmények: a magatartászavar, agresszió, regresszió, önértékelési probléma, iskolai kudarcok stb.

A fejlesztő foglalkozások megtervezésénél, a programok kiválasztásával meg kell tervezni, hogy mely célokra irányul elsődlegesen, és melyekre lehet másodlagos fejlesztő hatással.

Részképesség-gyengeségek egyéni vagy kiscsoportos korrekciója

A terápiát minden esetben vizsgálóeljárással indítjuk. Ezután kerülhet sor a megfelelő programok, feladatcsoportok kiválasztására, az egyénre szabott fejlesztési irányok meghatározására.

Természetesen fel kell tudnunk mérni azt is, hogy melyek azok a gyengeségek, hiányok, zavarok, amelyek már nem tartoznak kompetenciánkhoz, hogy a gyermek fejlődését szem előtt tartva a megfelelő szakemberhez (pszichológus, logopédus) irányíthassuk.

A foglalkozások lebonyolításánál fontos betartanunk néhány szabályt ahhoz, hogy a gyermek a munkát ne valamilyen kényszertevékenységnek érezze, hanem örömet lelje a játékos feladatokban. Nem szabad elfelejtenünk, hogy a gyermek számára ezek a foglalkozások - bármennyire is játékosnak tűnnek - nagyon megerőltető, fárasztóak, hiszen éppen azokban a képességekben várunk el tőle sikereket, ahol nehézségei vannak.

A fejlesztő foglalkozás hatásfokát fél évnél nem rövidebb időtartamú foglalkozás után éri csak el igazán. Munkánk szükségességét és eredményességét a fejlesztés hatásfoka igazolja, amelyet a vizsgálóeljárás megismétlésével ellenőrizhetünk.

Felzárkóztatás

A katolikus iskola a talentumok Isten dicsőségére való kamatoztatására irányuló belső indíttatásra, valamint az igazságosság és szeretet parancsa által ösztönözve feladatának tekinti, hogy hozzásegítse diákjait ahhoz, hogy képességeiket az akadályozó tényezők felszámolása után teljes mértékben kibontakoztassák.

Ezért nagy erőfeszítéseket tesz a különböző okokból gyengébb előképzettségű tanulók felzárkóztatása érdekében. Teszi ezt annak tudatában, hogy ezzel emberi értékeket ment meg, és hozzájárul ahhoz, hogy hazánk katolikus értelmiségi rétege a társadalmi mobilitás révén is erősödjön, gazdagodjon, társadalmi kapcsolatainak szélesedésével még inkább kovásza legyen társadalmunknak.

A 2020-AS NAT SZERINTI KÉPZÉSEK ÓRATERVEI

Általános iskola 1-4. évfolyam

a 2023-24-es tanévtől felmenő rendszerben

Tantárgyak	1.évf.		2.évf.		3. évf		4.évf	
		Sz.t.ó.		Sz.t.ó.		Sz.t.ó.		Sz.t.ó.
Magyar nyelv és irodalom	7	0,5	7	0,5	5	1	5	1
Idegen nyelvek		1		1		1	2	
Matematika	4	0,5	4	0,5	4		4	0,5
Katolikus Hittan	1		1		1		1	
Környezetismeret					1		1	0,5
Ének-zene	2		2		2		2	
Vizuális kultúra	2		2		2		1	
Technika és tervezés	1		1		1		1	
Digitális kultúra					1		1	
Testnevelés és sport	5		5		5		5	
Kötelező tantervi óra	22		22		22		23	
Szabadon tervezhető órakeret		2		2		2		2
Tanuló heti maximális óraszám	24		24		24		25	
Hittan többletóra	1		1		1		1	
Tanuló heti óraszám hittan többlettel	25		25		25		26	

Általános iskola

Számonkérés formái:

- Szóbeli felelet
- Írásbeli felelet, mely lehet:
 - röpdolgozat,
 - szódolgozat
 - tollbamondás

- témazáró dolgozat (több óra anyagának összefoglalója, egy vagy több témakör lezárására szolgál)

Gyakorlati számonkérés (testnevelés, digitális kultúra, technika és tervezés, rajz és ének-zene tantárgyból)

Ezek mellett egyes tantárgyakból a szaktanár félévente több (minimum két) alkalommal értékeli a tanulók órai írásbeli munkáját (órai füzet, munkafüzet vezetése). Az értékelés módját a szaktanár határozza meg.

A tanulók tantárgyi értékelése az 1. osztályban félévkor és év végén, illetve a 2. osztályban félévkor szóvegesen történik, a 2. évfolyam végétől pedig érdemjeggyel (1-5), az angol nyelv tantárgy kivételével: angol nyelvből a 2. évfolyam végén is szóveges értékelést kapnak a tanulók, az érdemjeggyel történő értékelés ebből a tantárgyból 3. évfolyam félévétől kezdődik.

A számonkérésre vonatkozó szabályok az általános iskolai osztályokban

A témazáró dolgozatot minimum egy héttel az íratása előtt köteles a szaktanár bejelenteni. A röpdolgozat és az írásbeli felelet – előzetes bejelentés nélkül – bármikor íratható. Szóbeli felelés minden tanítási órán történhet még akkor is, ha azon a napon volt témazáró dolgozat. Egy tanítási napon egyetlen osztály sem kötelezhető kettőnél több dolgozat megírására. A diák joga, hogy dolgozatát beszédésétől számított egy héten belül kijavítva és értékelve megtekinthesse, a témazáró dolgozatok kivételével dolgozatait hazavihesse. A szülő joga, hogy a témazáró dolgozatokat szülői értekezleten, fogadóórákon megtekinthesse, vagy azokról fénymásolatot kérjen. A dolgozatokat a tanítási év végéig meg kell őrizni.

Gyakorlati számonkérés (testnevelés, digitális kultúra, ének, vizuális kultúra)

A tanulók értékelése félévkor és év végén érdemjeggyel (1-5) történik.

Azokból a tárgyakból, amelyekből a tanuló mentesült az értékelés alól, de az óralátogatás alól nem, az értékelés félévkor és év végén „részt vett” minősítéssel végzendő.

8.1.4 A tanulói teljesítmény értékelésének, minősítésének formája

Az értékelés alapelvei:

- Személyre szóló legyen, a gyerekért, elsősorban a gyerekeknek szóljon.
- A tanár és a diák közösen végezze, a tanuló legyen aktív részese az értékelési folyamatnak.
- Fejlesztő, ösztönző jellegű legyen, alakítsa a helyes önértékelést, segítse a reális önismeretet.
- Ne legyen fegyelmező, megtorló jellegű.
- Legyen rendszeres és folyamatos.
- Az iskolai követelményrendszerre épüljön.
- Legyen több szempontú: terjedjen ki a szociális fejlődésre és a tárgyi tudásra egyaránt, ezen belül is több szempont érvényesüljön.

- A viszonyítás alapja a tanuló saját korábbi szintje legyen, de a tárgyi tudást minden esetben az osztályfokozat követelményeihez viszonyítjuk.

Az értékelés - osztályozás a 2. évfolyam végétől a hagyományos ötös fokozatú rendszerben történik: jeles /5/, jó /4/, közepes /3/, elégséges /2/, elégtelen /1/. Az egyes fokozatok tartalmát a helyi tantervek követelményei határozzák meg. A fentiektől eltérő az általános iskola 1. osztályának és 2. osztály félévi értékelési rendje. Az évközi teljesítményeket a tanító egyéni módon értékeli, minősíti.

8.1.5 Az első évfolyam szöveges értékelésének módja és gyakorisága

Szóbeli értékelés

A tanuló magatartásáról, szorgalmáról, tanulmányi teljesítményéről, szorgalmi feladatairól szóbeli értékelést kaphat a tanuló tanítási órákon és más iskolai foglalkozásokon.

Ezek megfogalmazódhatnak:

- a tanító részéről
- a tanulóktársak részéről
- önértékelés formájában

Írásbeli értékelés

Részletes szöveges értékelést kap a tanuló a tanév meghatározott időpontjaiban. A szöveges

értékelést 1. félév végén, tanév végén bizonyítványban, illetve 2. osztályban félévkor adjuk ki. Ezen értékeljük a tanulók magatartását, szorgalmát és tanulmányi teljesítményét. A tanév során a diákokkal is megbeszéljük az értékelési szempontokat. Egyértelművé tesszük, hogy melyek azok az értékek, amelyeket támogatunk, melyek azok a magatartásformák, amelyek elfogadhatatlanok számunkra. A párbeszédre mindig lehetőséget adunk, így fejlődik majd reális önértékelő képességük.

Témazáró felmérések megoldásának értékelése %-os teljesítménysávok megadásával és ezek minősítő jelzésével.

0-50%: felzárkóztatásra szorul

51-75%: megfelelt

76-90%: jól megfelelt

91-100%: kiválóan megfelelt

A tanulási folyamat során a tanulók teljesítményét, elért eredményeit, szükség szerinti aktuális észrevételeket, közleményeket az elektromos naplóban rögzítünk a tanuló fejlődésével, előmenetelével kapcsolatban.

A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók témazáró írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltását a következő arányok szerint végezzük a 2. osztály második félévétől:

Teljesítmény	Érdemjegy
0 - 32 %	Elégtelen (1)
33 - 50 %	Elégséges (2)
51 - 75 %	Közepes (3)
76 - 90 %	Jó (4)
91 - 100 %	Jeles (5)

Az osztályozás szempontjait és gyakoriságát a tanár maga alakítja ki. Arra törekszünk, hogy havonta egy, de félévenként minimum négy érdemjegyet adjunk a szóbeli és írásbeli teljesítményekre.

8.1.6 Cél, feladat és követelményrendszerünk

Magyar nyelv és irodalom

Követelményrendszer az 1-2.évfolyamon:

Olvasás:

- a tanuló kifejezően, érthetően, az élethelyzethez igazodva kommunikál
- egyszerű magyarázat, szemléltetés alapján megérti az új kifejezés jelentését, azokat beépíti kommunikációjába
- használja a kapcsolat felvételi formákat
- élményeiről segítséggel vagy önállóan beszámol
- a szavakat hangokra, szótagokra bontja, hangokból, szavakból szótagokat épít
- a tanult verseket, mondókákat szöveghűen, érthetően tolmácsolja
- képességeinek megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért
- biztosan ismeri az olvasás jelrendszerét
- felismeri a cím és szöveg közötti összefüggést
- rövid meséket közösen olvas, megért, feldolgoz
- gyakorolja az ismeretfeldolgozás egyszerű technikáit
- érti az írott utasításokat, közléseket, kérdéseket, azokra adekvát módon reflektál
- figyelmet fordít a hangok időtartamának helyes ejtésére, a beszéd ritmusára, hangsúlyára, tempójára, a beszédhelyzetnek megfelelő hangerő választásra
- ismer és alkalmaz néhány digitális olvasási technikát
- digitális forrásokat használ
- önállóan, képek vagy tanítói segítség alapján a szöveg terjedelmétől függően kiemeli annak lényeges elemeit, összefoglalja azt

- megismer az évszakokhoz, jeles napokhoz, ünnepekhez, hagyományokhoz kapcsolódó szövegeket, dalokat, szokásokat, népi gyermekjátékokat és ismeri ezek éves körforgását

Írás és helyesírás:

- törekszik a rendezett írásképre, esztétikus fűzetvezetésre
- egyéni sajátosságaihoz mértén olvashatóan ír
- törekszik a tanult helyesírási ismeretek alkalmazására
- saját tempójában elsajátítja az anyanyelvi írás jelrendszerét
- megfigyeli, és tapasztalati úton megkülönbözteti egymástól a magánhangzókat és a mássalhangzókat, valamint időtartamukat
- különbséget tesz az egyjegyű, a kétjegyű és a háromjegyű betűk között
- ismeri a kis és nagybetűs ábécét
- biztosan ismeri a kisbetűs ábécét
- a hangjelölés megismert szabályait jellemzően helyesen alkalmazza a tanult szavakban
- a mondatot nagybetűvel kezdi, alkalmazza a mondat hanglejtésének, a beszélő szándékának megfelelő mondatvégi írásjeleket a kijelentő és kérdő mondatoknál
- szavakat, szó szerkezeteket 3-4 szavas mondatokat leír megfigyelés és/vagy diktálás alapján
- azonos és különböző betűkkel kezdődő szavakat betűrendbe sorol

Követelményrendszer 3-4. évfolyamon:

Magyar irodalom:

- olvas és megért nép-és műköltészetin alkotásokat, rövidebb epikai műveket, verseket
- különbséget tesz a mesés és valószerű történetek között
- a szövegértés/szövegelemzés szempontjait ismeri és alkalmazza
- nyitottá válik a magyarság értékeinek megismerésére, fejlődik nemzeti identitástudata, történelmi szemlélete
- ismeri a keresztény ünnepköröket, nemzeti és állami ünnepeket, népszokásokat
- az olvasott szövegekben kulcsszavakat azonosít, a főbb szerkezeti egységeket önállóan vagy segítséggel elkülöníti

Nyelvtan, helyesírás és szövegalkotás:

- biztosan szótagol, alkalmazza az elválasztás szabályait
- megadott szempontok alapján rövid mesét ír, kiegészít vagy átalakít, vázlatot készít
- a kiejtéstől eltérő ismert szavakat megfigyelés és szövelemzés alkalmazásával megfelelően leírja
- kérdésre adott válaszában helyesen todalékolja a szavakat
- önállóan felismeri és elkülöníti az egytövéű ismert szavakban a szótövet és a todalékot
- felismer és ért néhány egyszerű szólást és közmondást
- a megismert helyesírási szabályokat (pl. szófajok) helyesen alkalmazza a szavak leírásakor

Élő idegen nyelv – Angol

Cél és feladatrendszere 1-4. évfolyam:

- a nyelvtanuló nyelvi cselekvőképességének fejlesztése.
- hogy a tanuló megszeresse a nyelvtanulást, megértse a nyelvtudás fontosságát és szerepét a tanórán és az iskolán kívül
- felkeltsük a tanuló érdeklődését az idegen nyelvek, valamint a más nyelveket beszélő emberek, kultúrájuk megismerése és elfogadása iránt
- szerezzen sikerélményeket a nyelvtanulásban, ezzel növekedjen önbizalma, fejlődjön önismerete és önértékelése

Követelményrendszer 4. évfolyamon:

- megérti az élőszóban elhangzó, ismert témákhoz kapcsolódó, verbális, vizuális vagy nonverbális eszközökkel segített rövid kijelentéseket, kérdéseket
- a tanórán begyakorolt, nagyon egyszerű, egyértelmű kommunikációs helyzetekben a megtanult, állandósult beszédfordulatok alkalmazásával kérdez vagy reagál, mondanivalóját segítséggel vagy nonverbális eszközökkel kifejezi;
- megismeri a német nyelv alapvető helyesírási szabályait (betűk és hangtan)
- közöl alapvető személyes információkat magáról, egyszerű nyelvi elemek segítségével;
- érzéseit egy-két szóval vagy begyakorolt állandósult nyelvi fordulatok segítségével kifejezi,
- felismeri és alkalmazza a legegyszerűbb, üdvözlésre és elköszönésre, megszólításra, bemutatkozásra használt mindennapi nyelvi funkciókat az életkorának és nyelvi szintjének megfelelő, egyszerű helyzetekben;
- az adott tématarományban megért rövid és létrehoz, nagyon egyszerű célnyelvi szöveget;
- felismeri és használja a legegyszerűbb mindennapi nyelvi funkciókat életkorának és nyelvi szintjének megfelelő, egyszerű helyzetekben.

Matematika

Cél és feladatrendszer 1-4.osztályban:

- a matematikai ismeretek és gondolati tevékenységek széles körű tapasztalati alapozása, valamint a kapcsolódó biztos matematikai készségek kialakítása,
- Alapvető fontosságú, hogy a gyerekek valóságban alapuló saját cselekvő tapasztalataik és élményeik révén jussanak el jól megértett, sok szálon kapcsolódó ismeretekhez,
- a pszichikus és kognitív funkciók fejlesztésére, megerősítésére
- a képességek fejlesztése, a fogalmak érlelődése
- előírányzott tanulási eredmények elérése és megvalósítása
- a kapcsolatok, összefüggések, feltételezések és magyarázatok felismerése és értelmezése hozzátartozik a fogalmak építéséhez és egyben a kreatív, problémamegoldó és logikai gondolkodás fejlődéséhez
- a vélemények megfogalmazása, meghallgatása, ütköztetése.
- az önismeretet és önértékelést alakító szempontok tudatosítása.

Követelményrendszer 1-2. évfolyamon:

- megkülönböztet, azonosít egyedi konkrét látott, hallott, mozgással, tapintással érzékelhető tárgyakat, dolgokat, helyzeteket, jeleket;
- válogatásokat végez saját szempont szerint személyek, tárgyak, dolgok, számok között;
- megfogalmaz adott halmazra vonatkozó állításokat; értelemszerűen használja a „mindegyik”, „nem mindegyik”, „van köztük...”, „egyik sem...” és a velük rokon jelentésű szavakat;
- megfogalmazza a halmazára egyes részeibe kerülő elemek közös, meghatározó tulajdonságát; helyesen használja a logikai „nem” és a logikai „és” szavakat, valamint a velük azonos értelmű kifejezéseket;
- megítéli, hogy adott halmazra vonatkozó állítás igaz-e vagy hamis.
- két szempontot is figyelembe vesz egyidejűleg;
- keresi az okát annak, ha a halmazára valamelyik részébe nem kerülhet egyetlen elem sem;
- adott elemeket elrendez választott és megadott szempont szerint is;
- megítéli, hogy adott halmazra vonatkozó állítás igaz-e vagy hamis;
- ismeretei alapján megfogalmaz önállóan is egyszerű állításokat;
- példákat gyűjt konkrét tapasztalatai alapján matematikai állítások alátámasztására
- a tevékenysége során felmerülő problémahelyzetben megoldást keres;
- megfogalmazott problémát tevékenységgel, megjelenítéssel, átfogalmazással értelmez;
- az értelmezett problémát megoldja;
- megoldását értelmezi, ellenőrzi
- tevékenység, ábrarajzolás segítségével megold egyszerű, következtetési szöveges feladatokat;
- értelmezi, elképzei, megjeleníti a szöveges feladatban megfogalmazott hétköznapi szituációt;
- megkülönbözteti az ismert és a keresendő (ismeretlen) adatokat;
- megkülönbözteti a lényeges és a lényegtelen adatokat;
- az értelmezett szöveges feladathoz hozzákapcsol jól megismert matematikai modellt;
- választ fogalmaz meg a felvetett kérdésre;
- összehasonlít véges halmazokat az elemek száma szerint;
- helyesen alkalmazza a feladatokban a több, kevesebb, ugyanannyi fogalmakat 100-es számkörben;
- helyesen érti és alkalmazza a feladatokban a „valamennyivel” több, kevesebb fogalmakat
- használja a kisebb, nagyobb, egyenlő kifejezéseket a természetes számok körében;
- megfelelő szókincset és jeleket használ mennyiségi viszonyok kifejezésére szóban és írásban.
- megszámlál és leszámol; adott (alkalmilag választott vagy szabványos) egységgel meg- és kimér a 100-as számkörben
- ismeri a következő becslési módszereket: közelítő számlálás, közelítő mérés, mérés az egység többszörösével; becslését finomítja újrabecsléssel.
- nagyság szerint sorba rendez számokat, mennyiségeket;
- megadja és azonosítja számok sokféle műveletes alakját;

- megtalálja a számok helyét, közelítő helyét egyszerű számegyenesen, számtáblázatokban, a számegyenesnek ugyanahhoz a pontjához rendeli a számokat különféle alakjukban, a 100-as számkörben;
- megnevezi a 100-as számkör számainak egyes, tízes szomszédjait, tízesekre kerekített értékét.
- számokat jellemez tartalmi és formai tulajdonságokkal;
- számot jellemez más számokhoz való viszonyával;
- ismeri a római számjelek közül az I, V, X jeleket, hétköznapi helyzetekben felismeri az ezekkel képzett számokat.
- érti a számok tízesekből és egyesekből való épülését, tízesek és egyesek összegére való bontását;
- érti a számok számjegyeinek helyi, alaki, valódi értékét;
- helyesen írja és olvassa a számokat a tízes számrendszerben 100-ig.
- megbecsül, mér alkalmi és szabványos mértékegységekkel hosszúságot, tömeget, űrtartalmat és időt;
- helyesen használja a hosszúságmérés, az űrtartalommérés és a tömegmérés szabványegységei közül a következőket: cm, dm, m, cl, dl, l; dkg, kg;
- ismeri az időmérés szabványegységeit: az órát, a percet, a másodpercet, a napot, a hetet, a hónapot, az évet;
- helyesen értelmezi a 100-as számkörben az összeadást, a kivonást, a szorzást, a bennfoglaló és az egyenlő részekre osztást;
- hozzákapcsolja a megfelelő műveletet egyszerű szöveges feladathoz;
- helyesen használja a műveletek jeleit
- szöveghez, valós helyzethez kapcsolva zárójelet tartalmazó műveletsort értelmez, elvégez;
- szöveges feladatokban a különböző kifejezésekkel megfogalmazott műveleteket megérti
- számolásaiban felhasználja a műveletek közti kapcsolatokat, számolásai során alkalmazza konkrét esetekben a legfontosabb műveleti tulajdonságokat;
- megold hiányos műveletet, műveletsort az eredmény ismeretében, a műveletek megfordításával is;
- alkalmazza a számolást könnyítő eljárásokat;
- elvégzi a feladathoz szükséges ésszerű becslést,
- teljes kétjegyűek egyjegyűvel való szorzatát megbecsüli.
- fejben pontosan összead és kivon a 100-as számkörben;
- emlékezetből tudja a kisegyszeregy és a megfelelő bennfoglalások, egyenlő részekre osztások eseteit a számok tízszereséig;
- érti a szorzó- és bennfoglaló táblák kapcsolatát;
- fejben pontosan számol a 100-as számkörben egyjegyűvel való szorzás és maradék nélküli osztás során;
- szabadon épít, kirak formát, mintát adott testekből, síklapokból
- minta alapján létrehoz térbeli, síkbeli alkotásokat;
- sormintát, síkmintát felismer, folytat;
- síkidomokat hoz létre különféle eszközök segítségével;
- személyek, tárgyak, dolgok, szavak, számok közül kiválogatja az adott tulajdonsággal rendelkező összes elemet;
- megtalálja a közös tulajdonsággal nem rendelkező alakzatokat;

- megfigyelt tulajdonságaival jellemzi a létrehozott síkbeli és térbeli alkotást, mintázatot.
- különbséget tesz testek és síkidomok között;
- megépíti, kirakja, megrajzolja hálón, jelölés nélküli lapon sablonnal, másolópapír segítségével alakzat tükörképét
- követi a sormintában vagy a síkmintában lévő szimmetriát;
- térben, síkban az eredetihez hasonló testeket, síkidomokat alkot nagyított vagy kicsinyített elemekből; az eredetihez hasonló síkidomokat rajzol hálón.
- helyesen használja az irányokat és távolságokat jelölő kifejezéseket térben és síkon;
- tájékozódik lakóhelyén, bejárt terepen: bejárt útvonalon visszatalál adott helyre, adott utca és házszám alapján megtalál házat;
- érti a problémákban szereplő adatok viszonyát;
- megfogalmazza a felismert összefüggéseket;
- összefüggéseket keres sorozatok elemei között;
- megadott szabály szerint sorozatot alkot;
- tárgyakkal, logikai készletek elemeivel kirakott periodikus sorozatokat folytat;
- elsorolja az évszakokat, hónapokat, napokat, napszakokat egymás után, tetszőleges kezdőponttól is;
- ismert műveletekkel alkotott sorozat, táblázat szabályát felismeri; ismert szabály szerint megkezdett sorozatot, táblázatot helyesen, önállóan folytat;
- adatokat gyűjt a környezetében;
- gyűjtött adatokat táblázatba rendez
- adatokat gyűjt ki táblázatból
- tapasztalatai alapján különbséget tesz a „biztos”, „lehetetlen”, „lehetséges, de nem biztos” események között;
- megítéli a „biztos”, „lehetetlen”, „lehetséges, de nem biztos” eseményekkel kapcsolatos állítások igazságát;

Követelményrendszer 3-4.évfolyamon:

- - megkülönböztet, azonosít egyedi, konkrét látott, hallott, mozgással, tapintással érzékelhető tárgyakat, dolgokat, helyzeteket, jeleket
- válogatásokat végez saját szempont szerint személyek, tárgyak, dolgok, számok között;
- személyek, tárgyak, dolgok, szavak, számok közül kiválogatja az adott tulajdonsággal rendelkező összes elemet;
- azonosítja a közös tulajdonsággal rendelkező dolgok halmazába nem való elemeket;
- halmazábrán is elhelyez elemeket adott címkék szerint;
- megfogalmaz adott halmazra vonatkozó állításokat; értelemszerűen használja a „mindegyik”, „nem mindegyik”, „van köztük...”, „egyik sem...” és a velük rokon jelentésű szavakat;
- két szempontot is figyelembe vesz egyidejűleg;
- két meghatározott tulajdonság egyszerre történő figyelembevételével szétválogat adott elemeket: tárgyakat, személyeket, szavakat, számokat, alakzatokat;
- megfogalmazza a halmazábra egyes részeibe kerülő elemek közös, meghatározó tulajdonságát; helyesen használja a logikai „nem” és a logikai „és” szavakat, valamint a velük azonos értelmű kifejezéseket;
- megítéli, hogy adott halmazra vonatkozó állítás igaz-e vagy hamis.

- felsorol elemeket konkrét halmazok közös részéből;
- keresi az okát annak, ha a halmazára valamelyik részébe nem kerülhet egyetlen elem sem;
- adott elemeket elrendez választott és megadott szempont szerint is;
- megkeresi egyszerű esetekben a két, három feltételnek megfelelő összes elemet, alkotást;
- tudatosan emlékezetébe vés szavakat, számokat, utasítást, adott helyzetre vonatkozó megfogalmazást;
- hiányos állításokat igazgató elemeket válogat megadott alaphalmazból;
- a tevékenysége során felmerülő problémahelyzetben megoldást keres;
- megfogalmazott problémát tevékenységgel, megjelenítéssel, átfogalmazással értelmez;
- az értelmezett problémát megoldja;
- megoldását értelmezi, ellenőrzi;
- tevékenység, ábrarajzolás segítségével megold egyszerű, következtetési szöveges feladatokat;
- szöveges feladatokban megfogalmazott hétköznapi problémát megold matematikai ismeretei segítségével;
- megkülönbözteti az ismert és a keresendő (ismeretlen) adatokat;
- megkülönbözteti a lényeges és a lényegtelen adatokat;
- az értelmezett szöveges feladathoz hozzákapcsol jól megismert matematikai modellt;
- a megválasztott modellen belül meghatározza a keresett adatokat;
- választ fogalmaz meg a felvetett kérdésre;
- önállóan értelmezi a hallott, olvasott matematikai tartalmú szöveget;
- összehasonlít véges halmazokat az elemek száma szerint
- helyesen alkalmazza a feladatokban a több, kevesebb, ugyanannyi fogalmakat 10 000-es számkörben;
- helyesen érti és alkalmazza a feladatokban a „valamennyivel” több, kevesebb fogalmakat
- használja a kisebb, nagyobb, egyenlő kifejezéseket a természetes számok körében;
- helyesen használja a mennyiségi viszonyokat kifejező szavakat, nyelvtani szerkezeteket;
- megszámlál és leszámol; adott (alkalmilag választott vagy szabványos) egységgel meg- és kimér a 10 000-es számkörben; oda-vissza számlál kerek tízesekkel, százassal, ezresekkel;
- ismeri a következő becslési módszereket: közelítő számlálás, közelítő mérés, mérés az egység többszörösével; becslését finomítja újrabecsléssel.
- nagyság szerint sorba rendez számokat, mennyiségeket;
- megadja és azonosítja számok sokféle műveletes alakját;
- megtalálja a számok helyét, közelítő helyét egyszerű számegegyenesen, számtáblázatokban, a számegegyenesnek ugyanahhoz a pontjához rendeli a számokat különféle alakjukban a 10 000-es számkörben;
- megnevezi a 10 000-es számkör számainak egyes, tízes, száz, ezres szomszédjait, tízesekre, százassal, ezresekre kerekített értékét.
- számokat jellemez tartalmi és formai tulajdonságokkal;
- számot jellemez más számokhoz való viszonyával;
- ismeri a római számjelek közül az I, V, X jeleket, hétköznapi helyzetekben felismeri az ezekkel képzett számokat.
- érti a számok ezresek, százassal, tízesek és egyesekből való épülését, ezresek, százassal, tízesek és egyesek összegére való bontását;

- érti a számok számjegyeinek helyi, alaki, valódi értékét;
- helyesen írja és olvassa a számokat a tízes számrendszerben 10 000-ig.
- megbecsül, mér alkalmi és szabványos mértékegységekkel hosszúságot, tömeget, űrtartalmat és időt;
- helyesen alkalmazza a mérési módszereket
- helyesen használja a hosszúságmérés, az űrtartalom mérés és a tömeg mérés szabványegységei közül a következőket: mm, cm, dm, m, km; ml, cl, dl, l; g, dkg, kg;
- ismeri az időmérés szabványegységeit: az órát, a percet, a másodpercet, a napot, a hetet, a hónapot, az évet;
- ismer hazai pénzcímleteket 10 000-es számkörben;
- területet mér különböző egységekkel lefedéssel vagy darabolással
- ismer a terület és kerület mérésére irányuló tevékenységeket.
- helyesen értelmezi a 10 000-es számkörben az összeadást, a kivonást, a szorzást, a bennfoglaló és az egyenlő részekre osztást;
- hozzákapcsolja a megfelelő műveletet adott helyzethez, történéshez, egyszerű szöveges feladathoz;
- értelmezi a műveleteket megjelenítéssel, modellezéssel, szöveges feladattal;
- helyesen használja a műveletek jeleit;
- szöveghez, valós helyzethez kapcsolva zárójelet tartalmazó műveletsort értelmez, elvégez;
- szöveges feladatokban a különböző kifejezésekkel megfogalmazott műveleteket megérti;
- számolásaiban felhasználja a műveletek közti kapcsolatokat, számolásai során alkalmazza konkrét esetekben a legfontosabb műveleti tulajdonságokat;
- megold hiányos műveletet, műveletsort az eredmény ismeretében, a műveletek megfordításával is;
- alkalmazza a számolást könnyítő eljárásokat;
- érti a 10-zel, 100-zal, 1000-rel való szorzás, osztás kapcsolatát a helyiérték-táblázatban való jobbra, illetve balra tolódással, fejben pontosan számol a 10 000-es számkörben a számok 10-zel, 100-zal, 1000-rel történő szorzásakor és maradék nélküli osztásakor;
- elvégzi a feladathoz szükséges ésszerű becslést, mérlegeli a becslés során kapott eredményt;
- teljes négyjegyűek összegét, különbségét százasokra kerekített értékekkel megbecsüli, teljes kétjegyűek két- és egyjegyűvel való szorzatát megbecsüli.
- fejben pontosan összead és kivon a 100-as számkörben;
- emlékezetből tudja a kisegyszeregy és a megfelelő bennfoglalások, egyenlő részekre osztások eseteit a számok tízszereséig;
- érti a szorzó- és bennfoglaló táblák kapcsolatát;
- fejben pontosan számol a 100-as számkörben egyjegyűvel való szorzás és maradék nélküli osztás során;
- fejben pontosan számol a 10 000-es számkörben a 100-as számkörben végzett műveletekkel analóg esetekben.
- helyesen végzi el az írásbeli összeadást, kivonást.
- helyesen végzi el az írásbeli szorzást egy- és kétjegyű szorzóval, az írásbeli osztást egyjegyű osztóval;
- elvégzi a feladathoz szükséges ésszerű becslést, mérlegeli a becslés során kapott eredményt;

- megoldását értelmezi, ellenőrzi.
- tevékenységekkel megjelenít egységtörteket és azok többszöröseit különféle mennyiségek és többféle egységválasztás esetén;
- a kirakást, a mérést és a rajzot, mint modellt használja a törtrészek összehasonlítására.
- a negatív egész számokat irányított mennyiségként (hőmérséklet, idő) és hiányként (adósság) értelmezi;
- nagyság szerint összehasonlítja a természetes számokat és a negatív egész számokat a használt modellen belül.
- testeket épít élekből, lapokból; elkészíti a testek élvázát, hálóját; testeket épít képek, alaprajzok alapján; elkészíti egyszerű testek alaprajzát;
- síkidomokat hoz létre különféle eszközök segítségével;
- alaklemez, vonalzót, körzőt használ alkotáskor;
- szabadon épít, kirak formát, mintát adott testekből, síklapokból;
- minta alapján létrehoz térbeli, síkbeli alkotásokat;
- sormintát, síkmintát felismer, folytat;
- megkülönbözteti és szétválogatja szabadon választott vagy meghatározott geometriai tulajdonságok szerint a gyűjtött, megalkotott testeket, síkidomokat;
- megtalálja a közös tulajdonsággal nem rendelkező alakzatokat
- megnevezi a sík és görbült felületeket, az egyenes és görbe vonalakat, szakaszokat tapasztalati ismeretei alapján;
- megnevezi a háromszögeket, négyszögeket, köröket;
- megkülönböztet tükrösen szimmetrikus és tükrösen nem szimmetrikus síkbeli alakzatokat;
- megszámlálja az egyszerű szögletes test lapjait;
- megnevezi a téglatest lapjainak alakját, felismeri a téglatesten az egybevágó lapokat, megkülönbözteti a téglatesten az éleket, csúcsokat;
- tudja a téglalap oldalainak és csúcsainak számát, összehajtással megmutatja a téglalap szögeinek egyenlőségét;
- megnevezi megfigyelt tulajdonságai alapján a téglatestet, kockát, téglalapot, négyzetet;
- tapasztalattal rendelkezik mozgással, kirakással a tükörkép előállításáról;
- szimmetrikus alakzatokat hoz létre térben, síkban különböző eszközökkel; felismeri a szimmetriát valóságos dolgokon, síkbeli alakzatokon;
- ellenőrzi a tükrözés, eltolás helyességét tükör vagy másolópapír segítségével;
- térben, síkban az eredetihez hasonló testeket, síkidomokat alkot nagytított vagy kicsinyített elemekből; az eredetihez hasonló síkidomokat rajzol hálón.
- helyesen használja az irányokat és távolságokat jelölő kifejezéseket térben és síkon;
- tájékozódik lakóhelyén, bejárt terepen: bejárt útvonalon visszatalál adott helyre, adott utca és házszám alapján megtalál házat;
- térképen, négyzethálón megtalál pontot két adat segítségével.
- megfogalmazza a személyek, tárgyak, dolgok, időpontok, számok, testek, síklapok közötti egyszerű viszonyokat, kapcsolatokat;
- érti a problémákban szereplő adatok viszonyát;
- megfogalmazza a felismert összefüggéseket;
- összefüggéseket keres sorozatok elemei között;
- megadott szabály szerint sorozatot alkot;

- ismert műveletekkel alkotott sorozat, táblázat szabályát felismeri; ismert szabály szerint megkezdett sorozatot, táblázatot helyesen, önállóan folytat;
- tárgyakkal, számokkal kapcsolatos gépjátékhoz szabályt alkot; felismeri az egyszerű gép megfordításával nyert gép szabályát;
- a sorozatban, táblázatban, gépjátékokban felismert összefüggést megfogalmazza saját szavaival, nyíljelöléssel vagy nyitott mondattal.
- adatokat gyűjt a környezetében;
- adatokat rögzít későbbi elemzés céljából;
- gyűjtött adatokat táblázatba rendez, diagramon ábrázol;
- adatokat gyűjt ki táblázatból, adatokat olvas le diagramról;
- tapasztalatai alapján különbséget tesz a „biztos”, „lehetetlen”, „lehetséges, de nem biztos” események között;
- megítéli a „biztos”, „lehetetlen”, „lehetséges, de nem biztos” eseményekkel kapcsolatos állítások igazságát;
- tetszőleges vagy megadott módszerrel összeszámolja az egyes kimenetek előfordulásait olyan egyszerű játékokban, kísérletekben, amelyekben a véletlen szerepet játszik;
- a valószínűségi játékokban, kísérletekben megfogalmazott előzetes sejtését, tippjét összeveti a megfigyelt előfordulásokkal.

Környezetismeret

Cél és feladatrendszer:

- képessé tegye a gyermekeket a szűkebb és tágabb környezetük, valamint saját testük megismerésére, a változások megértésére, alapvető ok-okozati összefüggések meglátására
- egészség megőrzése és az egészséges életvitel, az egészséges életmód szokásainak alakítása, valamint az egészséget károsító hatások tudatos kerülésére való nevelés

3-4.évfolyam

A környezetismeret tanításának legfontosabb célja a 3–4. évfolyamon azoknak a képességeknek a fejlesztése, valamint azoknak a szokásoknak az alakítása, melyek szűkebb és tágabb környezetük megismeréséhez és a felsőbb évfolyamokon a természettudományos tárgyak tanulásához szükségesek.

Követelményrendszer 3-4.évfolyamon:

- felismeri és megnevezi egy konkrét növény és állat választott részeit
- megnevezi az időjárás fő elemeit
- azonosítja az anyagok halmazállapotát
- figyelemmel kísér rövidebb-hosszabb ideig tartó folyamatokat
- egyszerű kísérletek során megfigyeli a halmazállapot- változásokat
- tanítói segítséggel egyszerű kísérleteket végez
- felismeri a napszakok, évszakok változásai, valamint a Föld mozgásai közötti összefüggéseket

- megfelelő sorrendben sorolja fel a napszakokat, a hét napjait, a hónapokat, az évszakokat, ismeri ezek időtartamát
- megnevezi az ember életszakaszait
- tanterméről, otthona valamely helységéről egyszerű alaprajzot készít és leolvas
- felismeri a különböző domborzati formákat, felszíni vizeket
- felismeri lakóhelyének jellegzetes felszíni formáit
- iránytű segítségével megállapítja és megnevezi a fő és mellékvilágítjakat
- térkép segítségével megnevezi Magyarország jellemző felszínformáit, vizeit
- térkép segítségével megmutatja hazánk nagy tájait, felismeri azok jellemző felszínformáit
- Térkép segítségével megnevezi hazánk szomszédos országait, megyéit, saját megyéjét, megyeszékhelyét, hazánk fővárosát
- megnevezi a megismert életközösségekre jellemző élőlényeket, használja az életközösségekhez kapcsolódó kifejezéseket
- felismeri a megismert életközösségek növényei és állatai közötti jellegzetes kapcsolatokat
- felismeri a természetvédelem jelentőségét
- felismeri, mely anyagok szennyezhetik környezetünket a mindennapi életben, mely szokások vezetnek környezetünk károsításához
- elsajátít olyan szokásokat és viselkedésformákat, amelyek a károsítások megelőzésére irányulnak
- felismeri és megnevezi az emberi test részeit, fő szerveit, ismeri ezek működését, szerepét
- megnevezi az érzékszerveket és azok szerepét a megismerési folyamatokban
- ismer betegségeket, felismeri a legjellemzőbb betegségi tüneteket, a betegség megelőzésének alapvető módjait

Ének zene

Az első négy évfolyamon elsősorban alapképességek és készségek fejlesztése zajlik. . A témakörök és a fejlesztési feladatok átfedik egymást, egy-egy fejlesztési feladat több különböző témakörben is megjelenik, ezáltal a tanórákon belül is érvényesül a komplexitás.

Cél és feladatrendszer alsó tagozaton:

- az éneklés megszerettetése
- a zenei anyanyelv megismerése, elsajátítása és használata
- népdalok tanítása számtalan élethelyzetre ad példát és kínál
- az aktív éneklés és a zenehallgatás során a tanulók örömteli élményekhez jussanak.
- fedezzék fel a zenei alkotás örömeit, kifejező éneklésük, hangszeres játékuk, ritmikai alkotásaik, saját kis zenei kompozícióik által.
- fejlődjön ritmikai készségük, zenei hallásuk, tanuljanak meg alapszinten kottát írni és olvasni
- ismerjenek meg zeneirodalmi alkotásokat, korosztályuknak megfelelő módon.
- tanévenként legalább egy közös hangverseny látogatást, mely hozzásegíti őket az élő muzsikálás szépségének megbecsüléséhez.

Követelményrendszer 1-2 évfolyamon:

- csoportosan vagy önállóan, életkorának és hangjaitól megfelelően énekel, törekszik a tiszta intonációra
- ismeri a tanult, énekelt zenei anyaghoz köthető szolmizációs hangokat
- kézzelről énekel
- emlékezetből éneklie a tanult gyerekdalokat
- felismeri a zongora hangját
- szóval, rajzzal, táncsal kifejezi a zen által benne keltett érzelmeket
- tapsolja a dalok, mondókák ritmusát
- felismeri és hangoztatja a negyed, nyolcad, fél értékű ritmusokat, azok szüneteit, tájékozódik a kétnegyedes ütemben, felismeri és használja az ütemvonalat, a záróvonalat, ismétlőjelet
- tanári segítségével képes leírni egyszerű ritmusokat a tanult értékekkel
- képes egyszerű kottában tájékozódni

Követelményrendszer 3-4.évfolyamon:

- különböző dinamikai szinteken tud énekelni
- emlékezetből éneklie a tanult népdalokat és egyházi énekeket
- emlékezetből éneklie a Himnuszot
- ismeri a magyar népdalokhoz tartozó népszokásokat
- ismer több ünnephez, jeles naphoz fűződő zenei részletet
- megismerkedik a szimfonikus zenekar főbb hangszereivel
- ismeri a 4/4-es ütemet, az egész értékű kottát, az egyedülálló nyolcadot és azok szünetét
- ismeri a 3/4-es ütemet, valamint a pontozott fél értékű kottát
- felismeri és hangoztatja a szinkópát, a nyújtott és éles ritmust
- ritmizálva szólaltat meg mondókákat, gyermekverseket
- énekel hétfokú hangsorban,
- a tanult dalokat tanári segítségével szolmizálja, kézzel mutatja

Vizuális kultúra

Cél és feladatrendszer:

- segítse a tanulókat az őket körülvevő világ vizuálisan értelmezhető jelenségeinek megértésében
- a vizuális művészeti alkotások átélésében és értelmezésében, illetve ennek segítségével környezetünk tudatos alakításában.
- a tanulók az iskolában megismerjék a magyarság által létrehozott legfontosabb képzőművészeti és építészeti műalkotásokat, nemzetünk hagyományos tárgykultúráját és díszítőművészetét
- a tanulók a magyar kultúrára büszkéek legyenek, és kötődjenek szülőföldünk értékeihez.
- a tanulók ismerjék meg az európai és egyetemes vizuális kultúra legjelentősebb képzőművészeti és építészeti alkotásait, alakuljon ki bennük érdeklődés a vizuális jellegű művészetek iránt

- Váljanak nyitottá a régmúlt korok, illetve az őket körülvevő XXI. század művészeti jelenségek befogadására.
- adott iskolaszakaszokban az életkornak megfelelő szinteken játékos, kreatív szemlélet kialakítása és alkalmazása.
- minél szélesebb körű anyaghasználat, az alkotó tevékenységen keresztül a kéz finommotorikájának fejlesztése,
- a változatos médiumok és megközelítési módok alkalmazása
- a vizuális médiumok közötti átjárhatóság és a művészi gondolkodás szabadságának a kialakítása
- a vizuális kommunikáció digitális kultúrához is köthető mindennapi formáinak, illetve az épített környezet és a tárgyi világnak a vizsgálata, valamint a környezetalakítás tudatosságának fejlesztése.
- a kreativitás fejlesztése
- a tanulók önértékelésének és önismeretének fejlesztése, a mérlegelő szemlélet kialakítása.

1-2.évfolyam

Az iskolába lépő első osztályos gyerekek vizuális nevelésének legfontosabb feladata az, hogy az alkotás örömét, motiváltságát megőrizze, fenntartsa. Ehhez életkori sajátosságait, érdeklődésüket, személyes tapasztalataikat figyelembe vevő feladatrendszerre van szükség, mely sok játékos elemet tartalmaz és épít a gyerekek sajátos humorérzékére is. Az első két évfolyam vizuális nevelés gyakorlata ugyanakkor képességfejlesztő célú feladatrendszerben jelenik meg. Alkotói és befogadói képességeik fejlesztése közben meg kell tanítani a gyerekeket a hagyományos ceruzarajz, tollrajz, víz- és temperafestés, agyaggal végzett mintázás és más, változatos anyagok és eszközök szakszerű használatára.

Követelményrendszer 1-2.évfolyamon:

- egyszerű következtetések szóbeli megfogalmazása és az élmények, kialakult érzések vizuális megjelenítése különböző eszközökkel síkban és térben (pl. rajz, festés, mintázás, építés/konstruálás, tárgyalakítás).
- Közvetlen megfigyelések útján szerzett konkrét vizuális tapasztalatok alapján vizuális jellemzők kiválasztása, csoportosítása, megnevezése
- élmények, elképzelt vagy hallott történetek, szövegek részleteit különböző vizuális eszközökkel egyszerűen megjeleníteni: rajzol, fest, nyomtat, fotóz, formáz, épít;
- elképzelt történeteket, irodalmi alkotásokat bemutat, dramatizál, ehhez egyszerű eszközöket: báb, teret/díszletet, kelléket, egyszerű jelmezt készít csoportmunkában
- különböző egyszerű anyagokkal kísérletezik, szabadon épít, saját célok érdekében konstruál
- egyszerű, mindennapok során használt jeleket felismer;
- adott cél érdekében egyszerű vizuális kommunikációt szolgáló megjelenéseket – jel, meghívó, plakát – készít egyénileg vagy csoportmunkában;
- pontosan ismeri nemzeti zászlónk felépítését, összetevőit, színeit
- adott cél érdekében fotót vagy rövid mozgóképet készít;
- időbeli történéseket egyszerű vizuális eszközökkel, segítséggel megjelenít;

- alkalmazza az egyszerű tárgykészítés legfontosabb technikáit: vág, ragaszt, tűz, kötöz, fűz, mintáz;
- egyszerű eszközökkel és anyagokból elképzelt teret rendez, alakít, egyszerű makettet készít egyénileg vagy csoportmunkában, és az elképzést szövegesen is bemutatja, magyarázza;

3-4.évfolyam

Ebben az iskolaszakaszban is kiemelt fontosságú az örömteli, motivált alkotói energiák fenntartása, melyet a változatos, élményalapú feladatok rendszerében, a gyerekek személyes érdeklődését figyelemmel kísérő és azt elfogadó, differenciált feladatkiadással, személyre szabott, formáló- segítő értékeléssel és figyelemmel érhetünk el.

Követelményrendszer 3-4. évfolyamon:

- élmények, elképzelt vagy hallott történetek, szövegek részleteit különböző vizuális eszközökkel egyszerűen megjeleníti: rajzol, fest, nyomtat, fotóz, formáz, épít
- rövid szövegekhez, egyéb tananyagtartalmakhoz síkbeli és térbeli vizuális illusztrációt készít különböző vizuális eszközökkel: rajzol, fest, nyomtat, fotóz, formáz, épít és a képet, tárgyat szövegesen értelmezi;
- saját és társai vizuális munkáit szövegesen értelmezi, kiegészíti, magyarázza
- saját történetet alkot, és azt vizuális eszközökkel is tetszőlegesen megjeleníti.
- egyszerű eszközökkel és anyagokból elképzelt teret rendez, alakít, egyszerű makettet készít egyénileg vagy csoportmunkában, és az elképzést szövegesen is bemutatja, magyarázza;
- elképzelt történeteket, irodalmi alkotásokat bemutat, dramatizál, ehhez egyszerű eszközöket: bábót, teret/díszletet, kelléket, egyszerű jelmezt készít csoportmunkában, és élményeit szövegesen megfogalmazza;
- egyszerű, mindennapok során használt jeleket felismer;
- adott cél érdekében egyszerű vizuális kommunikációt szolgáló megjelenéseket – jel, meghívó, plakát – készít egyénileg vagy csoportmunkában
- azonosítja a gyerekeknek szóló, vagy fogyasztásra ösztönző, célzottan kommunikációs szándékú vizuális közléseket;
- adott cél érdekében fotót vagy rövid mozgóképet készít;
- képek, műalkotások, mozgóképi közlések megtekintése után önállóan megfogalmazza és indokolja tetszését;
- saját történetet alkot, és azt vizuális eszközökkel is tetszőlegesen megjeleníti;
- adott cél érdekében fotót vagy rövid mozgóképet készít.
- alkalmazza az egyszerű tárgykészítés legfontosabb technikáit: vág, ragaszt, tűz, varr, kötöz, fűz, mintáz;
- gyűjtött természeti vagy mesterséges formák egyszerűsítésével, vagy a magyar díszítőművészet általa megismert mintakincsének felhasználásával mintát tervez.
- egyszerű eszközökkel és anyagokból elképzelt teret rendez, alakít, egyszerű makettet készít egyénileg vagy csoportmunkában

Technika és tervezés

Cél és feladatrendszer:

- a problémamegoldó gondolkodást, a saját tapasztalás útján történő ismeretszerzés
- a tanórákon megvalósuló kreatív tervező és alkotómunka, a hagyományos kézműves és a legmodernebb digitális technológiák felhasználásával
- a tanulni tudás, az alkalmazás, a problémamegoldáson alapuló alkotás a tanulók életében felmerülő komplex gyakorlati problémák megoldási készségének kialakítása, a cselekvés általi tanulás és fejlődés támogatása
- olyan cselekvőképesség kialakítása, amelynek mozgatója a felelősségérzet és az elköteleződés, alapja pedig a megfelelő autonómia és nyitottság, megoldási komplexitás
- hogy a gyerekek mintát követve bekapcsolódjanak, és örömmel vegyenek részt benne, megélik a sikert, büszkék legyenek munkájukra, épüljön, erősödjön motivációs bázisuk.

Követelményrendszer 1-2.évfolyamon:

- alkotótevékenysége során figyelembe veszi az anyag tulajdonságait, felhasználhatóságát
- adott szempontok alapján egyszerűbb tárgyakat önállóan tervez, készít, alkalmazza a tanult munkafolyamatokat;
- egyszerű szöveges, rajzos és képi utasításokat hajt végre a tevékenysége során;
- rendet tart a környezetében;
- törekszik a takarékos anyagfelhasználásra;
- szelektíven gyűjti a hulladékot;
- otthoni és iskolai környezetének, tevékenységeinek balesetveszélyes helyzeteket felismeri, és ismeri megelőzésük módját;
- tudatosan megtartja az egészséges és biztonságos munkakörnyezetét;
- az elvárt feladatokban önállóan dolgozik – elvégzi a műveletet;
- ismeri a környezetében fellelhető, megfigyelhető szakmák, hivatások jellemzőit.
- ismeri a családellátó tevékenységeket, melyek keretében vállalt feladatait az iskolai önellátás során munkamegosztásban végzi
- felismeri, hogy tevékenysége során tud változtatni közvetlen környezetén, megóvhatja, javíthat annak állapotán;
- ismeri a tudatos vásárlás néhány fontos elemét;
- ismeri az egészségmegőrzés tevékenységeit.
- ismeri az ünnepléshez kötődő viselkedéskultúra és öltözködéskultúra elemeit
- ismeri és használja, alkalmazni tudja a legfontosabb közlekedési lehetőségeket, szabályokat, viselkedési elvárásokat;

Követelményrendszer a 3-4.évfolyamon:

- az anyagok tulajdonságairól érzékszervi úton, önállóan szerez ismereteket – szín, alak, átlátszóság, szag, keménység, rugalmasság, felületi minőség;
- alkotótevékenysége során figyelembe veszi az anyag tulajdonságait, felhasználhatóságát.
- adott szempontok alapján egyszerűbb tárgyakat önállóan tervez, készít, alkalmazza a tanult munkafolyamatokat;

- felismeri, hogy tevékenysége során tud változtatni közvetlen környezetén, megóvhatja, javíthat annak állapotán;
- rendet tart a környezetében;
- törekszik a takarékos anyagfelhasználásra;
- szelektíven gyűjti a hulladékot;
- rendelkezik az életkorának megfelelő szintű probléma-felismerési, probléma-megoldási képességgel;
- otthoni és iskolai környezetének, tevékenységeinek balesetveszélyes helyzeteit felismeri, és ismeri megelőzésük módját;
- takarékosan gazdálkodik az anyaggal, energiával, idővel;
- tudatosan megtartja az egészséges és biztonságos munkakörnyezetét;
- az elvárt feladatokban önállóan dolgozik – elvégzi a műveletet;
- ismeri a családellátó tevékenységeket, melyek keretében vállalt feladatait az iskolai önellátás során munkamegosztásban végzi
- felismeri az egymásért végzett munka fontosságát, a munkamegosztás értékét;
- felismeri, hogy tevékenysége során tud változtatni közvetlen környezetén, megóvhatja, javíthat annak állapotán;
- ismeri a tudatos vásárlás néhány fontos elemét;
- ismeri az egészségmegőrzés tevékenységeit.
- Közös értékek, szokások, hagyományok őrzése, ismerete
- ismeri és használni, alkalmazni tudja a legfontosabb közlekedési lehetőségeket, szabályokat, viselkedési elvárásokat;

Testnevelés

Cél és feladatrendszer 1-8.évfolyamon:

- Egyik legfontosabb feladata a tanulók testi, lelki, értelmi, érzelmi és szociális fejlődésének biztosítása, mely kiemelten a Nemzeti alaptanterv testi-lelki egészségre nevelés célját valósítja meg, miközben az alapkompenciák és az ezekre épülő Nat kompetencia-összetevők fejlesztése is megtörténik.
- Az egészséges és harmonikus életvitelt megalapozó ismeretek átadása, a szokások kialakítása
- a mozgásműveltség kialakítása és fejlesztése mellett kiemelt szerepet kapjon a motoros képességek fejlesztése.
- az élethosszig tartó, egészségtudatos, tevékeny, harmonikus életvitel megvalósítása
- a rendszeres higiéniai alapok megismerése, elsajátításának igénye
- A szabadtéren, a természet közeli helyszíneken végzett rendszeres testmozgás szükségességének tudatosítása a környezet megismerésén keresztül járul hozzá a fenntartható jelen és jövő iránti elkötelezettséghez
- a játékos cselekvéstanulás
- minden tanuló a számára megszerezhető tudás legmagasabb szintjére jusson.
- Célként szolgál továbbá a diákok önismeretének fejlesztése, énképének, érzelmi-akarati készségeinek formálása, a szabálykövető magatartásminták kialakítása
- Ugyanakkor korosztályuknak megfelelően fejlődik izomérzékelésük, ritmus- és reakcióképességük, térbeli tájékozódó és egyensúlyozó képességük

Követelményrendszer 1-2.évfolymon:

- ismeri a helyes testtartás egészségre gyakorolt pozitív hatásait.
- mozgásműveltsége szintjénél fogva pontosan hajtja végre a keresztező mozgásokat;
- megfelelő általános állóképesség-fejlődést mutat;
- futását összerendezettség, lépésszabályozottság, ritmusosság jellemzi
- a különböző ugrásmódok alaptechnikáit és előkészítő mozgásformáit a vezető műveletek ismeretében tudatosan és koordináltan hajtja végre.
- a különböző dobásmódok alaptechnikáit és előkészítő mozgásformáit a vezető műveletek ismeretében tudatosan és koordináltan hajtja végre.
- a támasz- és függésgyakorlatok végrehajtásában a testtömegéhez igazodó erő- és egyensúlyozási képességgel rendelkezik
- játék közben az egyszerű alaptaktikai elemek tudatos alkalmazására törekszik, játék- és együttműködési készsége megmutatkozik;
- célszerűen alkalmaz sportági jellegű mozgásformákat sportjáték-előkészítő kisjátékokban;
- játéktevékenysége közben a tanult szabályokat betartja;
- labdás ügyességi szintje lehetővé teszi az egyszerű taktikai helyzetekre épülő folyamatos, célszerű játéktevékenységet.
- a testnevelési és népi játékokban tudatosan, célszerűen alkalmazza az alapvető mozgásformákat;
- játék közben az egyszerű alaptaktikai elemek tudatos alkalmazására törekszik, játék- és együttműködési készsége megmutatkozik
- ellenőrzött tevékenység keretében mozog a szabad levegőn, egyúttal tudatosan felkészül az időjárás kellemetlen hatásainak elviselésére sportolás közben;
- a szabadban végzett foglalkozások során nem csupán ügyel környezete tisztaságára és rendjére, hanem erre felhívja társai figyelmét is.

Követelményrendszer 3-4. évfolyamon:

- ismeri a helyes testtartás egészségre gyakorolt pozitív hatásait.
- mozgásműveltsége szintjénél fogva pontosan hajtja végre a keresztező mozgásokat.
- megfelelő általános állóképesség-fejlődést mutat;
- futását összerendezettség, lépésszabályozottság, ritmusosság jellemzi.
- a különböző ugrásmódok alaptechnikáit és előkészítő mozgásformáit a vezető műveletek ismeretében tudatosan és koordináltan hajtja végre.
- a különböző dobásmódok alaptechnikáit és előkészítő mozgásformáit a vezető műveletek ismeretében tudatosan és koordináltan hajtja végre.
- a támasz- és függésgyakorlatok végrehajtásában a testtömegéhez igazodó erő- és egyensúlyozási képességgel rendelkezik.
- játék közben az egyszerű alaptaktikai elemek tudatos alkalmazására törekszik, játék- és együttműködési készsége megmutatkozik;
- célszerűen alkalmaz sportági jellegű mozgásformákat sportjáték-előkészítő kisjátékokban;
- játéktevékenysége közben a tanult szabályokat betartja;

- labdás ügyességi szintje lehetővé teszi az egyszerű taktikai helyzetekre épülő folyamatos, célszerű játéktevékenységet.
- a szabályjátékok közben törekszik az egészséges versenyszellem megőrzésére.
- célszerűen alkalmaz sportági jellegű mozgásformákat sportjáték-előkészítő kisjátékokban;
- labdás ügyességi szintje lehetővé teszi az egyszerű taktikai helyzetekre épülő folyamatos, célszerű játéktevékenységet.
- ellenőrzött tevékenység keretében mozog a szabad levegőn, egyúttal tudatosan felkészül az időjárás kellemetlen hatásainak elviselésére sportolás közben;
- a szabadban végzett foglalkozások során nem csupán ügyel környezete tisztaságára és rendjére, hanem erre felhívja társai figyelmét is.

AZ AUTIZMUSAL ÉLŐ TANULÓ TANULMÁNYI MUNKÁJÁNAK ÍRÁSBAN, SZÓBAN VAGY GYAKORLATBAN TÖRTÉNŐ ELLENŐRZÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI MÓDJA

A tanulók értékelése

Az iskola magasabb évfolyamára való lépés feltételei:

- Az egyéni fejlesztési tervben megfogalmazott és a tovább haladáshoz szükséges legfontosabb jelenségek, fogalmak, összefüggések ismerete, értelmezése – valamennyi tantárgyból és fejlesztési területen.
- Az ismeretek alkalmazásában elért gyakorlottság ellenőrizhetően elérje a tovább haladáshoz szükséges szintet.
- A kialakult képességek alkalmasak legyenek a magasabb évfolyamon való haladásra.
- A tanuló hiányzásai ne ériék el a törvényben meghatározott szintet.

Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

A beszámoltatás, számonkérés célja

- Az egyéni fejlesztést végző gyógypedagógus és a szakmai team tájékozódjon arról, hogyan sikerült a tanulóknak elsajátítaniuk az egyéni fejlesztési tervben/helyi tantervben foglaltakat. Ennek tükrében kell kiegészítenie, korrigálnia további fejlesztő munkáját.
- A szülő kapjon visszajelzést arról, hogy a tananyag elsajátításában, illetve az egyes fejlődési területeken milyen szinten tart gyermeke.
- Segíti a tanulói önértékelés fejlődését.

Követelményei

- Folyamatosnak, rendszeresnek kell lennie.
- Legyen személyre szabott.
- Legyen lehetőleg változatos, többféle módszert alkalmazó.
- Módját, módszereit a tanulók egyéni fejlődését és életkori sajátosságait figyelembe véve kell megválasztani.
- A tanulási folyamatot hassa át a tanulók önellenőrzése, önértékelése.

A számonkérés alapvető formái

Szóbeli számonkérés

- kérdés (verbálisan vagy segítséggel)

Írásbeli számonkérés

- írásbeli felelet, egyénre szabott feladatlap kitöltése

Strukturált feladat önálló megoldása

- lehet folyamatos, ill. esetenkénti
- lehet 1-1 ismeretet, 1-1 témát számonkérő

A beszámoltatások rendje, korlátai a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe

A szülőknek rendszeres tájékoztatást kell kapniuk gyermekük fejlődéséről, tanulmányi előmeneteléről az alábbiak szerint: az egyéni fejlesztő gyógypedagógus rendszeresen, de minimum tanévente kétszer megosztja a szülőkkel a gyermek egyéni felmérésének eredményeit, bemutatja a gyermek számára összeállított feladatokat.

A tanulók teljesítményének értékelése, a minősítés követelményei és formái

A tanulók értékelésének elvei:

- folyamatos, differenciált, személyre szóló, figyelembe veszi a tanuló sérülésspecifikumait, egyéni képességeit, önmagához mért fejlődését;
- szempontjai között szerepet kap a tanuló tantárgyhoz való viszonya, érdeklődése, feladattudata, szorgalma, együttműködése, önállósága a feladatmegoldásban;
- képet ad a nyelvi készségek, képességek, tantárgyi ismeretek elsajátításának szintjéről (a beszédmegértésről, a kommunikáció jellemzőiről, az olvasás, szövegértés szintjéről, az írás, helyesírás, a nyelvi, irodalmi ismeretek elsajátításáról);
- előremutató, célja a fejlesztés, az egyéni segítségnyújtás;
- kijelöli a fejlődéshez, továbbladáshoz szükséges feladatokat;
- hozzájárul a tanuló önismeretének fejlődéséhez, az önelfogadáshoz;
- alkalmazzuk az írásbeli és szóbeli formákat, egyéni értékeléseket, de mindenkor a személyiség tiszteletben tartásával, segítő, megerősítő, javító, fejlesztő szándékkal, amelyek lehetnek: diagnosztikus, formatív, lezáró minősítő;
- a szülő folyamatos tájékoztatásában hangsúlyt kap a tanuló egyéni haladása.

A mérés, értékelés és minősítés alapfunkciója az autizmussal élő tanulóknál eltér attól, amely az oktatásban megszokott. A mérések elsősorban diagnosztikus jellegűek. Tájékoztatnak a gyermek állapotáról, mérik a fejlesztés eredményességét, meghatározzák annak további irányát. Az értékelés és minősítés a tananyagban való előrehaladásról szolgál tájékoztatásul, elsősorban a szülők számára. A tanulók énképük és önismeretük fejlesztése érdekében szembesíthetők elért konkrét eredményeikkel. Ez különösen akkor hasznos, ha nincsenek tudatában annak, hogy milyen készségeik és ismereteik vannak. Ugyanakkor a gyermekek elért teljesítménye ritkán tudatos törekvés eredménye, megjelenésük sokszor a természetes érésnek, a jól szervezett környezetnek, tudatosan és lépésről lépésre megtervezett pedagógiai beavatkozásnak, a jól működő motivációs bázisnak köszönhető. Sérülés-specifikus probléma, hogy az értékelés-

minősítés közösségi megegyezésen alapuló, elvont szociális elvárásokat tartalmazó formája számukra nem motiváló és információértékű. A konkrét, azonnali és folyamatos visszajelzés viszont jól érthető, informatív, ezért az egyéni képességeknek megfelelő szintű értékelési rendszer hatékony az önértékelés, önkontroll kialakításában. A visszajelzés lehetőleg pozitív tartalmú legyen, fogalmazódjon meg a tanuló számára, hogy miként lehetne sikeresebb. Az értékelésnél minden esetben az a legfontosabb szempont, hogy a gyermek önállóbbá váljon, és hogy milyen mértékben képes ismereteit alkalmazni. Ennek mérésére az informális pedagógiai felmérések különböző típusai szolgálnak (pl. Fejlődési Kérdőív, megfigyelés).

A tanulók teljesítményére vonatkozóan szöveges értékelést kell készíteni félévkor és év végén, mind a nyolc évfolyamon. Az értékelés mellett szöveges minősítéssel kell kifejezni a tanuló teljesítményét, amely minősítések – amennyiben szükséges - osztályzatokra átválthatóak az alábbiak szerint:

Az érdemjegyek és osztályzatok a következők: jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)

A fokozatok a legutolsó minősítéshez viszonyított állapotot, valamint a tantárgyi tantervekben meghatározott tartalmak elsajátításának mértékét tükrözik. A szöveges értékelés értelmezéséhez kidolgoztuk az érdemjeggyel történő minősítés módját annak érdekében, hogy intézményváltáskor így is minősíteni tudjuk a tanulókat.

Jeles az, aki: sokat fejlődött, a minimális teljesítményeknél sokkal többet teljesített. (kiválóan teljesített)

Jó az, aki: fejlődött, a minimális teljesítményeknél többet teljesített. (jól teljesített)

Közepes az, aki: részterületen fejlődött, a minimális teljesítmények teljesítésével. (megfelelően teljesített)

Elégséges az, aki nem fejlődött, de a minimális teljesítményeket teljesítette. (felzárkóztatásra szorul)

Elégtelen az, aki: nem fejlődött, vagy hanyatlott, a minimális teljesítményeket nem teljesítette.

Önállóan tekintendő a gyermek teljesítménye akkor is, ha valamely vizuális segédeszköz alkalmazásával éri azt el. A bizonyítványban az érdemjegy mellett minden esetben a gyermek adott félévi előmenetelét tartalmazó részletes pedagógiai jellemzésben kell összefoglalni a fejlesztés tartalmát és eredményeit.

Első osztályban félévkor és év végén, másodikban félévkor a tanuló tudását az alábbiak szerint szövegesen minősítjük:

- Kiválóan teljesített
- Jól teljesített
- Megfelelően teljesített
- Felzárkóztatásra szorul

A tanév közbeni feladatmegoldáshoz, szóbeli és írásbeli munkákhoz személyre szabott motivációs rendszert használunk.

Ha a tanuló minősítése az 1. évfolyamon, illetve a 2. évfolyam első félév végén „felzárkóztatásra szorul”, az iskolának a szülő bevonásával kell értékelni a tanuló teljesítményét, fel kell tárni a tanuló fejlődését, haladását, akadályozó tényezőket, és javaslatot kell tenni az azok megszüntetéséhez szükséges intézkedésekre.

KATOLIKUS HITTAN

Cél- és feladatrendszer

A tantárgy célkitűzéseit az Általános Kateketikai Direktórium (Budapest, 1980. SZIT) alapján terveztük meg, amely határozottan mutatja a hitoktatók feladatát. A Direktórium a következő gondolatokat hangsúlyozza:

„A keresztény életet minden életkorban és minden történelmi helyzetben Isten Igéjével világítsák meg” (D 20).

Mivel „a hitoktatás feladata, hogy segítse az embereket megvalósítani... az Istennel való közösséget, a keresztény örömhírt úgy kell előadnia, hogy nyilvánvalóvá váljék: általa kerül biztonságba az emberi élet legnagyobb értéke” (D 23). „Ezért a hitoktatásnak ápolnia kell és meg kell világítania az istenszeretet növekedését... és ennek az erénynek a megnyilvánulásait” (D 23). Tehát „nem elegendő, ha a hitoktatás csupán felébreszt valamilyen - jóllehet igaz - vallásos tapasztalatot: oda kell eljuttatnia az embert, hogy lassanként felfogja az isteni igazság teljességét” (D 24).

A tanévek anyagának összeállításában nem feledkeztünk meg arról, hogy „Krisztus vezeti el az embert az Atyához azzal, hogy elküldi a Szentlelket Isten népéhez.” Ezért tanításunkban mindig Krisztus áll a középpontban, hiszen „az Egyház alapja Őbenne van” és „Őbenne nyeri el minden a megújulását”. Krisztus által jutunk el az Atyához. De ez az „Atyához vezető út a Szentlélekben nyílik meg” (D 41).

Részleges célkitűzéseinket annak a zsinati tanításnak szellemében fogalmazzuk meg, amely hangsúlyozza, hogy összefüggéseket kell látnunk Isten és Krisztus misztériuma, valamint az emberi lét és az ember végső célja között, és eközben egyáltalában nem kell lekicsinyelnünk azokat a földi célokat, amelyeket egy-egy ember vagy közösség közvetlenül el akar érni Istentől kapott hivatása szerint.

A rendszeresség és folyamatosság didaktikai alapelvét követve és az életkori sajátosságokhoz igazodva egy-egy fejlődési szakasz követelményének megfelelően az alsó hat évfolyam tananyagát alapnak tekintve építkeztünk.

A kisiskolás kor érzelmi-értelmi-akarati jellemzőit figyelembe véve a vallási ismereteket csupán alapozzuk, és megindítjuk a gyermeket a keresztény életgyakorlatban. Az oktatásban a gyermekek közvetlen környezetükben (család, rokonok, emberek, osztály és templomi közösség) szerzett tapasztalataira és a Világlátó (a sajátosan keresztény szemléletű környezet- és természetismeret) tantárgy ismereteire építünk.

A személyiségfejlődés következő szakaszában - figyelembe véve a közösségi élet felé fordulás, a szociális érzés és a tettekészség tényezőinek megjelenését - a keresztény életgyakorlattal kapcsolatos problémák és megoldási lehetőségek ismeretkörét bővítjük és mélyítjük. Figyelembe vesszük, hogy ezek a gyermekek már képesek akarati életükben a jó és a rossz differenciáltabb szemléletére és ennek alapján gyakorlatuk formálására. Nevelésükben az önnevelés és a lelkiismeret-formálás feladatának fontosságát is hangsúlyozzuk.

A serdülőkorúak adottságait figyelembe véve e korosztály tagjainak korábbi ismereteit hatékonyan bővítjük, és hangsúlyozzuk az ifjúkorban tudatosan vállalt katolikus életszemlélet és gyakorlat fontosságát.

A tanterv követelményrendszere az elmélet és a keresztény élet összhangjának fontosságát hangsúlyozza. A tanulóktól elvárjuk, hogy minden életszakaszban - az életszakasz sajátosságainak megfelelően - szavakban és cselekedetekben tegyenek tanúságot Krisztus mellett.

A tanterv megvalósításhoz módszertani szempontból az Általános Direktórium útmutatásait ajánljuk segítségül:

A legfontosabb módszertani alapelv: „A jó emberi és keresztény kvalitások sokkal termékenyebbé teszik a katekézist, mint bármelyik módszer” (D 71).

A hitoktatónak „mindig az írott vagy hagyományozott kinyilatkoztatást és az egyházi tanítást kell szem előtt tartania. Ezen kívül, bármelyik részletről is legyen szó, a katekétának pontosan kell tudnia, hogy az éppen tárgyalt anyagnak hogyan áll középpontjában Krisztus misztériuma; hogyan tanít ebben a részletkérdésben az egyház,... hogyan ünnepli ezt a liturgiában, és hogyan valósítja meg hívei életének gyakorlatában” (D 45).

A „katekézis anyaga egészének Szentháromság-központúnak kell lennie” (D 41).

A katekézis történhet deduktív és induktív módszerrel: vagy az isteni világból indul ki, és eljut az emberig; vagy az emberi világból (bibliai események, liturgikus történések, az egyház és a mindennapi élet eseményei) indul ki, és eljut az isteni világhoz.

„Olyan pedagógiai módszert kell kiválasztani, amely megfelel a hitoktatásban részt vevők közösségi körülményeinek” (D 46).

„Minden emberi tanítás első követelménye,... hogy lehetővé tegye és felébressze a belső tevékenységet abban, akire irányul. A katekézissel tehát a hit belső aktusát kell felébreszteni” (D 75).

A modern pedagógiai eszközök és a tanítás-technológiai ismeretek nagy segítséget nyújtanak az ismeretek elsajátításához és mélyebb, tartósabb megszilárdításához. Egyben segítséget nyújtanak az alkalmazásnál is. Így használható a foglalkozásokon az audiovizuális eszközöknek széles skálája, a rajz, a kép-meditáció a dramatizálás megoldásaival együtt.

Az ellenőrzési és értékelési alapelvek megvalósításában a didaktika nyújtotta lehetőségekkel kell élnünk. Többek között a feladatlapos vizsgálódás különböző formáit is használhatjuk. Értékelésünkben figyelembe kell vennünk, hogy csak a vallásismeret elsajátítása mérhető és értékelhető. A hitbeli fejlődés foka, mértéke, annak őszintesége a kegyelem kérdése és Isten ítéletére tartozik. Alapszabályunk, hogy értékelésünk mindig nevelő szándékú legyen. Érdemjegyekkel büntetni igen veszélyes és a személyiség fejlődése szempontjából nagyon káros.

Évfolyamonkénti bontásban:

1. évfolyam:

Oktatási cél: Ismerkedjenek meg a gyermekek a történeti Jézus életének főbb eseményeivel. Ismerjék meg Jézus Krisztust, mint az Atya küldöttét (kapcsolódva a karácsonyi és a húsvéti ünnepkörhöz).

Ismerjék meg a jézusi tanítás sarkalatos elemeit néhány evangéliumi példabeszéd feldolgozásának tükrében. Váljanak számukra ismerőssé, érthetővé a vallási jelek, főbb szimbólumok; ismerkedjenek az egyházi élet személyeivel, eseményeivel és kellékeivel.

Nevelési cél: Közös élmények, cselekvések kapcsán az osztályközösség tagjai erősödjenek összetartozásukban. Közös áhítatélmények révén váljanak képessé személyes imádságra, de gyakorolják a közösségben végzett ima kötött, fegyelmezett formáit is. Jézus tanításának ismeretében tudatosan reflektáljanak személyes életük eseményeire, feladataira.

Alapkövetelmények

Legyen a gyermeknek élményszerű fogalma Istenről, mint gondviselő Atyáról, s ezt tudja is kifejezésre juttatni a maga értelmi-érzelmi szintjén. Ismerje és tudja elmondani Jézus életének főbb eseményeit kisebb segítséggel. Válgék tudatossá a gyermekben, hogy Jézus az Atya küldötte. Ismerje a karácsony, húsvét, pünkösd ünnepeinek tartalmát. Ismerje és értse a legelemibb vallási jeleket, szimbólumokat. Ismerje és szeresse az egyházat, mint Isten népét, a Jézus Krisztusban hívők nagy családját, amelynek látható feje a római pápa. Ismerje a templom főbb liturgikus tárgyait, s tudjon a templomban megfelelő módon viselkedni, illetve a közös liturgiában részt venni. Tudja az alapvető imádságokat, az egyszerűbb egyházi énekeket.

2. évfolyam:

Oktatási cél: a 2. évfolyamban a gyermekeknek meg kell ismerniük az őket hívó Jézus életének és tanításának főbb mozzanatait az evangéliumok alapján. Emellett meg kell tanulniuk a Miatyánkot, az Üdvözlégyet, a Hiszekegyet (elemeiben), a szentmise főbb részeit és ismerniük kell a keresztség szentségét.

Nevelési cél: Segíteni kell a gyermeket annak felismerésében, hogy Jézus az ő barátja, aki hívja, szereti és tanítja őt. Készségessé kell tenni a gyermeket a Jézussal való szentségi találkozásra.

Alapkövetelmények

Ismerje a tanuló Jézus nyilvános működésének főbb eseményeit. Tudjon elmondani egy-egy evangéliumi történetet. Ismerje Jézus megváltói szerepét, tevékenységét. Ismerje a keresztség szentségét. Ismerje a szentmise fő részeit.

3. évfolyam:

Oktatási cél: A 3. évfolyamban a gyermeknek ismernie kell Jézus életét, legfontosabb tanításait, el kell sajátítania a bűnbánat szentségével, illetve az oltáriszentséggel kapcsolatos tudnivalókat, és tudnia kell a tízparancsolatot és Jézus új parancsolatát. - Harmadikos korban a gyerekek számára feltétlenül biztosítani kell az Újszövetségi Szentírás használatát és az órákon mintegy bele kell nőniük a Szentírás rendszeres olvasásába.

Nevelési cél: A gyermeket hozzá kell segíteni ahhoz a felismeréshez, hogy a Jézust követő ember válasza Isten szeretetére a Krisztus tanítása szerinti élet és a vele való találkozás az Eucharisziában. A gyermek tárgyi tudásának építésével egy időben lelki fejlődését is segítenünk kell, hogy a harmadik év végére minél felkészültebb lehessen az Eucharisztia tudatos vételére.

Imaéletének formálásában arra kell törekednünk, hogy a saját korának megfelelő szinten értse és érezze az ima fontosságát. Segítenünk kell őt abban, hogy szintjének megfelelően tudatosan válaszoljon Jézus szeretetére, törekedjen a jóra.

Alapkövetelmények

Ismerje a tanuló Jézus életének legfontosabb eseményeit és tanítását. Sajátítsa el a bűnbocsánat szentségével és az Oltáriszentséggel kapcsolatos tudnivalókat. Tudja fejből a tízparancsolatot. Ismerje a négy evangélium szerzőjét, az evangéliumok sorrendjét. Tudjon fejből idézni legalább 20 evangéliumi részből egy-egy verset. Ismerje Jézus új parancsát.

4. évfolyam:

Oktatási cél: A gyermekek ismerjék meg az ószövetségi elbeszéléseket, ismerjék meg az elbeszélések erkölcsi üzenetét, valamint a belőlük sugárzó végtelen isteni szeretetet. Törekednünk kell arra is, hogy a tanulók észrevegyék az elbeszélések Újszövetségre mutató jellegét. - Nem szabad azonban elfelejtenünk, hogy ebben az életkori szakaszban a gyermekek még nem rendelkeznek történeti ismeretekkel, nem képesek történelmi távlatban gondolkodni. Jóllehet a történetek bizonyos időrendiségben következnek egymásra, nem célunk az üdvtörténeti sorrendiség bemutatása.

Nevelési cél: Alapcélkitűzésünk az, hogy megragadjuk a gyermekek bizalommal teli érdeklődését és azt Isten szeretetére irányítsuk. Tudatosítanunk kell bennük, hogy miként az ószövetségi ember élete, az ő életük is Isten kezében van. Segítsük őket abban, hogy mindennapi életükben bizalommal hagyatkozzanak a mennyei Atya gondviselő jóságára. Alakítsuk ki bennünk a készséget, hogy figyeljenek a népét féltő szeretettel vezető és a minden problémára válaszoló Úr szavára.

Alapkövetelmények:

Tudják elmesélni a hallott ószövetségi történeteket. Tudják fejből az olvasmányok végén szereplő szentírási idézeteket könyv nélkül. Ismerjék az erény és a bűn fogalmát, a három isteni erényt, azok jelentőségét az ember életében. Ismerjék meg a legfőbb erényeket az ószövetségi történetek kapcsán. Tudják a négy sarkalatos erényt. Ismerjék a főbűnöket, illetve az ezekkel ellentétes erényeket. Ismerjék az ószövetség népének Isten által kiválasztott kiemelkedő személyeit. Tudják hitünk fő igazságait.

Az otthoni (napközis) felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei

Iskolánkban a házi feladatok meghatározásával kapcsolatosan az alábbi szabályok érvényesülnek:

- a házi feladatok legfontosabb funkciója tanórán feldolgozott tananyaghoz kapcsolódó gyakorlás (készség- és képességfejlesztés), valamint a tananyaghoz kapcsolódó ismeretlen megszilárdítása

- Az otthoni/napközis felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatokkal az elsődleges cél
- a tanítási órán feldolgozott művelődési anyag gyakorlása a tantárgyi követelmények teljesítésének biztosítása érdekében
- motiváció a következő tanóra anyagához
- az önállóan végzett – gyűjtő-, kutató munkát igénylő – feladatvégzés gyakorlása
- a gondolkodás, a kreativitás fejlesztése
- a tanuló önmagához viszonyított fejlődését segítő szükség szerint differenciált házi feladatok kijelölése
- a feladat nehézségi fokát a feladat mennyiségének meghatározásakor szem előtt kell tartani
- több napos tanítási szünet esetén is legfeljebb az egyik óráról a másokra szokásos mértékű feladatot kapják a tanulók
- a házi feladatok elvégzése egyenletes terhet jelentsen a tanulóknak
- a szóbeli feladatokra vonatkozóan kiemelten figyelmet kell fordítani
- a több versszakból álló versek megtanulásának ütemezésére, a határidő kijelölésére
- a felkészülést segítő a lényeg kiemelésére, a kulcsszavak közös megkeresésére
- tartós hiányzás után, amikor a tanuló első alkalommal jön iskolába, sem szóbeli, sem írásbeli feladatot nem kérünk számon.

A NEMZETI ALAPTANTERVBEN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK HELYI MEGVALÓSULÁSA

Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat első két évében kiemelt feladatunk a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése.

- Minden tanulóra kiterjesztettük a bemeneti mérést, mely alapján a gyengén teljesítő tanulóknál a DIFER mérést elvégezzük. Ezek ismeretében helyben, vagy szakértő bevonásával kezdjük a szükséges fejlesztést. A tanítók módszertani gazdagsága biztosítja a differenciált foglalkozás keretében megvalósuló egyéni bánásmódot.
- Fokozatosan átvezetjük a gyermeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe;
- A mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével; a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával a személyiség sokoldalú fejlesztését kívánjuk megvalósítani.
- A kreativitás fejlesztése, az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés, a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük összecseng pedagógiai elveinkkel, amelyek az általános iskolai oktatás minden évfolyamán és területén érvényesülnek.

A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Fokozatosan előtérbe kerülnek a Nat elveiből következő motiválási és a tanulásszervezési folyamatok.

- A biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával, a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával az életen át tartó tanulás képességét alapozzuk meg.
- A mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével, a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával a személyiség sokoldalú fejlesztését kívánjuk megvalósítani.
- Fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és tanulásszervezési módokat.

A kreativitás fejlesztésével; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvéssel; a tanulók egészséges terhelésével, érési folyamatuk követésével, személyre szóló, fejlesztő értékelésükkel pedagógiai elveink szerint járunk el, amely az általános iskolai oktatás minden évfolyamán és területén érvényesül.

8.2 ÁLTALÁNOS ISKOLA FELSŐ TAGOZATA

8.2.1 A VÁLASZTOTT KERETTANTERV MEGNEVEZÉSE ÁLTALÁNOS ISKOLA 5-8. ÉVFOLYAMIG

20/2020. (I.31.) számú Kormányrendeletéhez kapcsolódó kerettantervek közül, Kerettanterv az általános iskola 5-8. évfolyama számára .

A választott kerettanterv tantárgyait és kötelező minimális óraszámait az alábbi táblázatok tartalmazzák.

Óraterv a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3	4
Idegen nyelvek	3	3	3	3
Matematika	4	3	3	3
Erkölcstan	1	1	1	1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Természetismeret	2	2		
Fizika			2	1
Kémia			1	2
Biológia-egészségtan			2	1
Földrajz			1	2
Ének-zene	1	1	1	1
Dráma és tánc/Hon- és népismeret	1			
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Informatika	1	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	2	3	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	31	31

A választott kerettanterv feletti óraszám

A választott kerettantervek óraszámát a szabadon tervezhető órakeret terhére a következő évfolyamokon és tantárgyakban emeljük meg az alábbi óraszámokkal.

8.2.2 A NEMZETI ALAPTANTERVBEN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK HELYI MEGVALÓSÍTÁSA

Általános iskola felső tagozata

Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

Az alapfokú képzés második szakaszában, az 5–6. évfolyamon, a nevelésnek-oktatásnak többszörös feladata és célja van:

- cél, hogy a diákok megértsék a nemzet, a szűkebb közösség és az egyes ember kapcsolatát. Megismerjék kultúrájukat, annak gondolati, erkölcsi tartalmait, esztétikai értékeit. Ennek révén szellemileg és érzelmileg is kötődjenek ahhoz. Korosztályuknak megfelelően tudják értelmezni múltjukat, jelen környezetüket, önmagukat. A tanulókat fel kell készíteni arra, hogy ennek a kulturális hagyománynak értői és később formálói legyenek.
- Elengedhetetlen, hogy ebben a képzési szakaszban a tanulók biztos szövegértésre tegyenek szert.
- Őrizzék meg kíváncsiságukat, nyitottságukat, s váljanak olvasó emberekké. Olyan olvasó emberekké, akik a képzési szakasz végére már a művek elsődleges jelentése mögé látnak, azaz többféle olvasási és értelmezési stratégiával rendelkeznek, az általuk olvasott szövegeket képesek mérlegelve végiggondolni. Össze tudják kapcsolni a már meglévő ismereteiket az olvasott, hallott vagy a digitális szövegek tartalmával, képesek meglátni és kiemelni az összefüggéseket.
- Cél a gondolkodásra tanítás – a tanulók kíváncsiságának és alkotókedvének megtartásával.
- A tantárgy tanításának kiemelt célja a tanulók műveltségi szintjének folyamatos növelése, melynek révén korosztályuknak, érettségüknek megfelelő ismeretekkel rendelkeznek, s ezeket az ismereteket rendszerben látják, értelmezni tudják azokat.
- Kreativitásuk olyan szintű fejlesztése, hogy az általuk tanult műfajokban, szövegtípusokban – a magyar nyelv és helyesírás szabályait tudatosan alkalmazva – képesek legyenek rövid szövegeket alkotni. Fejlődjék szókincsük, kifejezőkészségük. Az egyéni képességeikhez mérten tagolt, rendezett, áttekinthető írásképpel, egyértelmű javításokkal alkossanak megfelelő tartalmú és szerkezetű, hagyományos és digitális fogalmazásokat. Fejlődjék digitális kompetenciájuk.
- Cél, hogy a diákok különböző kommunikációs helyzetekben, szóban és írásban is helyesen, szabatosan ki tudják fejezni önmagukat. Az anyanyelvi ismeretek mindenekelőtt a nyelvhasználat tudatosítását és fejlesztését szolgálják, ideértve a tudatos

szövegértési stratégiák kialakítását és a kommunikációs helyzethez illő megnyilatkozást, a toleráns nyelvhasználatot.

- Ismerjék a tananyag által előírt memoritereket, azokat értőn elő tudják adni.
- Elérendő cél az önfejlesztés igényének kialakítása a tanulóknban. Az irodalmi művek sokfélesége biztosítja kíváncsiságuk felkeltését és megtartását, önmaguk megértésének lehetőségét.
- Kiemelt feladat a tanulók segítése a tanulás tanulásában.

A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaaorientációra. A gimnázium hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaaorientációra.

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait,
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével, a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával,
- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni,
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.

9 HELYI TANTERV - GIMNÁZIUM

9.1 HONVÉDELMI NEVELÉS

Alapelvek

Az intézmény a Honvéd Kadét Program keretei között segíti a képzésben résztvevő diákokat (a honvéd kadétokat) a honvédelmi ismereteik elmélyítésében, továbbá támogatja az érdeklődő diákok katonai pályaorientációját. A honvéd kadétok számára nyújtott nevelés biztosítja a hétköznapi élet kihívásaira történő felkészítést, valamint a katonai hivatás ellátásához szükséges tudás megszerzését és a fizikai állóképesség javítását.

Az intézmény honvédelmi nevelés területén vállalt küldetése

- a katonai hivatás pozitív értékeinek átadása (hazaszeretet, rend, fegyelem, bajtársiasság);
- a Magyar Honvédség társadalmi támogatásának erősítése;
- a honvédelmi alapismeretek tantárgy oktatása;
- a honvédelmi alapismeretek tantárgyból emelt szintű érettségi vizsgázás lehetőségének biztosítása;
- a honvédelemhez kapcsolódó tanórán kívüli elfoglaltságok – szakkörök, szabadidős programok – biztosítása;
- az iskola pedagógusai, valamint az érdeklődő szülők számára az Önkéntes Tartalékos Rendszerhez történő csatlakozás lehetőségének bemutatása.

Személyi feltételek

A pedagógiai célok elérésének feltétele a felkészült, megfelelő honvédelmi ismeretekkel is rendelkező nevelőtestület. Az iskola képes biztosítani a pedagógiai program honvédelmi nevelési tervének teljesítéséhez szükséges szakmai végzettséggel rendelkező pedagógus létszámot. A honvédelmi alapismeretek oktatásáért felelős pedagógusok sikeres vizsgát tettek a Honvédelmi Minisztérium szervezésében megvalósult, az előbbieken említett tantárgyhoz kapcsolódó 120 órás pedagógus továbbképzésen.

A továbbképzés elvégzését – a honvéd kadét osztályok képzési céljához történő azonosulás érdekében – javasoljuk – és a lehetőségek függvényében biztosítjuk – az említett osztályokban tanító valamennyi pedagógus számára. Cél, hogy az intézmény pedagógusai folyamatosan bővítsék, korszerűsítsék – honvédelmi jellegű – ismereteiket.

A képzés

A képzést sikeresen teljesítő honvéd kadétok magas szintű honvédelmi műveltséggel és a katonai hivatással járó próbatételekre történő rálátással kell, hogy rendelkezzenek. A végzős honvéd kadét a képzés eredményeként a honvédelem ügyéhez szilárdan és pozitívan kötődik, morális értékrendje már kialakult és megingathatatlan.

Hosszú távú célok

- honvédelem ügyét ismerő és értő, felelősségteljes állampolgárok nevelése
- a diákok általános honvédelmi ismereteinek bővítése;

- a katonai pályára jelentkezéshez szükséges alkalmasság – fizikai és szellemi alkalmasság elérésének lehetőségét biztosítani a honvéd kadétek számára.

Rövidtávú célok

- a honvéd kadétek érettségire történő felkészítése;
- a képzéshez kapcsolódó, tanórán kívüli honvédelemhez kötődő foglalkozások élményszerű megvalósítása;
- a honvéd kadétek nyelvvizsga bizonyítvány megszerzésére irányuló felkészültségének biztosítása;
- a honvéd kadétek fizikai képességének folyamatos fejlesztése.

A képzés eredménye:

A képzés eredményeként a honvéd kadétektől az iskola elvárja:

- az általános fegyelem iránti igényt;
- egyszemélyi vezetői rendszer elfogadását;
- a csapatmunka szeretetét;
- a fizikai megmérettetéseken, sportversenyeken történő részvételt;
- az egészséges életmód iránti igényt.

A személyiségfejlődés támogatása

Az intézmény a Magyar Honvédség értékrendjének figyelembevételével határozza meg azokat a célokat, amelyek a honvéd kadétek személyiségfejlődését támogathatják az oktatáson keresztül.

Stabil értékrend kialakítása

A honvéd kadéteket tanító karizmatikus pedagógusok a diákok otthonról hozott mintáit kiegészítve, esetenként tartalommal feltöltve, előre meghatározott szempontok alapján stabilizálják a diákok értékrendjét. Ez a folyamat a honvéd kadétek fizikai, szellemi és lelki megerősödését szolgálja. A képzésben résztvevő diákok mentális képességeit folyamatosan szükséges erősíteni és a megfelelő fizikai teherbírás eléréséhez újabb és újabb megmérettetések elé kell állítani őket. A kihívások leküzdésével formálódik jellemük, megnő az önbizalmuk. Ezáltal a képzés végére minden honvéd kadétban kialakul a megfelelő erkölcsi tartás és a szilárd jellem.

A kialakítandó magatartásformákhoz kapcsolódó pedagógiai tevékenység

A fizikai megmérettetésekhez szükséges egészséges, sportos életvitel gyakorlásának elsajátításához szükséges tanári tevékenység:

- a higiénés szokások rögzítése;
- rendszeres sportolás fontosságának elfogadtatása;
- a betegségek megelőzéséhez, az egészség megőrzéséhez szükséges ismeretek átadása;
- preventív célzatú felvilágosítás a tudatmódosító szerekről;

- az egészséges táplálkozás megismertetése.

A szellemi értékek átadásához szükséges pedagógusi tevékenység:

- a kulturáltság iránti igény és művelődési szokások kialakítása;
- az információk feldolgozásához szükséges gondolkodás kialakítása;
- környezettudatosság kialakítása;
- idegennyelv megtanítása;
- infokommunikációs kultúra ismeretének átadása;
- az anyanyelv, a szülőföld szeretetének kialakítása;
- nemzeti szimbólumaink ismeretének, tiszteletének kialakítása;
- a Magyar Honvédség tiszteletének kialakítása;
- az európai szellemiség megismertetése.

A diákok lelki fejlődésének eléréséhez megvalósítandó feladatok:

- magabiztosság kialakítása;
- önfejlesztési igény kialakítása;
- tudatosság a karrier tervezésében;
- kudarcok elfogadásának képessége.

Közösségfejlesztés támogatása

A hagyományőrzés a közösségfejlesztés, a bajtársiasság kialakításának egyik meghatározó színtere. Az intézmény kiemelt figyelmet fordít nemzeti ünnepeinkre. A honvédelmi nevelés részeként az iskola kiemelt eseményként kezeli a Honvédelem napjáról (május 21.) és a Hősök napjáról (május első vasárnapja) történő megemlékezést, valamint a hősi halált halt katonák emlékének ápolása céljából történő hadisír gondozást.

Ifjúságvédelem támogatása

Az ifjúságvédelmet az iskola komplex honvédelmi nevelési programja hatékonyan támogatja. A halmozottan hátrányos, illetve a hátrányos helyzetű honvéd kadéttal kapcsolatban az intézmény ifjúságvédelmi koordinátora a hatályos ifjúságvédelmi törvényben foglaltak alapján szervezi tevékenységét.

Választott kerettanterv a honvéd-kadét programhoz:

Óraterv a kerettantervekhez – 9–12. évfolyam, gimnázium				
Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	3	4	4	4
I. idegen nyelv	3	3	4	4
II. idegen nyelv	3	3	3	4
Matematika	4	4	4	4
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	4	4
Állampolgári ismeretek				1
Természettudomány			2	
Biológia – egészségtan	3	2		
Fizika	2	3		
Kémia	2	2		
Földrajz	2	2		
Ének-zene	1	1		
Vizuális kultúra	1	1		
Dráma és tánc/Mozgóképkultúra és médiaismeret*				1
Művészetek**			1	
Digitális kultúra	2	1	2	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	4	4	6	8
Rendelkezésre álló órakeret	35	36	35	35

**11–12. évfolyamon a négy művészeti tárgy (Ének-zene, Vizuális kultúra, Dráma és tánc, Mozgóképkultúra és médiaismeret) kerettanterveiből szabadon választhatóan tölthető fel a Művészetek órakerete.

9.2 A VÁLASZTOTT KERETTANTERV MEGNEVEZÉSE NYOLCOSZTÁLYOS GIMNÁZIUMBAN

20/2020. (I.31.) számú Kormányrendeletéhez kapcsolódó kerettantervek közül, Kerettanterv az általános iskola 5-8. évfolyama számára valamint Kerettanterv a gimnáziumok 9-12. évfolyama számára.

	5	6	7	8	9	10	11	12
magyar nyelv és irodalom	4	4	3	3	3	4	5	5
matematika	4	4	3	3	3	3	4	4
történelem	2	2	2	2	2	2	4	4
állampolgári ismeretek				1				1
hon- és népismeret		1						
hittan	1	1	1	1				
természettudomány	2	2					2	
kémia			1	2	1	2		
fizika			1	2	2	3		
biológia			2	1	3	2		
földrajz			2	1	2	1		
első élő idegen nyelv	3	3	3	3	3	3	4+1	4+1
második idegen nyelv/latin	+1				3	3	3	3
művészetek közül választható							1	
éneke-zene/hitének	2	1	1	1	1	1		
vizuális kultúra	1	1	1	1	1	2		
dráma és színház			1					
mozgóképkultúra és médiaismeret								1
technika és tervezés	1	1	1					
digitális kultúra	1	1	1	1	2	2	2	
testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1	1	1	1	1
Összesen:	29	27	29	28	32	32	30 32	29
Az iskola által szabadon tervezhető:	1 latin	1	1	2	2	2	4 2	5
Óraszám összesen:	28	28	30	30	34	34	34	34
hittan	hitének	1	1	1	2	2	2	2

	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
alapóraszám	27	26	28	28	32	32	30	29

maximális óraszám	28	28	30	30	34	34	34	34
-------------------	----	----	----	----	----	----	----	----

9.3 A VÁLASZTOTT KERETTANTERV MEGNEVEZÉSE 4 ÉVFOLYAMOS GIMNÁZIUM NYELVI ELŐKÉSZÍTŐ ÉVFOLYAMÁNÁL

20/2020. (I.31.) számú Kormányrendeletéhez kapcsolódó kerettantervek közül Kerettanterv a gimnáziumok 9-12. évfolyama számára.

A 9-12. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai, nyelvi előkészítővel									
Az évfolyamoknál a baloldali adat a Nat kötelező óraszámát tartalmazza, a jobboldali rovatba a szabadon tervezhető órákat lehet bejegyezni.									
Heti óraszám/évfolyam	9/Ny	9.		10.		11.		12.	
Magyar nyelv és irodalom		3		4		4		4	
Matematika		3	1	3	1	3	1	3	1
Történelem		2		2		3	1	3	1
Állampolgári ismeretek								1	
Természettudomány						2			
Kémia			1	1	2				
Fizika			2		3				
Biológia			3		2				
Földrajz			2		1	1			
Első élő idegen nyelv	15		3		3		4		4
Második idegen nyelv		3	3		3		3		3
Művészetek							1		
Ének-zene			1		1				
Vizuális kultúra			1		1				
Mozgóképkultúra és médiaismeret								1	
Digitális kultúra	3		2		1		2		
Testnevelés	5		5		5		5		5
Képességfejlesztés	5								
Kötött célú órakeret							4		4
Osztályfőnöki	1		1		1		1		1
Hittan egyházi intézményben	2		2		2		2		2
Kötelező alapóraszám	32		32		32		30		29
Szabadon tervezhető óra				2		2		4	
Összes tervezett óraszám	29	3	3	2	3	2	3	2	2
			2		2		2		9
Összesített óraszám	32		34		34		34		34
Maximális órakeret	32		34		34		34		34

9.4 AZ OKTATÁSBAN ALKALMAZHATÓ TANKÖNYVEK, TANULMÁNYI SEGÉDLETEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI, A TANKÖNYVEK TÉRÍTÉSMENTES IGÉNYBEVÉTELÉNEK BIZTOSÍTÁSA

Iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép, stb.) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyeket a minisztérium hivatalosan tankönyvvé nyilvánított.

Az egyes szakmai munkaközösségek illetve szaktárgyak tankönyvi sorozatokat illetve tankönyvcsaládokat használnak.

Egy-egy osztály illetve tanulócsoport tanulmányi ideje alatt a szaktárgyat azonos tankönyvi típusból tanulja tanárcsere esetén is, a kiválasztás tehát általában annyi időre szól, amíg a tanuló a tárgyat tanulja: ettől eltérni csak kivételes esetben lehet.

Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanórai taneszközöket a szakmai munkaközösségek határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján. A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket a tanévek megkezdése előtt (a megelőző tanév végén) tájékoztatjuk. A taneszközök beszerzése a tanév kezdetéig a szülők kötelessége. A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:

- A taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének.
- Az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatók.
- Az iskola arra törekszik, hogy egyre több nyomtatott taneszközt szerezzen be az iskolai könyvtár számára. Ezeket a taneszközöket az arra jogosult tanulók ingyenesen, térítésmentesen használhatják

9.5 A NEMZETI ALAPTANTERVBEN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK HELYI MEGVALÓSÍTÁSA

NYOLC- ÉS NÉGYÉVFOLYAMOS GIMNÁZIUM

Iskolánkban a nevelés-oktatás feladata, hogy tanulóinkat a családdal együttműködve a keresztény-katolikus értékrend mentén harmonikus személyiségekké neveljük. Célunk, hogy szellemi és testi képességeiket a lehető legmagasabb mértékben kibontakoztassák. Törekszünk arra, hogy majdan hazájuk felelős állampolgáraivá váljanak; elkötelezett személyiségként szilárd erkölcsi ítélőképességet alakítsanak ki magukban; megtalálják helyüket a családban, ill. a szűkebb és tágabb közösségekben; váljanak képessé az önálló tájékozódásra,

véleményformálásra és cselekvésre; tartsák értéknek a kultúrák és az élővilág sokszínűségének megőrzését; ébredjen föl bennük az állandó önképzés igénye.

Mindezeket a nevelési célokat és képzési feladatokat az egyes tantárgyak tananyagának elsajátításán keresztül igyekszünk minél magasabb szinten teljesíteni.

A nyolc évfolyamos gimnázium első négy évfolyama a készségek és képességek fejlesztésével kiemelt pedagógiai munkát igényel. nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása, valamint a tehetséggondozás. A változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása a feladatunk.

A képzési típustól függetlenül mind a négy, illetve a nyolc évfolyamon kiemelt jelentőséggel bír a személyiségformálás érdekében a keresztény-katolikus magatartásformák megismerése, elsajátítása és gyakorlása.

Az 5–6. évfolyamon továbbra is az alapkészségek fejlesztése kap fő hangsúlyt. Igazodva az életkori sajátosságokhoz figyelembe vesszük, hogy a 10–12 éves tanulók gondolkodása erősen kötődik az érzékelés útján szerzett tapasztalatokhoz, ezért az integratív-képi gondolkodásra alapozó fejlesztés folyik.

A 7–8. évfolyamon, viszont hangsúlyossá válik az elvont fogalmi és elemző gondolkodás fejlesztése. A már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése kiemelt feladat.

A 9–12. évfolyamon az iskola nevelési-oktatási tevékenységével tovább fejleszti a nevelési célok elérését támogató érzelmi, szociális és kognitív képességeket. Ebben a szakaszban az 5-8. évfolyamon megalapozott képességek továbbfejlesztése, készségek elmélyítése történik.

Kiemelt figyelmet fordít az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátíttatására (együttműködésen alapuló tanulásszervezési technikák és módok). Cél a biztos anyanyelvi nyelvhasználat, az önálló tanulás és az önművelés kialakításának, továbbá a későbbi felsőfokú tanulmányok elvégzésének érdekében. A társadalomba való beilleszkedés feladatát azzal támogatja, hogy felkészíti tanulóit a társadalmi jelenségek, kapcsolatrendszerek megértésére, a munkavállalásra. A továbbtanulást pályaaorientációs foglalkozások a 9-10. évfolyamon, és a 11-12. évfolyamon az emelt szintű érettségire való felkészítő foglalkozások teremtik meg.

Az iskola céljainak megvalósításához elengedhetetlen a szülők és a tanulók segítőkész együttműködése.

Fejlesztési területek (kompetenciák)

A tanulás kompetenciái	minden tanítási órán
A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegennyelvi)	hittan, osztályfőnöki, történelem, magyar nyelv és irodalom, idegen nyelvek
A digitális kompetenciák	valamennyi tanítási órán

A matematikai, gondolkodási kompetenciák	matematika, természettudományok, történelem
A személyes és társas kapcsolati kompetenciák	osztályfőnöki, hittan, tanórán kívüli elfoglaltságok
A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái	osztályfőnöki, valamennyi tanítási és tanórán kívüli elfoglaltságban
Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák	osztályfőnöki, közösségi szolgálat, pályaaorientációs foglalkozásokon, történelemórán

9.6 MINDENNAPOS TESTNEVELÉS

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg a következő módon.

Az iskola nappali rendszerű iskolai oktatási formában szervezett osztályaiban a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében szervezzük meg. A tantárgy osztályzásánál a testnevelés órákon mutatott teljesítményt vesszük figyelembe. Diákjaink számára a pedagógiai programunk 5 testnevelés órát ír elő, melyből heti 3 órát az órarendbe iktatva osztálykeretben szervezünk. a 4. és 5. testnevelés órát diákjaink számára heti 2 óra tömegsport foglalkozáson biztosítjuk.

A külső szakosztályokban igazolt, sportoló tanulók számára a szakosztályban történő sportolással- a köznevelési törvényben meghatározott tartalommal beszerzett igazolás benyújtásával könyveljük le.

A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek

Ezek a foglalkozásformák a tanulók életkori sajátosságait figyelembe véve kerülnek meghatározásra. A felméréseket az Oktatási minisztérium 2000-ben kiadott Útmutató a tanulók fizikai állapotának méréséhez, minősítéséhez című kiadványból állítottuk össze.

Ezen felmérések alapján 7 minősítő kategóriát határoztunk meg, melyek a következők:

- Az általános fizikai képesség minősítése:

IGEN GYENGE	Gyenge fizikai állapota miatt, a mindennapi tevékenységének maradéktalan elvégzése, legtöbb esetben olyan fizikai-szellemi megterhelést jelent, hogy rendszeresen fáradtnak, kimerültnak érzi magát. Figyelem terjedelmének, tartósságának növeléséhez, közérzetének – átmeneti – javításához igen gyakran különféle élénkítő szerek, esetenként gyógyszerek fogyasztására van szükség. Hajlamos a gyakori megbetegedésre. Immunrendszerét a kisebb fertőzések,
-------------	---

	könnyebb megbetegedések leküzdése is már igen gyakran komoly feladat elé állítják.
GYENGE	Az egésznapos tevékenységétől még gyakran fárad el annyira, hogy nem tudja kipihenni magát egyik napról a másikra, ezért estére sokszor fáradtnak, levertnek, kimerültnek, rosszkedvűnek érzi magát.
KIFOGÁSOLHATÓ	A rendszeres mindennapi tevékenységétől ugyan már ritkán fárad el, de a váratlan többletmunka még erősen igénybe veszi.
KÖZEPES	Elérte azt a szintet, amely elegendő ahhoz, hogy az egészséges létezése stabil maradjon, azaz tartósan kiegyensúlyozottan, jó közérzettel élhessen. Rendszeres, heti 2-3 óra testedzéssel a továbbiakban törekedjen arra, hogy a későbbi élete folyamán is egészsége megőrzése érdekében legalább ezt a szintet megtartsa.
JÓ	Ezt a szintet azoknak sikerül elérni, akik valamilyen sportágban alacsonyabb szintű szakosztályban, ill. amatőr szinten rendszeresen edzenek, versenyeznek. Ha valaki arra az elhatározásra jut, hogy élsportoló szeretne lenni, legjobb, ha minél előbb hozzákezd az alapvető kondicionális képességeinek magasabb szintre fejlesztéséhez.
KIVÁLÓ	Aki ezt a szintet eléri, már joggal reménykedhet abban, hogy speciálisan is olyan jól terhelhető fizikailag, hogy néhány sportágban már akár élsportoló is lehet.
EXTRA	Ha valaki ezt a szintet eléri és megtartja, akkor az általános fizikai teherbíró képessége területén elérte azt a szintet, hogy fizikailag kiválóan terhelhető. Az eddigi vizsgálataink szerint ez egyben azt is jelenti, hogy alkalmassá vált szinte valamennyi sportágban olyan rendszeres, magas szintű sportági specifikus edzés elvégzésére, hogy – nagyobb formaingadozás nélkül – nemzetközi szinten is csúcsteljesítményt érjen el.

A tanulók minősítése azt a célt szolgálja, hogy az életkori sajátosságokban tükröződő fizikai teljesítőképesség nyomon követhető legyen.

A tanulók egészségi állapotát a kötelező szűrővizsgálaton az iskolaorvos és védőné évente végzi el. Az erőnléti felméréseket a testnevelési órákon Cooper-teszttel végzik.

A Cooper-Teszt méréseit tanévenként kétszer végezzük el őszi szeptember-október hónapban, tavasszal a végzős évfolyamon március-április, a többi évfolyamon május-június hónapban.

9.7 A VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK, FOGLALKOZÁSOK ÉS A PEDAGÓGUSVÁLASZTÁS SZABÁLYAI

A tanórai választható tantárgyak megnevezéseit a mellékletekben szereplő óratervek tartalmazzák. A kötelező és a választható tanórákon kívül az iskolai munka szerves részei a

tanórán kívüli foglalkozások. A köznevelési törvény értelmében kötött tanórán kívüli foglalkozások az iskolai sportköri, a tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások.

A kötetlen tanórán kívüli foglalkozások formáiról a tantestület dönt:

- a tanulói (szülői) igények ismeretében (felmérés előző évben)
- a rendelkezésre álló szakemberek körét számba véve
- az anyagi lehetőségek figyelembevételével
- a tanulói leterheltséget mérlegelve.

Iskolánk az alábbi tanórán kívüli foglalkozásokat kínálja:

- sportkörök: kézilabda (fiú, lány), kosárlabda (fiú, lány), foci (fiú, lány), atlétika, aerobic, torna
- diákkörök: irodalmi kör, színjátszó kör, néptánc, kézműves szakkör, számítástechnikai szakkör, nyelvi szakkör, turisztikai szakkör, énekkar
- érettségi előkészítő középszinten a kötelező érettségi tárgyakból az érettségi vizsga évfolyamán
- érettségi előkészítő emelt szinten az érettségi vizsgát megelőző két évfolyamon
- differenciált képességfejlesztés: korrepetálás, felzárkóztatás, tehetséggondozás, versenyfelkészítés
- iskolai diák-önkormányzati programok

A választható foglalkozások szervezésének szabályai

Az iskola igazgatója minden év tavaszán írásban tájékoztatja a szülőket azokról a választható foglalkozásokról, szakkörökről, előkészítő és emelt érettségire felkészítő foglalkozásokról, amelyeket a következő tanévre a fenntartó jóváhagyott. A tájékoztató tartalmazza, hogy a tantárgyat előreláthatóan melyik pedagógus fogja tartani.

A szülőknek és a tanulóknak írásban kell jelentkezni a választható foglalkozásokra az iskola által készített jelentkezési formanyomtatvány osztályfőnöknek történő átadásával. A jelentkezés annak tudomásul vételét is jelenti, hogy, ha a tanulót - kérelmére - felvették a szabadon választott tanítási órára, a tanítási év utolsó tanítási órájának befejezéséig köteles azon részt venni, és az ott kapott értékelés az alapóraszámú tárgy osztályzatába beszámít. A választható tárgyak szervezésekor minimum 10 fő jelentkező szükséges a foglalkozás beindításához. A tanév befejezése előtt az osztályfőnök tájékoztatja a tanulókat, hogy melyik választható foglalkozást szervezi meg az iskola a következő tanévben. Ha a tanuló olyan foglalkozásra jelentkezett, amelyiknek nem teljesültek az indítási feltételei, átjelentkezhet egy másik megszervezésre kerülő választható foglalkozásra.

9.8 FELKÉSZÍTÉS AZ ÉRETTSÉGI VIZSGÁKRA

Az érettségi felkészítést a Nemzeti Köznevelési Törvény (2011. évi CXCV. törvény és módosításai: 2015. évi LXXV., 2016. évi LXXX., 2017. évi CXCVII. törvények), az Érettségi

Vizsgaszabályzat (100/1997.(VI.13.)Kr. [módosítások: 5/2016.(I.22.), 311/2016.(X.14.), 37/2017.(III.6.) kormányrendeletek]) a 20/2012-es EMMI rendelet és a 40/2002-es OM rendelet (módosításai: 19/2016. (VIII.23.) EMMI, és 48/2016.(XII.28.) EMMI rendeletek) határozzák meg.

Az érettségi vizsgán a tanuló a következő vizsgatárgyakból ad számot tudásáról:

magyar nyelv és irodalom,
történelem,
matematika,
idegen nyelv
kötelezően választandó vizsgatárgy,

A kötelező és a kötelezően választandó mellett további vizsgatárgyakból is tehető érettségi vizsga. A tanuló joga különösen, hogy válasszon a pedagógiai program keretei között a választható tantárgyak, foglalkozások közül.

Választható érettségi vizsgatárgyak

A tanuló vizsgára történő felkészítése a kötelező tanórai foglalkozások keretében történik. A vizsgára történő felkészülést az iskola a választható tanórai foglalkozások keretében segíti.

A gimnáziumi osztályainkban a négy kötelező érettségi vizsgatárgy (magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, idegen nyelv) mellé egy szabadon választott vizsgatárgyból szükséges érettségi vizsgát tenni az érettségi bizonyítvány megszerzéséhez.

A helyi tantervben szereplő összes olyan tantárgyból lehetősége van diákjainknak érettségi vizsgát tenniük, amelyből az összes óraszám eléri középszintű érettségi vizsga esetén a 138-at, emelt szintű érettségi vizsga esetén pedig a 276-ot. Ezen tantárgyak helyi tantervének követelményei megfelelnek az érettségi követelményeknek.

Emelt szintű érettségire való felkészítést bármely olyan tantárgy esetén vállalja az iskola, amelyre legalább 8 fő jelentkezik, és a 9-10. évfolyamon az adott tantárgy tanítási óráinak száma összesen elérte a 144-et.

A fent felsorolt vizsgatárgyakból az érettségi vizsga témaköreit a 40/2002 (V:24) OM rendelet határozza meg.

Fejlesztési feladatok és követelmények az emelt szintű oktatásban

A felsőoktatásba való bejutás feltételei között egyre több felsőoktatási intézmény elvárja az emelt szintű érettségi vizsgát az általuk meghatározott vizsgatárgyakból.

Iskolánkban a 11. és a 12. évfolyamon van lehetőség az emelt szintű érettségi vizsgára készítő fakultációs tantárgyak tanulására. A tanulók a 10. évfolyamon február 28-ig legfeljebb két fakultációs tárgyat választhatnak a Választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályaiban leírtak szerint. Ezen foglalkozások célja, az emelt szintű érettségi vizsga követelményeinek megfelelő oktatás, és a sikeres, jó eredménnyel végződő emelt szintű érettségi vizsga.

Az emelt szintű érettségi vizsga követelményeit a 40/2002 (V:24) OM rendelet tartalmazza. A fakultációs órák pedagógiai feladatainak helyi meghatározásai ennek megfelelőek. Mivel a fakultációs órákon az emelt szintű érettségire való felkészítés a cél, így a fakultáció választásának feltétele az adott tantárgyból a helyi tantervben előírtak teljesítése

9.9 AZ ISKOLAI BESZÁMOLTATÁS, AZ ISMERETEK SZÁMONKÉRÉSÉNEK KÖVETELMÉNYEI ÉS FORMÁI

Írásbeli feladatok értékelése

Szöveges értékelés írásban:

- szükség esetén (a kiemelkedő teljesítményű, illetve a problémás tanulónál) a szaktanár vagy az osztályfőnök által,
- dicséret, elmarasztalások beírása az ellenőrző könyvbe,
- a dolgozatokhoz írt rövid instrukció, vélemény,
- külső felkérésre készített vélemények, minősítés (rendőrség, bíróság, gyermekvédelem, pályázatok).

Személyes, szóbeli értékelés:

- a tanítási órákon (különös tekintettel kezdő évfolyamjaink diákjaira) folyamatosan megerősít, korrigál, segít, tanácsot, ötletet ad a tanár,
- a tanórán kívül is így tesz,
- a tanuló magatartásának és szorgalmának az osztályban tanító tanárok által az osztályfőnök részére történő helyzetelemzése negyedévenként,
- a szülői értekezletek,
- a magatartás és szorgalom elbírálása (osztálymunka a tanulók bevonásával),
- havonta a naplók, ellenőrzők egyeztetése során az osztályfőnök által,
- az évközi érdemjegyek, a félévi és év végi osztályzatok megállapításakor,
- fogadóórákon,
- kiránduláson, színházlátogatáson, turisztikai napon, a program, a nap értékelése,
- a tantestület előtti értékelés az osztályfőnök által,

Értékelés érdemjeggyel

A szaktanár a tanuló teljesítményét év közben érdemjegyekkel (1-5) értékeli, félévkor és év végén osztályzattal (jeles (5), jó(4), közepes(3), elégséges(2), elégtelen(1)) minősíti.

- a tanév végén az egész tanévben nyújtott teljesítményt, és tanórai aktivitást értékeljük,
- a szóbeli felelet értékelésénél a nyelvi kifejezőképesség is szempont,
- az érdemjegyhez és az osztályzathoz szóbeli értékelést is fűzünk,
- a félévi osztályzat kinyomtatásra kerül a KRÉTA rendszerből, az év végi a bizonyítványba kerül.

A szaktanár minden tanév első óráján a tanulókkal ismerteti a tantárgy követelményrendszerét, saját értékelési rendszerét, a hiányzások és mulasztások következményeit, a pótlási és a javítási lehetőségeket.

A tanulói értékeléssel és minősítéssel kapcsolatban a szaktanárokkal szemben támasztott elvárásokat részletesen a szaktanár munkaköri leírása tartalmazza.

Az értékelés nyilvános fórumai

- háziversenyek, vetélkedők,
- nyitott tanítási órák a szülők és az érdeklődő általános iskolások számára,
- a közös szaktárgyi felmérések lehetősége,
- értékelés, méltatás a helyi sajtóban, rádióban,
- értékelés az egész diákközösség előtt, a nevelőtestület előtt,
- a tanévzáró ünnepélyen is értékel az igazgató,
- idegen nyelvi (német, francia, orosz) cserekapcsolatok,
- szakköri produktumok kiállítása, bemutatója,
- nyelvvizsga.

A tanulók tudásának értékelése, ellenőrzése.

Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása

A házi feladatok szükségesek a tanulók önállóságának fejlesztésére, hiszen felnőttként akár távoktatási formákba is be fog kapcsolódni, ami szinte teljes egészében otthoni, önálló munka.

A házi feladat a tanulók önálló, a tanítási órák között végzett tevékenységén alapuló oktatási módszer. A házi feladat nem osztályozható!

A házi feladattal a pedagógusok:

- erősítik a tanítási órákon tanultakat,
- fejlesztik az adott témában a tanulók különféle készségeit, képességeit,
- az új anyagot készítik elő
- A házi feladat hatékonyabbá tétele érdekében, a házi feladatot mindig gondosan ki kell jelölni! A házi feladatnak sikeresen megoldhatónak kell lennie!
- Ennek érdekében:
- a tanulók önálló tanulási képességét már a tanórán is fejlesszük;
- a házi feladat kapcsolódjon az órai munkához;
- a házi feladat ne a tanórán be nem fejezett ismeretsajátítási folyamat folytatása legyen, hanem vagy az elsajátítottak begyakorlására, vagy a következő órai anyag előkészítésére szolgáljon;
- ne legyen mély szakadék a tanórai munka és a házi feladat között;
- használjuk fel az egyéni tevékenységet irányító munkatankönyveket, programozott anyagokat;

- a feladatok nehézsége feleljen meg a tanulók képességének (a túl nehéz feladat szorongást vált ki), ennek érdekében időnként alkalmazunk differenciált házi feladatot, azaz a jobbaknak a tananyagot túlmutató, a gyengébbeknek felzárkóztató jellegű feladatokat jelöljük ki;
- rendszeresen adjunk rövid feladatokat, és ne egyszerre sokat,
- A házi feladatok mennyiségi meghatározásánál mindenkor figyelembe kell venni, hogy a tanulónak naponta 5- 7 órája van és minden órán tűznek ki számára megoldandó feladatot
- A tanulók hétvégére és a tanítási szünetek idejére – a szokásos (egyik órától a másikra esedékes) feladatokon túl – nem kapnak írásbeli házi feladatot.
- Egy adott tanévre vonatkozó kötelező olvasmányokat a tanuló a nyári szünetben, saját időbeosztása szerint olvassa el.
- A házi feladatot részben vagy egészben ellenőrizni kell.
- A hanyagságból elmulasztott írásbeli nem " értékelhető " elégtelennel / a házihoz hasonló feladat adása, pótfeladat kitűzése /
- Az önálló kutatómunkát, a kötelező tananyagot kívüli ismereteket kívánó feladatok elvégzését - a befektetett munka arányában- jutalmazni kell.
- A szülők számára világossá kell tenni, hogy mit várunk el tőlük:
- segítsenek a gyerekeknek,
- a tanulás feltételeit teremtsék meg,
- ellenőrizzék, felügyeljék a munkát.
- A házi feladatot rendszeresen ellenőrizni, és nem osztályozni, hanem értékelni kell!
- Világosan közölni kell a tanulókkal a házi feladat elkészítésének a szabályait, a mulasztás következményeit.

Az otthoni írásbeli házi feladat kiadásának korlátai

- A tanulókat (versenyre készülők, a tantárgy iránt aktívan érdeklődők) egyéni választásuk, kérésük alapján szorgalmi feladattal segíthetjük, számukra szorgalmi feladatot javasolhatunk.
- Az otthoni tanulási idő (írásbeli és szóbeli feladatok elvégzésének együttes ideje) maximum 20-30 percet vehet igénybe egy tantárgyból.
- A napi felkészülés otthoni (napközis, iskolaotthonos, tanulószoba) ideje nem lehet több 1-1,5 óránál.

9.10 A CSOPORTBONTÁSOK ÉS AZ EGYÉB FOGLALKOZÁSOK SZERVEZÉSI ELVEI

Iskolánkban csoportbontásban tanítjuk az idegen nyelvet, az informatikát. Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és tanulók tudásának megalapozására.

A választható tantárgyak esetében diákjainknak lehetőséget adunk, hogy megjelöljék, melyik pedagógusnál szeretnék tanulmányaikat folytatni. Amennyiben a tantárgyfelosztás ezt lehetővé teszi, biztosítjuk a többség által megjelölt pedagógust a kurzus vezetésére.

A választásukat a tanulók és a szülők aláírásukkal megerősítik és tudomásul veszik, hogy az értékelés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mintha kötelező tanórai foglalkozás lenne.

9.11 AZ ISKOLA EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEI

Az iskola egészségnevelési elvei

Az egészségnevelés alapelve, célja:

- Segítse a gyermekeket a testi és a lelki egészség harmóniájának megteremtésében, az egészséges életmód kialakításában és megtartásában.
- Fejlessze az életvezetési képességeket.
- Fejlessze a gyermekek, tanulók felelősségérzetét egészségük megőrzéséért.
- Készítse fel a tanulókat a stressz-hatások feldolgozására.
- Segítse elő a környezeti- és egészség-tudatosság erősödését.
- Valósítsa meg a mindennapi testedzést.
- Terjedjen ki a mentálhigiénés nevelésre is.

Az egészségnevelés területei:

Egészségmegőrzés a helyes életmód kialakításával:

- Mindennapos testnevelés, rendszeres testedzés, játéklehetőség biztosítása,
- Egészséges táplálkozás lehetőségnek biztosítása az iskolai büfében,
- Helyes táplálkozási szokások kialakítása a tízórai szünetben és az ebédlőben,
- Higiénia, tisztálkodás saját, tanuló által hozott tisztasági csomaggal,
- Ésszerű napirend kialakítása,
- A testi és lelki egészség érdekében az egészségkárosító szenvedélyek (drog, alkohol, cigaretta, stb.) megelőzése a nevelésben biológia órákon, osztályfőnöki órán, előadások szervezésével,
- Balesetvédelmi felvilágosítás, az iskolai rendszabályok ismertetése minden tanév elején,
- Elsősegély nyújtási ismeretek bővítése,
- Védőnői szűrővizsgálatok: pl.: gerincvizsgálat, szemészet, fogászat, stb.
- Évente iskolai egészségnevelési nap szervezése.

Az egészségnevelés szinterei:

Példamutató iskolai hatás

- Termek, folyosók, udvar, orvosi rendelő, élő sarok kialakítása,
- A pedagógusok, a dolgozók példamutatása,
- Ösztönzés az egészséges életmód napi gyakorlattá tételében: pl.: otthoni torna, reggeli elfogyasztása, az évszaknak megfelelő öltözködés, stb.,

- Az iskola által biztosított étkeztetés étrendjére való odafigyelés, pl.: az étrend összeállításában való részvétel,
- Az iskolai büfében a gyermekek egészségét segítő élelmiszerek árusítása,
- Iskolai médiumok „egészség” rovatai.

Kötelező tanórai keretben végzett egészségnevelés:

- Osztályfőnöki órákon: az osztályfőnöki munkaközösség által évfolyamokra kidolgozott osztályfőnöki tantervben évfolyamonként osztályfőnöki óra keretében.
- Az iskola védőnője, az általa készített védőnői munkaterv alapján tartott órákon.
- Meghívott külső előadók (orvos, ÁNTSZ szakemberei) által tartott osztályfőnöki órák.
- Testnevelés órákon a mindennapos testnevelés keretében.
- Biológia és egészségtan órákon: A tananyaghoz kapcsolódóan aktualitásnak megfelelően folyamatosan.
- Egyéb tanórákon: Minden szaktanár, pedagógus affinitásának megfelelően adott helyzetekhez, szituációkhoz kapcsolódva folyamatosan részt vesz a programban.
-
- A tanórán kívüli elemek
- Szakkörök
- Egészségnevelési akciók
- Vértadás szervezése
- Nyári táborok
- Előadások, kiállítások
- Rendszeres, egészséges környezetben (pl.: hegyekben) végzett túrák, kirándulások

Az iskola környezeti nevelési elvei

Szemléletet csak úgy lehet formálni, ha minden tantárgyban és minden iskolán kívüli programon törekszünk arra, hogy diákjaink ne elszigetelt ismereteket szerezzenek, hanem egységes egészként lássák a természetet, s benne az embert.

Ezt a szemléletet szolgálja iskolánk környezetnevelési programja.

A természet –és környezetvédelem, globális és helyi környezeti problémáit, a hulladékgazdálkodás kérdésköreit beépítettük a hagyományos tanórák és a kompetencia alapú tanóráink menetébe. Emellett igyekszünk külön programokat szervezni a fenntarthatóság témakörében. Szelektíven gyűjtjük a hulladékot. Iskolánk folyosóin és az udvaron szelektív hulladékgyűjtők vannak. Bekapcsolódunk témahetekbe, megemlékezünk jeles természet- és környezetvédelmi világnapokról. Célunk, hogy iskolánk környezeti nevelése során a tanulók ismerjék meg azokat a jelenlegi folyamatokat, amelyek következményeként bolygónkon környezeti válságjelenségek mutatkoznak. Ismerjék fel a társadalmi-gazdasági modernizáció pozitív és negatív környezeti következményeit. A tanulók kapcsolódjanak be közvetlen környezetük értékeinek megőrzésébe, gyarapításába. Életmódjukban a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzésére való törekvés váljék meghatározóvá. Szerezzenek személyes tapasztalatokat az együttműködés, a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén.

Lelki napjainkat úgy szervezzük, hogy felhívjuk a figyelmet a környezeti problémákra, a világban lévő társadalmi igazságtalanságra. Karácsonyi időszakban gyűjtést szervezünk a városban élő rászoruló gyermekeknek. Programjainkkal magasabb szintre emeljük iskolánk környezeti nevelési programját a fenntarthatóság érdekében. Ezáltal olyan pedagógiai folyamatot kívánunk követni, melynek során formálódik tanulóink környezettudatos magatartása és kialakul a környezetért felelős életvitele.

-
- amely lehetőséget biztosít tanulói számára tanterven kívüli tanulási formákra (vetélkedők, pályázatok, erdei iskola, projektek), ezzel elősegíti a tanulók *környezettudatos magatartásának* kialakulását
- amely a szülőkkel és a helyi közösséggel együttműködve részt vesz a *helyi környezeti* problémák vizsgálatában, megoldásában
- amely technikai- gazdasági szinten igyekszik *takarékosan bánni az energiaforrásokkal, csökkenteni a hulladékok mennyiségét, az iskola külső és belső környezetét esztétikusan kialakítani és megteremteni az egészséges iskolai munka feltételeit.*

1. A környezeti nevelés alapelve: A teremtett világnak, mint létező értéknek a tisztelete és megőrzése.
2. A környezeti nevelés célja: A környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel formálása. Tanítványaink környezeti erkölcsének, társadalmi-természeti felelősségének megalapozása. Tanítványaink alakuló értéktudatának, együttműködési képességének, életviteli szokásainak, a személyes és a közös felelősségtudat alapjainak formálása. Épüljön a hagyományok védelmére.
3. A környezeti nevelés területei. Az alábbi területek szolgálják környezeti nevelésünk gyakorlati megvalósítását:
 - Környezetkultúra: művészetek, kézművesség, mikrokörnyezet (iskola, tanterem, iskolaudvar, kollégium) kialakítása.
 - Környezetvédelem: hulladékgyűjtés, növények, állatok védelme, tájvédelem, energiatakarékosság az intézményben, otthonokban, környezetbarát közlekedés.
 - A környezetvédelem oktatása projekt órák keretében 5 éves időtartamban a környezetvédelem részterületeinek megismerése, gyakorlatorientált környezetben.

A környezeti nevelés szinterei

Minden tanulót egyformán érintő elemek

Példamutató környezet:

- Tantermek, folyosók, udvar, élősarok kialakítása,
- Anyag és energiatakarékos, környezetbarát intézményműködtetés,
- A pedagógusok, a dolgozók példamutatása,
- Kerékpáros és gyalogos közlekedés ösztönzése,
- Szelektív hulladékgyűjtés,
- Kötelező foglalkozási és tanórai keretben végzett környezeti nevelés:
- A tanórákon hozzárendeljük az adott témához a megfelelő környezetvédelmi vonatkozásokat. Az óra jellege határozza meg, hogy melyik problémát hogyan dolgozzuk

fel. kiemelt helyet kapnak a hétköznapi élettel kapcsolatos vonatkozások, amelyeket a diákok is megtapasztalnak. Különböző interaktív módszereket használva adjuk át az ismereteket, de jelentős szerepet kap az önálló ismeretszerzés is. A szemléltetés hagyományos, audiovizuális és informatikai lehetőségeit is felhasználjuk, alkalmazzuk. Így az élményszerű tanításra lehetőség nyílik. Fontosnak tartjuk, hogy a diákjaink komoly elméleti alapokat szerezzenek, mert véleményünk szerint így lehet csak okosan, átgondoltan harcolni a környezet megóvásáért.

- Az egyszerű víz-, talaj- és levegővizsgálati módszereket a természettudományi előadókban megtartott tanórákon tanítjuk meg. Külön, kiemelten kezeljük ezek elemzését, a következtetések megfogalmazását, a tapasztalatok hatásainak értékelését.

A tanulókat különböző mértékben érintő, tanórán kívüli elemek

- Szakkörök, táborok,
- Környezetvédelmi akciók,
- Előadások, kiállítások,
- Rendszeres természetjáró túrák,
- A környezetvédelem jeles napjainak megünneplése,
- Látogatások múzeumba, állatkertbe, botanikus kertbe, nemzeti parkba, szennyvíztisztítóba, hulladék feldolgozó és egyéb üzemekben
- DÖK nap.

A környezeti nevelésünket szolgáló módszerek

A környezeti nevelés szempontjából is jelentősége van az élményalapú, tevékenységalapú módszerek minél sokoldalúbb alkalmazásának.

- játékok; (szituációs, memóriafejlesztő, kombinációs stb.)
- modellezés; (hatásvizsgálatok, előrejelző, működő modellek készítése, elemzése)
- riportmódszer; (kérdőíves felmérés, direkt riportok, fotóriportok)
- terepgyakorlati módszerek; (egyszerű megfigyelések; célzott megfigyelések, mérések)
- kreatív tevékenység; (szelektív hulladékgyűjtés, természetvédelmi feladatok, madárvédelmi feladatok, tisztasági verseny)
- művészi kifejezés. (esztétikai érzékenység, élmény fejlesztése).
-
- A környezeti nevelésében résztvevők
- Belső (iskolai) résztvevők: osztályfőnökök, szaktanárok
- Külső résztvevők: szakemberek: környezetvédők, meteorológusok, művészek, intézmények

9.12 A TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK

Az Európai Unió elvárások alapján a köznevelési intézményeknek is a feladata a társadalmi egyenlőtlenségek csökkentése. Az esélyegyenlőség biztosítása és előmozdítása nem összemosható, egymással nem helyettesíthető, jól elkülönített fogalmak, amelyek egyben

egymást kiegészítő célokat jelölnek meg. Az esélyegyenlőség biztosítása olyan, általában passzív cselekedet, amely valamit kinyit, lehetővé tesz az adott védett csoport számára is. Az esélyegyenlőség előmozdítása aktív cselekedet, amelynek eredménye, hogy a védett csoport tagjai valóban élni tudnak a számukra is nyitott lehetőségekkel. Esélyegyenlőség érvényesüléséről csak akkor beszélhetünk, ha mindkét cél egyszerre teljesül, az adott védett csoport tényleges résztvevővé válik.

Az esélyegyenlőség érvényesítése érdekében különös figyelmet kell fordítanunk minden infrastrukturális és szakmai fejlesztés támogatása esetén a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók és a sajátos nevelési igényű tanulók oktatási helyzetére a beruházásokban, fejlesztésekben, a közoktatási intézményünkben.

A társadalom, a pedagógusok, a szülők célja azonos: gyermekeinkből művelt, jól képzett, az életben boldogulni tudó, kiegyensúlyozott embereket szeretnénk nevelni. Intézményünkben az esélyegyenlőség feltételei részben biztosítottak. Megfelelő helyiségekkel alapvetően ellátott.

Iskolánkban az egyik legfőbb törekvés, hogy a gyermekek nevelhetőségében fennálló jelentős eltérések ellenére minden gyereknél egységesen alakítsuk ki az alapismereteket, alapképességeket, a közösség alapértékeit követő életvezetést, életmódot. Alapvető célunk, hogy biztosítsuk a szegregációmentesség és az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülését. Az oktatási szolgáltatásokhoz való hozzáférés egyenlőségének biztosításán túl célul tűzzük ki az esélyteremtést, támogató lépések, szolgáltatások megvalósítását a hátrányos helyzetű gyerekek hátrányainak kompenzálása és az esélyegyenlőség előmozdítása érdekében.

Célunk az, hogy érvényesüljön a:

- az egyenlő bánásmód elve (a diszkrimináció tilalma, a hátrányos megkülönböztetéstől mentes élethez való jog garantálása) (2003. évi CXXV. tv)
- szegregációmentesség,
- halmozottan hátrányos helyzetű tanulók oktatási és társadalmi integrációjának támogatása,
- minőségi oktatáshoz történő egyenlő hozzáférés biztosítása és az integráció biztosítása.

Minden tanköteles tanulónak törvényben biztosított joga, hogy számára megfelelő oktatásban részesüljön. Ennek érvényesítéséhez a következő elvek szerint biztosítjuk a nevelő-oktató munka feltételeit:

- az általános iskola 1–4. évfolyamán megalapozott, megszilárdított kulcskompetenciák, folyamatos, egyénhez igazodó fejlesztése, a kulcskompetenciák bővítése,
- iskolai nevelés-oktatás egész folyamatában és valamennyi területén a tanulók tanulási nehézségeinek feltárása, problémái megoldásának segítése,
- a tanulási esélyegyenlőség eredményes segítésének egyik alapvető feltétele a tanulók személyiségének megismerése, az ahhoz illeszkedő pedagógiai módszerek alkalmazása,
- a tanulók önmagukhoz és másokhoz viszonyított kiemelkedő teljesítményeinek, tehetségjegyeinek feltárása, fejlesztése tanórákon, más iskolai foglalkozásokon és e tevékenység támogatása az iskolán kívül,

- egységes, differenciált és egyénre szabott tanulási követelmények, ellenőrzési -értékelési eljárások alkalmazása,
- biztosítjuk az oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférést,
- biztosítjuk a kollégiumi elhelyezést és ellátást,
- az oktatásban megszerezhető tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek kiadását,
- valamint a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférést.

Biztosítani kell a bármilyen oknál fogva hátrányos helyzetben lévő tanuló felzárkóztatását – erre a csoportos tantárgyi korrepetálásokon kívül az egyéni foglalkozások is lehetőséget teremtenek.

A pedagógusnak jeleznie kell, ha a tanuló tanulmányi eredménye látszólag indokolatlanul leromlik, vagy részképesség zavarokra utaló jeleket észlel. Fel kell figyelnie a családban jelentkező gondokra, problémákra, és azokat jeleznie kell az iskolai gyermekvédelmi felelősnek. A problémák megbeszélésére és megoldására az osztályfőnök osztályértekezletet hívhat össze. Amennyiben iskolai eszközökkel nem tudunk segítséget nyújtani, úgy a Gyermekjóléti Szolgálathoz vagy a Pedagógia Szakszolgálathoz fordulunk.

Az iskolában olyan légkört, olyan igazgatási, pedagógiai tevékenységet alakítunk ki, amely eleve kizárja annak a lehetőségét, hogy bármelyik gyermek származása, bőrszíne, neme, vallása, nemzeti etnikai hovatartozása vagy bármely más ok miatt hátrányos helyzetbe kerüljön. Minden tanuló részére biztosítjuk a fejlődéséhez szükséges feltételeket, azokat a lehetőségeket, amelyek ahhoz szükségesek, hogy a gyermek képességeit, tehetségét, kibontakoztathassa, szükség esetén leküzdhesse azokat a hátrányokat, amelyek születésénél, családi, vagyoni helyzeténél vagy bármely más oknál fogva fennállnak.

A családdal, szülőkkel való kapcsolattartás rendszerének alapvető célkitűzése, hogy a gyermek a családban nevelkedjen, kapja meg tőlük azt a segítséget, amely ahhoz szükséges, hogy iskolába járjon, és ott eredményesen dolgozzon.

Figyelembe vesszük a tanulók azon jogát, hogy a családjuk anyagi helyzetétől függően, kérelmükre ingyenes, vagy kedvezményes étkezésben részesüljenek, tankönyvtámogatást kapjanak és szükség esetén szociális támogatást is nyújtunk.

A felvételi eljárás során az azonos összesített eredményt elérő tanulók közül előnyben részesítjük azokat a tanulókat, akiknek testvére(i) iskolánkba járnak, halmozottan hátrányos helyzetűek vagy hátrányos helyzetűek, ezt követően akinek különleges helyzete (pl.: árvaság, munkanélküli szülő(k), tartós betegség) ezt indokolja, valamint azt a jelentkezőt, akinek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye az iskola székhelyének településén található.

A Pedagógiai Program véleményezése, elfogadása és jóváhagyása

Az iskolai Pedagógiai Programot az iskola nevelőtestülete 202..... ,-..n tartott ülésén elfogadta.

P.H.

.....

Farkasné Besenyei Mária

igazgató

A Jászapáti Gróf Széchenyi István Katolikus Általános Iskola és Gimnázium Pedagógiai Programját a az Egri Főegyházmegye nevében mint fenntartó jóváhagyom.

Kelt: Eger, 20..... ..

P.H.

.....

dr. Ternyák Csaba

érsek